

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 20 (955) GEGUŽES - MAY 16

• 1968 LIETUVOS LAISVĖS KOVOS METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA •

TEL. 368-6813

Baltiečių veikla

Amžių glūduma dengia dviejų genčių — aisčių ir ugrofinų — atsikėlimą į Baltijos rytinį pakraštį. Nors ir skirtingos savo kilmės, tos gentys istorijos eigoje pergyveno tiek daug bendrų vargų ir nelaimių, taip ilgai išsilaikė prieš slavų ir germanų triuškinantį spaudimą, kad dabar trys Baltijos rytinio pakraščio tautos — lietuviai, latviai ir estai — neretai vadinamos vienu baltiečių vardu.

Nors ir daug praeities įvykių jungė tas tautas, tačiau jų galutinis suartėjimas buvo užantspauduotas dviem šio šimtmečio įvykiais: triumfinėmis laisvojo gyvenimo dienomis ir po jų užėjusia sibirinio žiaurumo okupacija, kuri turi vieną ir visiems suprantamą tikslą, nustatytą dar rusų caro Petro Didžiojo laikais — prakišti rusams langą į vakarus. O tą galima pilnai padaryti tik nušlavus nuo žemėlapių Baltijos tautas. Tas ir daroma, pradžioje žiauriau, stalininėmis rankomis, o dabar švelniau — užsimovus, taip sakant, kultūrinės pirštinės.

Sviesus laisvojo gyvenimo prisiminimas ir bendros kančios, iškentėtos birželio trėmimų vagonuose, Sibiro taigose bei partizanų žūbtinėse kautynėse, tris baltiečių tautas sujungė ilgam laikui, gal ir amžinai. Tas ryšis tuoj buvo pajustas, kai tik tautų dalis atsijūrė išeivijoje. Jau Vokietijos stovyklose baltiečiai laikėsi kartu, parodydami pasauliui retas kultūrinės vertybes. Tas ryšis atėjo ir į S. Amerikos žemyną. Čia jis įgavo konkretesnes formas organizaciniuose baltiečių junginiuose, kurių vienas stipriausių yra Baltų Federacija Kanadoje, turinti savo centrą Toronte ir skyrus didesniuose šio krašto miestuose.

Su jubilėjiniais 50-čio metais, kurie šiemet yra suaktyviniai laimėje ir nelaimėje visoms trims tautoms, Baltų Federacijos veikla Kanadoje įgavo naujų užsimojimų. Tie užsimojimai yra dar daugiau sujungti jėgas ir didesniu pajėgumu plačiau išeiti į angliškąją bei prancūziškąją visuomenę. Malonu konstatuoti, kad šie užsimojimai nebėra tik teoriniai projektai, bet įgauna jau ir konkretesnes formas tris tautas siejančių suaktyvinių metų minėjimų rėmuose.

Pirmas toks bandymas buvo padarytas dar pereitais metais Edmontone, kur įvyko bendras baltiečių simpoziumas ir bendra meninė programa, jungtiniam chorui dainuojant trijų tautų dainas. Panaši didinga Baltiečių Diena buvo surengta praėjusį savaitgalį Londone, Ont. Torontas jau nuo seniau ruošiasi ištisai baltiečių savaitei. Jos metu kiekvieną dieną vyks koks nors baltiečių parengimas, viską vainikuojant akademiniu simpoziumu, dalyvaujant žymiesiems išeivijos baltiečių vadams.

Jeigu šitas sustiprintas baltiečių judėjimas išskilmėmis ir pasibaigtų, būtų tik trumpalaikis laimėjimas. Išskilmės yra daugiau skirtingi nuotaikiniai išjudinimai. Po jų turėtų sekti naujų, pastovų darbų dirbančių veiksmų atsiradimas arba seniau įvykių pagrindinis išsijudinimas. O darbo stipriam baltiečių junginiui yra daug. Pradedant nuo viršaus, baltiečiai iki šiol neturi stiprios, tris tautas jungiančios ir visu pripažintos centrinės vadovybės laisvojo pasaulio mastu. Yra kiek susiorganizuota tik atskiruose kraštuose, bet ir tai nevisur vieningai. Imkime kad ir pagrindinį laisvojo pasaulio ramstį — JA Valstybes. Ten yra kartkartėmis posėdžiaujanti Baltų Taryba, kurioje lietuviams atstovauja ne Pasaulio LB valdyba ar VLIKas, bet JA Valstybių veiksnys — ALTas. Salia jos ten veikia ir BATUNas (trijų tautų komitetas), spontaniškai susidars ir neturįs pasaulinio masto ataramos, esąs daugiau tik JA Valstybių rytinio pakraščio judėjimų, tačiau pasiryžę kalbėti visų laisvojo pasaulio baltiečių vardu. Tokių pavyzdžių galima rasti ir daugiau. Tai rodo tik netobulą susiorganizavimą.

Nesant gerai organizuoto baltiečių pasaulinio centro, pirmiausia nukentėję dvi labai svarbios sritys: informacinė ir politinė. Neturime gerai organizuotos ir greitai laisvojo pasaulio baltiečių pasiekiančios informacijos, liečiančios paskiras baltiečių tautas. Nors mūsų tautos ir yra viendodė būklėje, tačiau jų naikinimo metodai yra skirtingi. Greita ir tikslinė informacija apie tai, kas vyksta visuose trijuose kraštuose, būtų labai naudinga. Bendros informacijos pagrindu reiktų organizuoti ir bendrą politinę veiklą. Tokios veiklos suderinimo labai stokojama, neretai kiekviena tauta tuo pačiu klausimu veikia atskirai ir tuo būdu ne taip efektyviai, kaip būtų veikiant kartu.

Suaktyviniai metai yra gera proga peržiūrėti šias visas problemas ir pajieškoti naujesnių kelių. Linkėjime, kad tai įvyktų ir kad Kanadoje pradėti bendri suaktyvinių metų minėjimai duotų šiam judėjimui gerą pradžią. A. R.

KANADOS ĮVYKIAI

KVEBEKO PROBLEMA RINKIMUOSE

Premjeras P. E. Trudeau pagrindiniu klausimu sekančiuose parlamento rinkimuose yra pasiryžęs padaryti Kvebeko problemą. Tai liudija užsienio reikalų ministerijos išleista brošiūra "Tarptautinės konferencijos švietimo reikalais", kuri buvo išsiuntinėta visų provincijų premjerams ir spaudai. Ši brošiūra liečia Kvebeko švietimo ministerio J. G. Cardinal dalyvavimą Prancūzų Bendruomenės kraštų švietimo ministerių konferencijose Gabone ir Paryžiuje be Otavos oficialaus sutikimo. Brošiūroje paskelbta trys buvusio premjero L. B. Pearsono laišku liudija, kad jis beveik ant kelių atsiklaupęs prašė Kvebeko premjerą D. Johnsoną laikytis vienybės ir švietimo ministerį J. G. Cardinal Paryžiu siųsti kaip Kanados federacinės vyriausybės delegaciją šio vadą. J. L. B. Pearsono tris laiškus D. Johnsonas teikėsi atsisakyti tik vienu. Vienybės siekiantis Kanados premjero pasiūlymas buvo atmestas, nors užsienyje Kanada gali atstovauti tik federacinė vyriausybė. Spaudos konferencijoje premjeras P. E. Trudeau pabrėžė, kad tai yra labai svarbus klausimas, kuriuo turi pasisakyti visi kanadiečiai federacinių rinkimų metu, nes toks Kvebeko užsispyrimas yra didžiausia grėsmė Kanados vienybei. Premjeras P. E. Trudeau taipgi prašo provincijų premjerus apsvarstyti šią pro-

blemą ir savo nuomones pareikšti federacinės ir provincinių vyriausybių sekančioje konferencijoje. Jeigu P. E. Trudeau vadovaujama liberalų partija laimės rinkimus, ši pergalė bus ženklas Kvebeko premjerui D. Johnsonui, kad didžioji kanadiečių dauguma nepatriaria Kvebeko vyriausybės narių dalyvavimui tarptautinėse konferencijose ir kad šiuo klausimu Otava turi užimti tvirtą poziciją.

L. B. Pearsonas su žmona išvyko atostogų į Airiją. Jie abu yra airių kilmės ir todėl planuoja aplankyti tas vietas, kur gyveno jo protėviai. Galimas dalykas, L. B. Pearsonas susitiks su Airijos premjeru John Lynch. Jam taipgi bus suteiktas Trinity kolegijos garbės doktoratas.

"Kanada neišsilaikys kaip nepriklausoma valstybė", — mano G. W. Ball, JAV ambasadorius Jungtinėms Tautoms. Jis savo ką tik išleistoje knygoje "Discipline of Power" rašo, kad anksčiau ar vėliau Kanados ekonominė priklausomybė nuo JAV privės ir prie politinio susijungimo. Dabar kanadiečiai už norėjimą išlaikyti visišką nepriklausomybę turį mokėti augstą kainą.

Streikų banga šiais metais Kanadoje yra ypatingai padidėjusi. 1967 m. visoje Kanadoje dėl streikų buvo prarasta apie 4 milijonus darbo dienų. Šiais metais (Nukelta į 7-ą psl.)

Neseniai fotografuotas Alauso ežeras Lietuvoje

Veidai prie derybų stalo

Pasaulis nekantriai laukė taikos derybų tarp Šiaurės Vietnamo ir JAV. Šiandien dar sunku pasakyti, ar pirmieji susitikimai Paryžiuje bus sėkmingi. Derybininkų laukia eilė komplikuočių sprendimų, kuriuos galima padaryti tik abiejų pusių gera valia, jeigu iš tikrųjų komunistiniai Hanojaus režimui rūpi ne propaganda, bet taikos atstatymas abiejuose Vietnameuose. Deryboms prasidedant, atrodo, būtų naudinga susipažinti su keturiais pagrindiniais dalyvių veidais. Amerikiečių delegacijos vadovas yra keliaujantis ambasadorius. Ayerell Harriman, jo padejėjas — Cyrus Vance, buvęs krašto apsaugos sekretoriaus pavaduotojas. Hanojus Paryžiu atsiuntė buvusi užsienio reikalų ministeris Xuan Thuy. Tenka manyti, jam į pagalbą turbūt ateis S. Vietnamo atstovas Paryžiuje Mai Van Bo. Ant šių keturių vyrų pečių bus uždėta sunki taikos atstatymo našta.

Sportininkas ir diplomatas
Averell Harriman yra milijonierius, senas diplomatijos vilkas, valdinėse tarnybose praleidęs jau net 34 metus. Jaunystėje jis pasižymėjo sporte kaip irklautojas, polo žaidėjas. Diplomatine karjera pradėjo II D. karo metais reikšmingame JAV ambasadoriaus poste Maskvoje. Jam teko dalyvauti visose sąjungininkų konferencijose, išskyrus prez. F. D. Roosevelto ir premjero W. Churchillio susitikimą Kvebeke 1944 m. A. Harrimanas sugebėjo palaikyti neblogus ryšius su Stalinu, kol sovietams reikėjo amerikiečių paramos karo metais. Vėliau betgi buvo priverstas prisipažinti, jog Maskvos ir Vašingtono siekiai yra nesuderinami.

A. Harrimanui teko būti prez. H. Trumano kabinete prekybos sekretoriumi, vėliau — Niujorko gubernatoriumi. Iš šio reikšmingo posto jis ištūmė nauja žvaigždė — dabartinis Niujorko gubernatorius N. Rockefelleris. Porą kartų A. Harrimanas nesėkmingai taikėsi ir prezidento kėdę kaip kandidatas ir demokratų atstovus. Diplomatinė tarnyba jį grąžino prez. J. F. Kennedy 1961 m. keliaujančio ambasadoriaus pareigose. A. Harrimanui teko derėtis Zenevoje 1962 m., kai ten buvo sprendžiamas Laosso klausimas. Oponentų eilėse jis tada pirmą kartą susitiko su Xuan Thuy, kuris dabar vadovauja S. Vietnamo delegacijai Paryžiuje. A. Harriman pastangų dėka JAV, Britanija ir Sovietų Sąjunga pasirašė sutartį, draudžiančią atominių ir vandenilinių bombų bandymus erdvėje. Jam yra gerai žinoma Vietnamo problema, bet jo pečius jau sleigia 76 metų amžiaus našta. Kliūtimi derybose gali būti dėl senatvės susilpnėjusi klausa, nors kartais yra geriau negirdėti visą nesamonių, kurias komunistai tauškia vien tik propagandinės naudos tikslu.

Jauti griežia už ragų

Cyrus Vance yra 51 metų amžiaus advokatas, baigęs studijas 1942 m. Yale Teisės Mokyk-

loje. II D. karo metus jis praleido karo laivyne Atlante ir Ramiajame vandenyne. Diplomatinė tarnyba jį nukreipė dabartinis prez. L. B. Johnsonas, susipažinęs su juo 1957 m., kai C. Vance buvo paskirtas teisiniu patarėju senato komitetui, vadovaujamam L. B. Johnsono. Kai rinkimus laimėjo prez. J. F. Kennedy ir viceprez. L. B. Johnsonas, C. Vance buvo paskirtas patarėju krašto apsaugos sekretoriui R. McNamaraui. Vėliau jis buvo paskirtas kariuomenės sekretoriumi ir krašto apsaugos sekretoriaus pavaduotoju. Sakoma, kad R. McNamara jį buvo numatęs savo įpėdiniu, bet šio sumanymo įgyvendinimą sutrukdė pašlijusi sveikata. 1965 m. C. Vance vadovavo amerikiečių pastangoms sustabdyti komunistų inspiruotą revoliuciją Dominikonų respublikoje. Po to padėjo atstatyti tvarką Detroite vykusiose rinkimuose, spūsti Kipro salos problemas, nuraminti P. Korėjos prezidentą Chung Hee Park, kai jį bandė nužudyti iš S. Korėjos specialiai atsiųsti agentai. Derybose C. Vance sugeba pagrįsti esminius dalykus arba, kaip liaudis sako, jauti griebti už ragų. Kaip jam sekis susitikimams su Hanojaus režimo vyriausiu propagandistu Xuan Thuy, parodys ateitis.

Žurnalistas ir politrukas
Hanojaus vyriausias atstovas Xuan Thuy yra 55 metų amžiaus žurnalistas, pasižymėjęs kompartijos propagandoje ir pogrindžio veikloje prieš prancūzus kolonistus. Prancūzų saugumo policija jį jau 18 metų amžiaus buvo išsiuntusi į bausmės stovyklą Poulo Condore salyne, Pietų Kinijos jūroje. Kalėjime jam teko atsidurti dar porą kartų ir 1939-45 m. už Son La kalėjimo grobų redaguoti pogrindinių komunistų laikraštuką. Už šiuos nuopelnus X. Thuy paskui buvo paskirtas "Cuu Quoc" ("Tautinio išsiviešėjimo") laikraščio redaktoriumi. Ši laikraštis leido Vietnamo komunistai.

X. Thuy yra senas S. Vietnamo dabartinio prezidento Ho Chi Minh draugas. Kaip politrukas-žurnalistas jis 1950 m. buvo išsiųstas į užsienio kraštus, lankėsi Rangūne, Viėnoje, Stockholme ir visose komunistinių kraštų sostinėse. Šių vizitų tikslas — Vietnamo komunistų propagandos skleidimas. Išskrausčius prancūzus iš Vietnamo, X. Thuy buvo paskirtas Hanojaus kompartijos centrinio komiteto nariu, o 1963 m. paskirtas užsienio reikalų ministru. Šias pareigas jis ejo tik porą metų. Pasitraukimo priežastimi buvo paskelbta pablogėjusi sveikata, bet greičiausiai jis buvo pašalintas dėl kiniečių daromo spaudimo, nes jo vietą užėmė Pekingo šalininkas Nguyen Duy Trinh. Pats X. Thuy sovietų-kiniečių ideologiniame ginče stengėsi nedalyvauti, tačiau jo simpatijos vis dėlto buvo Maskvos pusėje. Derybose, kaip paprastai tokioms atvejais, jis galės tik perduoti Hanojaus kompartijos vadų rei-

kalavimus. Komunistų atstovai niekada neturi savo asmeninio balso.

Gimęs prie Saigono

Dabartinis S. Vietnamo atstovas Paryžiuje Mai Van Bo taip pat yra prezidento Ho Chi Minh bičiulis, dalyvavęs kovose prieš prancūzus ir suželtas patekęs į jų nelaisvę. Jis yra gimęs netoli Saigono, P. Vietnamo sostinės, bet savo likimą susiejo su komunistais. Paryžiu atvažiavo kaip prekybos delegacijos atstovas ir vėliau gavo diplomatinę pripažinimą. Jau sausio mėnesį jis buvo prasiūtas, kad taptų Vietnamui galėtų grąžinti bombardavimų sustabdymas. Sakoma, kad jo veiklai yra būdingas vietnamiečių liaudies posakis: "Nesikankink, jeigu nepažįstamos tavo dorybės, bet dar labiau stenkis neignoruoti kitų". Mai Van Bo puikiai kalba prancūziškai, yra gerai apsiškaitęs, domisi meno kūriniais. Dėl šių dalykų jį reikėtų priširti negausiai Hanojaus intelektualų grupei.

Spaudos puslapiuose dar minimas iš Hanojaus atsistąs plk. Ha Van Lao, S. Vietnamo kariuomenės vyr. ryšininkas tarpvietinių kontrolės komisijai, bet antruoju smuiku viešai ar užkulisiųse turbūt gros Hanojaus atstovas Paryžiu Mai Van Bo.

Taip atrodo keturi pagrindiniai derybininkų veidai, į kuriuos pasaulis šiandien yra atkreipęs dėmesį, laukdamas taikos Vietnamo. Taikos derybų Korėjoje užtruko porą metų, o galutiniam rezultatai buvo grįžta į pradinį tašką — dvi Korėjos. Per tą laiką abiejose pusėse žuvo dešimtys tūkstančių karių. Ir šiose derybose kiekviena uždėta diena, mėnesis ar metai bus apmokėti žuvusiųjų krauju. V. Kst.

BALTIEČIŲ DIENA LONDONE

Kanadoje yra prasidėjęs naujas ir sveikintinas judėjimas — trims Baltijo tautos ruošti bendrą suaktyvinių metų minėjimą. Tokis minėjimas — Baltiečių Diena įvyko pereitą šeštadienį Londone, Ont. Iškilmes prasidėjo pamaldomis katedroje. Mišias atnašavo vysk. V. Brizgys. Po Mišių padėti vainikai prie žuvusių karo veteranų paminklo centrinėje miesto aikštėje. Bendrą baltiečių vainiką padėjo ir kalbą pasakė Baltų Federacijos Kanadoje pirm. Kronbergs, kitą vainiką — baltiečiai karo veteranai. Iškilmingi pietūs ir visa kita Dieenos programa vyko naujai pastatytame ir labai puošniame Centennial Hall pastate. Pagrindiniu kalbėtoju, neatvykus buv. premjerui J. Diefenbaker, buvo jo artimas bendradarbis, London South apylinkės atstovas federaciniame parlamente J. Irvine, konservatorius. Jis yra retai sutinkamas oficialus augštas pareigūnas, giliai suprantąs mūsų problemą, tarptautinio komunizmo pavojų ir didelę amerikiečių auką tam pavojui atremti. Nebuvo jokių nukrypimų ir momentui netinkamus juokus, kaip tai dažnai kanadiečiams kalbėtojams pasitaiko. Į pagrin-

Pasaulio įvykiai

SUSIRŪPINIMĄ LAISVAJAME PASAULYJE SUKELE PRANESIMAI iš Varšuvos apie sovietų kariuomenės dalinių telkimą prie Čekoslovakijos sienos. Užsienio valstybių atstovams ir aplamai užsieniečiams buvo sustabdytos kelionės pietinėje Lenkijos dalyje. Kariuomenės koncentravimas vykdomas į pietus nuo Krokuvos. Lenkijos laikraščiai paskelbė, kad šiuo metu pradeda Varšuvos Sąjungos kariuomenės manevrai Čekoslovakijoje, o Čekoslovakų žinių agentūra CTK teigia, jog manevrai vyksta pietinėje Lenkijoje. Iš Maskvos sugrįžęs čekoslovakų kompartijos vadas A. Dubčekas pranešė, kad jam pavyko gauti Maskvos sutikimą Čekoslovakijoje vykdomai revoliucijai. Į Maskvą paskubomis buvo iškviesti keturių kompartijų kietosios linijos vadai: Bulgarijos kompartijos sekr. Todoras Živkovas, Vengrijos — Janos Kadaras, R. Vokietijos —

Walteris Ulbrichtas ir Lenkijos — Vladislovas Gomulka. Pastarimų tema, tenka manyti, buvo dabartiniai įvykiai Čekoslovakijoje. Galimas dalykas, Kremlius mėgino sušvelninti Lenkijoje, R. Vokietijoje, Vengrijoje ir Bulgarijoje reiškiamą kritiką Čekoslovakijai. Lenkų kompartijos oficialus "Trybuna Ludu" čekoslovakų revoliuciją jau yra apšaukę antisocialistine, atseit, antikomunistine. Neatrodo, kad Sovietų Sąjunga norėtų Čekoslovakijoje vykstantį demokratizmo procesą sutruškinti tankų vikrais, kaip buvo padaryta su vengru sukilimu 1956 m. Budapešte. Tada pasaulio dėmesys buvo nukreiptas į Izraelio, Britanijos ir Prancūzijos pastangas užimti Sueso kanalą. Raudonosios armijos įsiveržimas Čekoslovakijon pakenkė Kremliui prestižui ir susilaukė visuotinio pasmerkimo. Be abejonės, jis dar labiau suskaldė kompartijų vienybę, sumenkintų jau ir taip didelių tvirtumų nepasizymingą Kremliu kontrolę, kuri yra būtina Maskvoje šaukiamai pasaulinei kompartijų konferencijai. Greičiausiai karinių dalinių telkimas reiškia nervų karą — įsėjimą Čekoslovakijos komunistams neperžengti leistos ribos.

Komunistai P. Vietname antrą kartą puolė visą eilę miestų, mėgindami pakartoti budistų Naujų Metų dieną atliktą žygį, tačiau ši karta jiems truko jėgos didesniems laimėjimams atsiekti. Jiems pavyko įsiveržti į Saigoną, bet ilgiau atsilaukti nestengė, kai užimtas vietas pradėjo bombarduoti aviacija. Šie puolimai, atrodo, turėjo grynai propagandinį tikslą — sustiprinti Hanojaus derybininkų kortas Paryžiaus pastarimuose. Saigone komunistai nužudė keturis žurnalistus ir V. Vokietijos ambasados pirmąjį sekr. baroną Hasso Rudt von Collenberga. Saigono policija nutarė apginkluoti 10.000 studentų, kurie karini apmokymą yra gavę universitete. Iš jų planuojama sudaryti du pulkus, vadovaujamus viceprezidento N. C. Ky, viešųjų pastatų apsaugai. Parlamentas jau patvirtino naująjį mobilizacijos įstatymą, pagal kurį karinei tarnybai bus šaukiami vyrai nuo 18 iki 38 metų amžiaus.

Amerikiečių kariuomenės daliniams pavyko užimti Shau slėnį centrinėje P. Vietnamo dalyje. Šis slėnis yra svarbi transporto linija, kurią kontroliavo amerikiečių žvalgybos duomenimis, nuo vasario mėnesio Hanojaus režimas ir P. Vietnamą yra atsinešęs apie 100.000 karių. Kiekvieną savaitę Hanojus savo dalinius P. Vietname sustiprina 7.000 vyrų. Ši infiltracija turės būti sustabdyta, jeigu komunistai nuri išsikovoti bombardavimų naštą.

MASKVOJE SURENGTAME K. Markso 150-tojo gimtadienio minėjimo sovietų kompartijos ideologas Michailas Suslovas puolė komunistinės Kinijos diktatorių Maoistų sąjungą už Markso idėjų iškreipimą. Jo teigimu, jau yra atėjęs laikas viso pasaulio komunistams marksizmo teoriją ginti bendromis pastangomis. Šis prasarimas įtaigoja, kad Kremlius bandys gauti viešą Kinijos pasmerkimą šiemet šaukiamajam pasaulio kompartijų konferencijai. Klausytojų eilėse sėdėjo sovietų kompartijos vyriausias vadovas L. Brežnevas, kuriam kalbos teksta, matyt, buvo žinomas iš anksto.

Vašingtone viešėjo Tailandijos premjeras Thanom Kittikachorn. Šios viešnagės tikslas turbūt buvo gauti prez. L. B. Johnsono pažadą, kad JAV vyriausybė, siekdama taikos Vietnamo, neatsisakys savo įsipareigojimų. (Nukelta į 6-ą psl.)

je. Į šią komunistų tiekimo bazę lig šiol nebuvo kojos įkėlę nei Saigono vyriausybės kariai, nei amerikiečiai. Puolėjus sutiko stipri priešlėktuvinės artilerijos ugnis, numušusi nemažą skaičių malūnsparnių. Pėstininkai susilaukė palyginti nedidelio pasipriešinimo. Į amerikiečių rankas pateko penki sovietiniai sunkvežimiai, 315 šautuvų, 30 liepsnosvaizdžių, pora sovietinių tankų ir keli šimtai svarų ryžių.

Paryžiuje jau beveik dvi savaites demonstruoja Sorbonos ir Nanterre universitetų studentai. Demonstracijos prasidėjo, kai studentai pareikalavo reformų ir kai Sorbonon įsiveržė policija, pažeisdama šios mokslo institucijos neliečiamumą. Demonstracijos tada virto riaušėmis. Lotynų kvartalas su apverstais ir padegtais automobiliais priminė kovos lauką. Policijai reikėjo net 11 valandų maištininkams nuraminti ašarinių dujų ir lazdų pagalba. Abiejose pusėse buvo tiek sužeisti, kad jiems į ligonines nugabenti teko panaudoti taksius. Akmenimis ginkluoti maištininkai už paskubomis įrengtą barikadą giedojo komunistų internacionalą. Paramą studentams vadinaujuo simpatijos streiku paskelbė dvi unijos — komunistų vadovaujama Bendroji Darbininkų Federacija ir Katalikų Darbininkų Federacija. Studentai dabar reikalauja ne tik reformų, bet ir laisvės suimtiems riaušių dalyviams.

Taikos derybos Paryžiuje buvo pradėtos procedūros klausimams skirtais posėdžiais, kuriuose dalyvavo abiejų delegacijų vadovų pavaduotojai — Cyrus Vance iš Vašingtono ir plk. Ha Van Lau iš Hanojaus. Pirmiausia buvo aptarta susėdimo prie stalo tvarka. Visi derybininkų pokalbiai iš anglų ir vietnamiečių kalbų bus verčiami į prancūzų, kuri buvo pasirinkta oficialia derybų kalba. Rašant šias eilutes dar nebuvo žinių apie pilnos sudėties delegacijų susitikimą ir tikrąją sunkaus darbo pradžią. Atrodo, abi pusės pirmiausia turės nutarti, kam bus leista dalyvauti konferencijoje. Hanojus turbūt reikalauja balso partizanų Tautinio Išsivadavimo Fronto atstovams, kurių nepripažįsta Saigono vyriausybės delegacija, vadovaujama Bui Dien, ambasadoriaus Vašingtonui. Antroji problema yra visiškas S. Vietnamo teritorijos bombardavimo sustabdymas. Amerikiečių žvalgybos duomenimis, nuo vasario mėnesio Hanojaus režimas ir P. Vietnamą yra atsinešęs apie 100.000 karių. Kiekvieną savaitę Hanojus savo dalinius P. Vietname sustiprina 7.000 vyrų. Ši infiltracija turės būti sustabdyta, jeigu komunistai nuri išsikovoti bombardavimų naštą.

MASKVOJE SURENGTAME K. Markso 150-tojo gimtadienio minėjimo sovietų kompartijos ideologas Michailas Suslovas puolė komunistinės Kinijos diktatorių Maoistų sąjungą už Markso idėjų iškreipimą. Jo teigimu, jau yra atėjęs laikas viso pasaulio komunistams marksizmo teoriją ginti bendromis pastangomis. Šis prasarimas įtaigoja, kad Kremlius bandys gauti viešą Kinijos pasmerkimą šiemet šaukiamajam pasaulio kompartijų konferencijai. Klausytojų eilėse sėdėjo sovietų kompartijos vyriausias vadovas L. Brežnevas, kuriam kalbos teksta, matyt, buvo žinomas iš anksto.

Vašingtone viešėjo Tailandijos premjeras Thanom Kittikachorn. Šios viešnagės tikslas turbūt buvo gauti prez. L. B. Johnsono pažadą, kad JAV vyriausybė, siekdama taikos Vietnamo, neatsisakys savo įsipareigojimų. (Nukelta į 6-ą psl.)

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Ziburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.

Subscription rates: \$6 per year, \$3.50 per 6 months.

Deadline for advertisements — Thursday

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

GITAROS AMERIKIEČIŲ BAŽNYČIOJE

AL. GIMANTAS

Gyvenamosios vietovės artimiausia parapija yra tvarkoma benediktinų vienuolių. Parapija gana gausi — virš 3000, šeimų, turtinga. Sekmadienį rinkliavų metu paprastai surenkama penki tikštinčiai doleriai! Nesenai buvo pastatyta ir nauja bažnyčia, kuri, nors dar ir ne visiškai užbaigta, kainavo arti vieno milijono dolerių. Statybą pradėjus, kaip tik buvo paskelbti nauji Vatikano santarbios potvarkiai. Jų dėka pastatytas vidus turėjo visą eilę pakeitimų. Centrinė ašis — altorius. Vienintelis, be jokių šalutinių. Priekinėje sienoje, visiškai atskirai nuo altoriaus, tabernakulis. Prie tos pačios sienos kelios šventųjų statulos, bet ir jos visiškai nenukreipia dėmesio nuo centrinio altoriaus ir kryžiaus.

Parapijos tvarkytojai, atrodo, yra pakankamai pažangiai nusiteikę ir įvairias reformas ar net bandymus nesunkiai įveda į savo pamaldų tvarką. Kiekvieną sekmadienį vienerios Mišios laikomos su gitarų palyda. Įvestos ir kaikiuros kitos naujosios. Jos, regis, tarnauja ne reformos dėl reformos reikalui, bet ir stengiasi pabrėžti Mišių kolektyvinę formą, bando suurtinti visus tikinčiuosius, bent simboliškai įjungti juos į prasmingesnę ir pilnesnę Mišių auką.

Naujos tradicijos

Mišioms prasidedant, tikintieji prašomi susipažinti su greta sėdintis pasakyti savo vardą ir pavardę. Juk tai vieno tikėjimo brolių ir seserų bendra auksa! Gitarams skambant ir tikintiesiems giedant, prie altoriaus procesijos ateina kunigas. Kai kurios Mišių maldos prie mikrofono skaito patys tikintieji, kaip pvz. maldas už taiką, mirusiųs, bendriją, tikinčiuosius ir t.t. Kiti parapijos kunigai Mišių metu sėdi suoluose, išimais tarp tikinčiųjų. Aukojimo metu iš trijų bažnyčios pusių, priekinių ir šoninių durų atnešamos duonos ir vyno aukos. Mat, jeidamas bažnyčion, kiekvienas Komuniją priimsiantis tikintysis išlėkė įdėdavo į taurę savo, aišku, dar nekonsekrutuotą ostiją. Prieš kalbant "Tėve mūsų", dešimt ar daugiau parapijiečių eina prie altoriaus papėdėje laukiančio Mišias laikiančio kunigo, kuris su nuoširdžia šypsena,

ETNINIŲ GRUPIŲ KONFERENCIJA

Senatorius Paul Yuzik spaudai išsiuntinėdamas pranešime skelbia, kad šią vasarą yra planuojama sušaukti Kanados etninių grupių konferenciją, kuri galbūt primintų V. Vokietijoje lietuvių rengiamas studijų dienas. Konferencijos tikslas — išryškinti kitų tautybių, neprancūzų ir neanglų, įnašą Kanados kultūriniam gyvenimui. Jos pagrindinis šūkis: "Ir mes esame prisidėję visose srityse prie Kanados gyvenimo!"

Konferencijos metu bus aptartas sumanymas suorganizuoti Tautybių Tarybą, kuri visos Kanados mastu atstovautų etniniams grupėms. Tada Kanados vyriausybė išgirstų "trečiosios jėgos" balsą, kai tuo tarpu lig šiol yra kalbama tik apie anglų ir prancūzų kilmės kanadiečių reikalus bei problemas. Šią konferenciją remia, be senatoriaus P. Yuziko, senatoriai — Norman A. M. MacKenzie, Maurice Lamontagne, David Croll ir James Gladstone. Pastarasis yra pirmasis indėnų kilmės senatorius Otavoje. Tikimasi susilaukti paramos iš privačių asmenų ir valdžios pareigūnų.

Konferencijos dalyviai turės progos pasisakyti visais tautybės liečiančiais klausimais, kaip pvz. jų problemų įjungimas į naująją konstituciją. Karališkajai komisijai dvikalbiškumo ir dvikultūriškumo reikalu bus pateikti konferencijos dalyvių nutarimai. Si komisija konferencijai pritaria ir jau yra pažadėjusi savo bendradarbiavimą.

Konferencijos data ir vieta bus pranešta vėliau. Į ją bus kviečiami atstovai organizacijų,

kurioms rūpi kultūriniai, religiniai ir tautiniai kanadiškos mokslo reikalai. Svarbiausias darbotvarkės punktas bus "trečiosios jėgos" Tautybių Tarybos suorganizavimas. Tautybių grupės atskirose Kanados vietovėse raginamos iš anksto pravesiti diskusijas ir pasiūlymus įteikti konferencijai. Organizacijos ir pavieniai asmenys visais šiais reikalais raginami rašyti organizatoriui šiuo adresu: Senator Paul Yuzik, The Senate, Ottawa, Ontario.

Ši konferencija yra sveikintinas dalykas, nes juk Kanada sudaro ir jos problemomis rūpinasi visi jos gyventojai, kurių trečdalis nėra anglai ir prancūzai.

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MASINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRŲS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

TAISOMES IR APTRAUKIAMES KĖDES IR SOFAS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVES:

Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444

Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442

Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Pabaltijys didžiųjų derybose

(Tęsinys iš praeito numerio)

DR. M. ANYSAS

Nelauktas posūkis

Kai vokiečių pasiuntinys von Schulenburg gegužės 20 d. pasiūlė Stalinui atnaujinti vasario mėnesį nutrauktus prekybinius pasitarimus, Molotovas pareiškė, esą tam reikia sudaryti reikalingą politinį pagrindą. Berlyne šis Molotovo pareiškimas buvęs primtas neigiamai. Vokietija laikėsi rezervuotai, bet abi pusės stengėsi egzistuojančių kontaktų nepertraukti. Birželio mėn. buvo atnaujinti prekybiniai pasitarimai. Liepos 26 d. susitiko vokiečių pasiuntinys patarėjas Schnurre su rusų diplomatais Astachovu ir Barbarinu "Evest" restorane. Buvo kalbėta ir užsienio politikos klausimais. Schnurre susidūręs įspūdį, kad Sovietų Sąjunga esanti palanki tolimesniems pasitarimams.

Tuo metu Hitlerio planas puliti Lenkiją jau buvo paruoštas, todėl reikėjo greitai susitarti su Sovietų Sąjunga. Iniciatyvos ėmėsi Vokietijos užsienio reikalų ministerija. Pirmieji bandymai rado šaltą, rezervuotą rusų reakciją, bet kai Ribbentropas išdėstė Vokietijos tikslus, Stalinas davė sutikimą atskristi Ribbentropui į Maskvą.

Ribbentropas atvyko rugpjūčio 23 d. į Maskvą. Tuoju prašydė pasitarimai ir jau rugpjūčio 24 d. buvo sudaryta vokiečių-sovietų nepuolimo sutartis. Kartu buvo pasirašytas slapta papildomas protokolai, kuriame Vokietija ir Sovietų Sąjunga tiksliai nustatė savo interesus. Tą pačią dieną rusų žinių agentūra "Tass" pranešė, kad Sov. Sąjunga ir Vokietija pasirašė prekybos ir kredito susitarimą. "Pravda" savo komentaruose pažymėjo, kad įvykių kaip žingsnių priėmimo ne tik ūkiniams, bet ir politiniams santykiams pagerinti.

Rugpjūčio 23 d. britų delegacijos narys Seeds lankėsi pas Molotovą ir klausė, ar jau galutinai reikia palaidoti pastangas sudaryti bendrą gynybos frontą prieš Vokietiją. Molotovas tiesiai neatsakė, bet patarė užtekti po savaitės. Sprendimas būtų įvykių greičiau — rugpjūčio 25 d. Vorosilovas pareiškė karinei komisijai, kad Sovietų Sąjunga nebėra suinteresuota šios komisijos darbu. Tą pačią dieną britas Seeds gavo tokį pat pranešimą dėl politinės komisijos. Kaip priešais Molotovas nurodė lenkų atsisakymą praleisti per savo teritoriją rusų kariuomenei.

Atidavė Pabaltijį?

E. Čeginskienė toliau nagrinėja klausimą, ar britų bei prancūzų delegacijos principu buvo pripažinusi netiesioginės agresijos aptarimą.

Prancūzų užsienio reikalų ministris Bonnet ir vokiečių Meissner savo veikale "Die Gross-

maechte und die baltische Frage" mano, kad pasitarimų metu su Rusija anglų-prancūzų delegacijos buvo sutikusios su rusų reikalavimu. Kai po 1953 m. pasirodė Britanijos oficialūs dokumentai, vokiečiai von Rauch ir von Rimscha pareiškė nuomonę, kad Pabaltijio valstybių klausimas iki pasitarimų galo buvo ginčijamas tarp abiejų valstybių delegacijų. Britų delegacijos pirmininko pareiškimas, kad ji negali sutikti su aptarimu netiesioginės agresijos, tai aiškiai įrodo. Tai versijai pritarė ir Vigrabs bei Rothfels. Pasirodžius britų dokumentams, Meissner dar kartą nagrinėjo tą klausimą, pateikė abiejų valstybių versijas, pats nepareiškė savo nuomonės, bet pabaigoje patvirtino savo ankstesnę tezę, kad tuose pasitarimuose buvusios sudarytos interesus sferos ir kad toje apimtyje Pabaltijio valstybės buvo paliktos rusų interesų sferai.

Ryšium su tuo autorė svarsto klausimus: Ar Britanija ir Prancūzija tikrai buvo susitarusios Pabaltijio klausimu, kaip ministras Bonnet aiškina? Ar skirtumai tarp Vakarų valstybių ir Sovietų Sąjungos buvo tik forminio pobūdžio? Ar britų ir prancūzų delegacijos, įteikdamos liepos 1 d. savo pasiūlymą, tikrai sutiko, kad Pabaltijio valstybių plotas įeity į Sovietų Sąjungos interesus sferą? Autorė mano, kad liepos 27 d. pasitarimams nutrukus, negali būti kalbama apie visišką politinį sutarimą tuo klausimu. Ji neigia Molotovo optimistinį pareiškimą liepos mėn. 23 d., esą politinis pagrindas rastas, nes britų-prancūzų delegacija niekuomet nepripažino rusų požiūrio, o britų delegacija iš savo pusės pažymėjo, kad šis klausimas yra principo klausimas. Tokiu būdu nebuvo pasiektas joks politinis susitarimas tarp abiejų delegacijų. Autorė taip pat neigia aiškinimą, kad britų-prancūzų pasiūlymas slepiąs sąvartyje interesus sferų pripažinimą.

Vokiečių ėjimai.

Skiriuje "Die deutsch-russischen Verhandlungen" autorė pateikia rusų-vokiečių santykių rutulinėjimąsi eiga. Ji mano, kad Stalinas savo kalboje kovo 10 d. davęs suprasti, jog Sovietų Sąjunga esanti priešinga susidraugavimui su Vokietija.

Kai 1939 m. gegužės 20 d. Vokietijos pasiuntinys von Schulenburg pasiūlė atnaujinti pertrauktas ekonomines derybas, Molotovas gana šaltai atsisakė, esą pirmiausia sudaryti atitinkamą politinę atmosferą. Bet jau sekanti mėnesi pertrauktos derybos buvo atnaujintos.

Prie Ribbentropo - Molotovo pasirašytos nepuolimo sutarties

pridėta slapta protokole nustatytos interesus zonos. Į Sovietų zoną įėjo: Suomija, Estija ir Latvija, o Lietuva pateko į vokiečių zoną. Rugpjūčio 28 d. susitarime Lietuva buvo išimta iš patekto į Sovietų zoną, o Vokietija už tai gavo kelis plotus Lenkijoje. Vadinamas Suvalkų trikampis, pagal rugpjūčio 28 d. susitarimą, turėjo tekti Vokietijai, bet 1941 m. sausio mėn. jis buvo perduotas Sov. Sąjungai už 7.500.000 dolerių. Tokia suma seniau JAV-ės buvo mokėjusios Rusijai už Aliaską.

Autorė nagrinėja, ar ministras Ribbentropas suprato, kad jis šiuo nelemtu slaptu protokolu padarė. Fabry esąs nuomonės, kad Ribbentropui nebuvo aiškios šio dokumento galimos pasekmės. Vokietija stovėjo karo su Lenkija išvakarėse. Lenkijos rytų kaimynas buvo Sovietų Sąjunga, su kuria reikėjo susitarti, kad Hitlerio grobio Lenkijoje nepaglemžtų. Todėl Sovietų Sąjungai buvo duodama tiek, kiek ji norėjo. Viskas esą buvo daroma be apgalvojimo, kas bus ateityje. Kaip vėlesnė istorinė raida parodo, slapstis dokumentas buvo sudarytas tik tam momentui, nes jau 1941 m. birželio 22 d. Vokietija puolė Sov. Sąjungą, nepaisydama nepuolimo sutarties bei slaptojo protokolo.

E. Čeginskienė mano, kad vokiečių vyriausybė pilnai suprato ką pasirašo, nes kai 1940 m. sovietai pradėjo savo teises vykdyti, Berlynas nebuvo sujaudintas ar užkluptas. Jis žiūrėjo šaltai į Lietuvos, Latvijos ir Estijos aneksiją ir savo pasiuntinyboms išsiųstame aplinkraštyje pažymėjo, kad šie įvykiai liečia tik Sovietų Sąjungą ir Pabaltijio valstybes. Hitleris nerodė specifinio intereso sužinoti, kaip toli nuėjęs jo užsienio reikalų ministras Pabaltijio valstybių klausime. Molotovas, lankdamasis Berlyne, 1940 m. lapkričio 13 d. susitikimo metu su Hitleriu pasakė: "Abi pusės turi laisvas rankas veikti savo interesus sferoje. Iš vokiečių pusės jam nebuvo prieštarauta".

Autorė prieina išvadą, kad tik vokiečių pasiūlymas paskatino Sovietų Sąjungą nutraukti pasitarimus su britų-prancūzų delegacija ir tartis su tuometine Vokietijos nacionalsocialistine vyriausybe. Sovietų Sąjunga dabar galėjo iš vokiečių reikalauti rusų interesus patenkinimo.

Kai Vokietijos užsienio reikalų ministras Ribbentropas atskrido į Maskvą, jau buvo pasirašydėjos ir nebeturėjo kito pasirinkimo kaip tik patenkinti visus rusų reikalavimus, kad gautų laisvas rankas Lenkijoje.

EBBA ČEGINSKAS, DIE BALTI-SCHEN FRAGE IN DEN GROSS-MAECHTEVERHANDLUNGEN 1939. Commentationes Balticae XII/XIII, 2. Baltisches Forschungsinstitut, Bonn 1967, 73 p.

Laisvas kaip paukštis narve

(Tęsinys iš praeito numerio)

Mažumos nepatenkintos

Visdėlto tautinių mažumų nepasitenkinimas auga, ir Maskva vis dažniau ir dažniau patiria "buržuazinio nacionalizmo" poveikį čia Pabaltijio valstybėse, čia Azerbaidžiane, čia vienoje Azijos respublikoje, čia kitose. O "buržuazinio nacionalizmo" ji laiko kiekvieną, nors ir menkiausią, pareikalavimą šios kietos sąveikos, net su tinkančios pasilikti Sovietų Sąjungos rėmuose.

Tie rusai nepakenčiami! Jie nori, kad ir kiti būtų, kaip jie, ir gruzinai leidžia norėti tik tai, ko nori rusai. Kaip ten bebūtų — patinka tautinėms mažumoms ar ne, bet jos dar yra priverstos nusilenkti Maskvos biurokratijai. Lygiai taip pat turi nusilenkti ir patys rusai. Maskvos kontrolė, bent tuo tarpu, nemažėja.

Gruzijos jaunimas

Kad tikras gruzinas (Stalinas) buvo Maskvos Kremliaus valdovu beveik ištisą generaciją, tai nebuvo jokia laimė mano draugams gruzinams. Jis čia įkurdino Maskvos kontroluojamą komsomolą, kuris ilgą laiką kovojo prieš džiazą muziką. Bet gruzinai, jie mane užtikrino, turi savo nusistatymą ir viešai pasipriešino šios muzikos uždraudimui. Tas pat įvyko ir su moderniais šokiais, atkeliavusiais iš Vakarų pasaulio, kurių komсомolas nepripažino. Gruzinių jaunimas elgėsi, kaip jam patiko. Ir kai vieną kartą studentai bandė sustabdyti poras, šokančias Charlestone, jie atskirto: — Vaziukite sau į Maskvą, kuriai priklausote.

Maskvos kontrolė kiekvienam gyvenimo žingsnyje nemažiau erzina ir rusų jaunuosius, kaip gruzinų, uzbekiečių, azerbaidžaniečių ar kitų tautinių grupių jaunimą. Kadangi ši kontrolė aiškiai vykdoma Maskvoje, tai kitų mažumų jaunuosius iš viską reaguoją griežčiau ir laiko visa tai rusų darbu.

Kitas tautinių mažumų nusiskundimų motyvas prieš Maskvą yra draudimas išvažiuoti už sienos, net ir pasisvečiuoti. Tiesa, tam tikram socialiniam luomui yra leidžiama išvykti, bet tik propagandiniams sumetimais. Tąskente vienas uzbekietis studentas džiaugsmingai sutiko žinią, kad Uzbekistanas atidarė sieną užsienio turistams.

Pirmą kartą gyvenime, — kalbėjo jis, — mes išvyšime vakarietis. Tai bus mums didelė naujiena, nes mes nieko apie juos nežinome. Ak, ką gi mes žinome apie Ameriką?

As jam priminiau, kad "Pravda" nuolatos spausdina straipsnius ir žinias apie vakarų pasaulį, taigi ir apie amerikiečius.

To neužtenka, — prieštaravo jaunuolis. — Daug amerikiečių atvažiuoja į mūsų kraštą, bet mums neleidžiama vykkti į Ameriką. Taip mes ir nežinome, kaip Amerika iš tikrųjų atrodo.

Latvių ir estų jaunuoliai šiuo klausimu yra dar griežtesni:

Jūs neturite supratinimo, kaip suduoda Talinas, kai ji pasiekė žinia apie prezidento Kenedį nužudymą, — man kalbėjo vienas estų mokytojas, kurį aš sutikau Leningrade. — Mes norėtume paskaityti jo raštus ir kalbas, bet maskviečiai neleidžia. Kodėl rusai turi mums nurodyti, kokias knygas mes galime skaityti ir kokias ne?

Maskvos galia

Kultūrinė ir tautinė revoliucija, kuria tautinės mažumos gyvena, faktinai pabrėžia ir jų tautinį pranašumą. Būdami labiau apsišvieję, jie ilgisi didesnių asmenų laisvės nei Maskva jiems jos duoda. Jie prašo jos ir reikalauja, bet vis gauna tą patį, iš anksto parengtą atsakymą. Vadinasi, Maskva yra jų viešpatis ir vadovas: ji skiria pirmuosius ir antruosius partijų

LEONUI JAUGELIUI mirus, velionies našlei JUZEI JAUGELIENEI, sūniui STASIUI, jo žmonai ALDONAI, dukroms ONAI ir jos vyriui SABLASKUI ir JUZEI STRIKAITIENEI reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime —

Sostakų šeima

Kazimieras Girmys

KLAUSKITE-PATARSIM-PADĖSIM

Patariamų tarnyba "Tėviškės Ziburių" skaitytojas, bendradarbiaviant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyrus tarnyba. Skaitytojai kviečiami kreiptis raštu į "TZ" redakciją įvairiais klausimais, kuriuos atsakymai bus parūpinti Action Line arba "TZ". Skyrų redaguoja teisininkas V. Mastis.

Ar gali būti automobilių daugia kelevių, kai vairuoja asmuo su pradedančiojo leidimu? J. R.

Su pradedančiojo vairuotoju turi būti automobilių asmuo, kuris turi vairavimo leidimą ir yra atsakingas už pradedančiojo vairavimą. Užpakalinėje sėdynėje gali būti kelevių, tačiau tie keleviai važiuoja savo rizika. Nelaimei atsitikus, jei automobilis turi tik atsakomybės draudimą (public or third party liability), keleviai nieko negauna.

Kaip žinome, prieš porą metų federacinė vyriausybė įvedė vieniems dirbantiems senatvės pensijos planą. Tačiau yra nemaža darboviečių, kurios primygtinai bruka darbininkams dar privatių bendrovių planus. Tie planai yra tik darbininkų išnaudojimui: iš darbininko daug atskaito, o labai mažai duoda, kai netenki sveikatos ar sulauki 65 metų. Idomu, kokia yra valdžios pažiūra? I. R.

Atskiri bendrovių pensijų planai duoda žymiai daugiau, negu iš darbininko atskaito. Paprastai darbdavys prideda tiek pat, kiek iš darbininko atskaitoma, kaikiuros bendrovės prideda dvigubai daugiau. Pinigai yra investuojami ir vėliau išmokami pensininkui su visais nuosimais. Pensininkui mirus, visa likusi dalis išmokama jo paveldėtojams. Visi pensijų planai yra užregistruoti vyriausybės įstaigose, jų taisyklės bei pakeitimai yra tikrinami ir tvirtinami. Kiekvienais metais reikia vyriausybei pranešti smulkias žinias apie pensijų planus: kiek atskaitoma nuo darbininkų, kiek darbdavys prideda, kaip pinigai investuojami ir t.t. Pensijų planas yra ne išnaudojamas, bet taupomas senatvė. Žinoma, viengungiai, kuris mano gyventi tik 65 metus ir kuris neturi artimų gimių, tas planas nėra naudingas. Tačiau dauguma asmenų turi šeimas ir rūpinasi jų ateitimi. Federacinės vyriausybės planas duoda senatvę tik minimumą, kurio sunkiai gali pakakti be pašalinių pajamų.

Prašau man paaiškinti klausimą emigracijos reikalu. Kaip ilgai trunka, kol Kanados emigracijos pareigūnai duoda pažadėjimą dėl vizos. Giminių užpildėm blankus nuolatinių atvykimui į Kanadą iš Lenkijos. Naujas formas jis užpildė ir įteikė Kanados atstovui Varšuvoje sausio 3 dieną, bet iki šiol dar pranešimo negauna. Anksčiau tai sutvarkydavo greičiau kaip per du mėnesius. Idomaujantis

Kiekvienas asmuo apservatomas individualiai. Vieno byla gali paaiškėti greičiau, kito gali trukti ilgiau. Imigracijos reikaluose du mėnesiai yra neįtikėtinai trumpas laikas, šeši mėnesiai labai ilgas laikotarpis. Turėkite kantrybės. Galite mandagiai pasiteirauti imigracijos įstaigoje, ar Jūs galėtumėte ką nors daugiau padaryti dėl Jūsų giminių atvykimo. Po to reikėtų padėkoti ir vėl laukti.

Lietuvoje gyvenanti mano sesuo nori pirkti automobilį, bet negali jį gauti. Ji prašo mano pagalbos. Ar ji galėtų atsiųsti man pinigų ir kiek reikėtų automobilį nupirkti ir persiųsti? M. A., Edmonton

Prašau kreiptis į asmenis ar bendroves, kurios užsiima prekių persiuntimu į Lietuvą. Jų adresus galite rasti "T.Z." skelbimuose.

Aukos Jungtiniam Finansų Komitetui

Edmontono KLB pirm.
L. Kasperjūnas \$209.00
Vankuverio TF įgal. K.
Skrinskas 207.50
Oakville TF įgal. A. Vailčiūnas 74.00
Lethbridge TF įgal. J. Daugirdas 66.00
A. S. Mazlaveckas iš Toronto 5.00
Už gautas aukas dėkojame, bet kartu primename TF atstovyboms, įgalotiniams ir KLB apylinkių valdyboms, kurios po Vasario 16 minėjimų dar neatėmė aukų rinkimų reikalais, tuoj painformuoti Jungtinį Finansų Komitetą. Pranešimus ir aukas siųsti išdininio adresu: Mr. Vl. Kazlauskas, 20 Brumell

Ave., Toronto 9, Ontario. Čekius, perlaidas rašyti "Lietuvos Nepriklausomybė"

Komiteto inf.

ONTARIO

PROVINCE OF OPPORTUNITY

Government Information

SAVIVALDYBIŲ DEPARTAMENTO PRANEŠIMAS APIE

GYVENAMŲJŲ NAMŲ MOKESČIŲ SUMAZINIMO ĮSTATYMA 1968 M.

Ontario parlamentui yra paruoštas ir įteiktas patvirtinti įstatymas, kurio tikslas yra sumažinti Ontario gyventojų savivaldybės mokamus mokesčius už gyvenamuosius namus.

Sis įstatymas leis namų savininkams nemokėti nuosavybės mokesčių už pirmus 2.000 dolerių oficialiai įkainotos namo vertės. Mokesčius už šią sumą savivaldybės sumokės Ontario vyriausybė, tuo būdu padengdama apie 15% namo savininko išlaidų. Tai bus atlikta tiesioginio atskaitymo būdu tarp vyriausybės ir savivaldybių.

Tiems, kurie jau yra sumokėję pilną mokesčių už 1968 metus, vyriausybė padengdama mokesčių dalis bus grąžinta. Įstatymas įpareigoja namų savininkus visus mokesčių sumažinimo pinigų atiduoti savo nuomininkams.

Nesilaikant šio nuostato galės būti baudžiami pinigine bauda iki \$100. Mokesčių sumažinimo Ontario vyriausybė buvo pažadėjusi pernai rudenį įvykusių provincinių rinkimų metu.

The Hon. John Roberts
Prime Minister of Ontario

(Pabaiga)

Spaudos idomybės

Karaliai su karinomis

Grakščios karaliaus Konstantino nesėkmingas bandymas nuversti karinę vyriausybę ir jo pabėgimas Romon pasauliui priminė nepavydėtą Europos karalių likimą. „London Observer“ laikraštis Britanijoje šia proga paskelbė rašinį apie karūnas išsaugojusius karalius ir jų ateities perspektyvas. Tvirtai sako tebesilaikanti Britanijos karalienė Elzbieta, nors britų imperija jau yra užbaigusi savo dienas. Britai kritikuoja politines partijas, lordų rūmus, parlamentą, profesines sąjungas, tačiau niekas neličia karalienės, nes ji yra vienintelė britams likusi jungtis, primenantis tuos laikus, kai Britanija valdė pasaulį. Seniau karalienė skirdavo ministerius pirmininkus, bet konservatorių partija jau yra nutarusi pati rinkti savo vadus. Panašų nutarimą turėtų padaryti ir darbiečiai. Taigi, karalienė lieka tik propagandinės kelionės ir buvusias kolonijas, dominijas ir praeities simbolika grįstos tradicijos pačioje Britanijoje.

Belgijos sostui didelis smūgis buvo karaliaus Leopoldo III kapituliacija, kai į kraštą veržėsi Hitlerio armijos. Dėl visiško nepopuliarumo jis buvo priverstas 1951 m. sostą užleisti dabartiniam karaliui Baudouin'ui, savo sūnui, kuris 1960 m. vedė Ispanijos princesę Fabiolą. Kadangi lig šiol jiedu nėra susilaukę vaikų, atrodo, sostas teks užleisti karaliaus jaunesniam broliui princui Albertui ir jo italų kilmes žmonai princesei Paolai. Jai betgi trūksta populiarumo tautai, nes didžiąją laiko dalį praleidžia Prancūzijos Rivjeroje ir nenori mokytis flamanų kalbos. Olandijoje tebėra populiarūs divačiai važinėjanti karalienė Juliana, tačiau sostą įpėdinės princesės Beatrix santuoka su vokiečių princu Claus buvo sukelusi protesto demonstracijas. Olandai dar nėra užmirę hitlerinės okupacijos ir į vokiečių žiūrį kreivai akimi, nors pastarasis rodo nemažų pastangų jiems įsitenkti.

Danijos soste viešpatuoja karalius Fridrikas IX, kurio pozicija yra sutvirtinusi jo tėvo Kristijono X drąsą laikysena vokiečių okupacijos metais. Drąsindamas nacių junga nešančią tautą, Kristijonas X kasdien jodinėdavo Kopenhagos gatvėmis, o kai vokiečiai liepė Danijos žydams prisiegti Dovydo žvaigždę, karalius pareiškė, kad tokia žvaigždė puos ir jo krūtine. Lig šiol Daniją valdydavo karaliai, bet parlamentas jau pakeitė įstatymą, kad sostas galėtų užimti karaliaus Fridriko IX vyriausioji dukra Margarita. Tuo būdu išsprendžiamas princų trūkumas.

Norvegai dar nėra užmirę velionies karaliaus Haakono VII, turėjusio drąsos atstumi ti Hitlerio statytinį Kvisslingą ir tęsti karo veiksmus iš Britanijos. Norvegiją šiandien valdo jo sūnus karalius Olavas V, bet jam kenkia vedybos su nekarališkos kilmės moterimi. Atrodo, jo pėdomis gali paeiti ir brolis princas Haroldas. Švedų socialdemokratų partija jau prieš 60 metų į savo planus yra įtraukusi monarchijos panaikinimo klausimą, kuris vis dar tebėra atidėliojamas. Dabartinis karalius Gustavas VI turi 80 m. amžiaus. Jo sūnus princas Karolis Gustavas neprisivys tėvo savuoju populiarumu, tačiau švediškas konservatizmas jį gali pasodinti sostan ir suteikti pripažinimą jau vien dėlto, kad karališkoji dinastija primena tas istorines dienas, kai švedai terorizavo Europą.

Europos karalių gretas papildoma ir atbaigia trijų mažų kunigaikštijų — Liuksemburgo, Lichtenšteino, Monako — turistams viliojti skirti valdovai. Dėl šios priežasties saugus yra Liuksemburgo kunigaikštis Jean, Lichtenšteino princas Franz Josef II ir Monako doleriais maitinamų lošimo rulečių vyriausiojo.

Moksleivių ateitininkų studijų dienos

Š. m. balandžio 20 ir 21 dienomis įvyko vyresniųjų moksleivių ateitininkų studijų dienos Sv. Kazimiero parapijos patalpose Patersone, N. J. Jos praėjo labai pakilioje ir darbingoje nuotaikoje. Dalyvavo moksleiviai iš rytinio JAV pakraščio: Bostono, Broktono, Worcesterio, Waterburio, New Haveno, Niujorko, Patersono, Filadelfijos ir Vašingtono.

Nagrinėtos temos: „Pasaulėžiūra“, vadovaujant dr. V. Vygaunai, „Gyvasis Dievas“ — kun. dr. V. Gidžiūnui, „Veiklos metodika“ — A. Sabaliai. Po darbo posėdžių kun. V. Dabušis parodė dvi skaidrių pynes — „Lietuvos partizanai“ ir „Maironio gyvenimas“.

sias užvaizdas princas Rainier, vedęs Hollywoodo filmų talentingą aktorę Grace Kelly, kurios milijonierius tėvas jai būtų lengvai galėjęs nupirkti visą Monako kunigaikštiją. Šiuo atveju pagrindinį vaidmenį suvaidino nepinigas, bet nevienu amerikietiško viliojimo princesės titulas.

Karaliai be karinomis

Apie nuvainikuotus ir sostų netekusius karalius pluoštą žinių pateikia amerikiečių žurnalas „Newsweek“. Mėgiamiausia jų susitikimo vieta yra Riviera, kurią beveik būtų galima pavadinti ekskaralių klubu. Prie Ženevos ežero Šveicarijoje su penkiomis dukromis ir žmona Ona dienas leidžia Rumunijos karalius Michael. Kadaise jis turėjo 159 pilių, o dabar duoną užsidirba kaip Niujorko šerų bendrovės Droulia & Co. atstovas. Albanijos karalius Leka I mėgiuosi pasigarsinti, pasiūsdamas savo senam bičiuliui Ronaldui Reaganui, Kalifornijos gubernatoriui, 700 svarų dramblį, bet respublikanų partija jam soto nesugrąžins net ir tuo atveju, jeigu R. Reaganas būtų išrinktas JAV prezidentu. Drambliu pasiuntimas liudija, kad karalius Leka I pinigų dar neturksta.

Monako kunigaikštijos garsiajame Monte Carlo gyvena Jugoslavijos karalius Petras Karageorgevič II. Jis yra gavęs darbą Kalifornijos Sterling Savings and Loan Association bendrovėje, kurios tarnautojai į jį vis dar kreipiasi kaip į „Jūsų Didybę“. Karalius vis dar skiria Jugoslavijos ambasadorius diktatorių Franco Ispanijai ir skelbia niekada nesutiksiančią atsidėti soto. Jo kaimynas — Bulgarijos karalius Simeonas II, karaliavęs tik trejus vaikystės metus, su milijoniere žmona Margarita yra išsikūrus Madride. Jis taipgi save laiko teisėtu Bulgarijos karalium ir neketina atsiskirti jam priklausančio soto. Ispanijos sostą įpėdinis Don Juan de Borbon Battenberg Portugalijai, Lisabonos priemiestyje, šaukia reguliarius „karališkos privacijos tarybos“ posėdžius, bet sostan yra nutaręs pasodinti Madridę gyvenantį savo sūnų princa Juan Carlos, kurį remia dabartinis Ispanijos valdovas Daudilto Franco. Galutinį sprendimą šiuo klausimu turės padaryti C. Franco, kai dėl senatvės ar ligos bus priverstas pasitraukti iš diktatoriaus pareigų. Princas Juan Carlos soste norėtų matyti savo tėvą, tačiau pastarasis yra prasitaręs, jog traktoriaus sėdynėje jis jaustųsi geriau nei Ispanijos soste.

Prie Miuncheno, V. Vokietijoje, nuobodžiauja Otto von Hapsburgas, pretendentas į Austrijos sostą. Neseniai jis lankėsi Tirolyje, kur miestelių burmistrai jį vadino „kilniuoju kunigaikščiu Otto“, bet iš Austrijos jis yra išsivežęs naudingą titulą — teisių ir politinių mokslų doktoratą. Galbūt dėl šio mokslinio laipsnio Otto vengia betkokių ryšių su Rivieros ekskaralių klubu. Sosto jis nori ne sau — anūkams, jeigu kada pakeistų politinę Austrijos būklę. Iš Portugalijos sostinės Lisabonos pranešimas savo valdiniam mėgina siuntinėti Italijos karalius Umberto II, sosto 1946 m. išsilaikęs tik 46 dienas.

I prezidento De Gaulle užimtą Prancūzijos sostą pretenduoja milijonieriumi tapęs Paryžiaus grafas Henri Robert Ferdinand Marie Louis-Philippe d'Orleans, karaliaus Louis-Philippe 59 m. amžiaus įpėdinis. Iki De Gaulle atėjimo į prezidentus, kai Prancūzijoje viešpatavo politinis chaosas, grafas Henri turėjo nemažų vilčių — leisdavo politinius biuletenius ir jau ruošėsi pirkti karūną. Pernai jis sustabdė biuletenius leidimą, nes, matyt, nutarė, kad Prezidento De Gaulle karališkos didybės neįstengs pakeisti joks karalius, o būti kito žmogaus šešelyje iš tikrųjų menkas malonumas.

Pasilinksminimą pravedė stud. V. Radzivasas. Šokiai buvo pajaurinti humoristine poezija, kurios paskaitė P. Sandaravičius iš Niujorko, ir juokingu vaizdeliu „Karaliaus šuo“, kurį atliko Vašingtono moksleiviai. Sekmadienį dalyvauta organizuoti su vėliavomis pamaldose. Pritaikytą pamokslą pasakė kun. V. Dabušis, studijų dienų šeimininkas. Baigiamajame posėdyje paskaitą skaitė J. Gaila tema „Tėvynė ir mes“. Meninę dalį atliko O. Vitkutė iš Worcester, R. Vaitkutė iš Vašingtono ir R. Juzaitis iš Filadelfijos. Studijų dienas suorganizavo MAS Rytų Atstovybė, programą pravedė R. Laniauskas, MAS centro valdybos pirmininkas.

Po įtempto darbo MAS studijų dienos Patersone, N.J. Iš kairės į dešinę: kun. dr. V. Gidžiūnas, OFM, E. Vadopalienė, dr. V. Vygasas, A. Sabalis, R. Laniauskas

Tauta šiapus ir anapus vandenyno

Pasikalbėjimas su kunigu profesorium Stasiu Yla jo 60 metų amžiaus proga

— Kaip išgyvenate pasiekta 60 metų slenkstį ir kurlink daugiau krypta žvilgsnis: praeitin ar ateitin?

— Laikas bėga be slenkstčių, ir žmogus net nepajunti, kaip atsiduri vieną ar kitą dešimtmečių riboj. Dėlto ir žvilgsnis, atrodo, nesikeičia. Stipriausias interesas tebėra dabartinis, jos apraškos. Rūpestis neatitruktų nuo bėglaus gyvenimo, nuo savo visuomenės, buvęs anksčiau, rodos, lieka ir dabar. Dėmesys mūsų tautos praeičiai, buvęs stiprus jaunystėje, taip pat nemažėja ir nūnai. Ateitis, man regis, yra sąlygojama praeities ir dabarties. Tik pranašai gali žvalgytis ateitin be praeities studijų ir dabarties stebėjimo. Kas telkiasi tik į dabartį, pa-neigdamas praeitį, kaip dabar kažkas iš mūsų bando, užmiršta priežastingumą, testinumo, organiško gyvenimo ryšių principus.

— Esate aktyviai dalyvavę religinėje, visuomeninėje, kultūrinėje veikloje nuo pat jaunystės. Kaip atrodo toji veikla žiūrint iš perspektyvos?

— Beveik pusę savo amžiaus išgyvenęs svetur ir pusę tėvynėje, savo perspektyvinį žvilgsnį tėvynės tarpinių atžvilgių galėčiau apibūdinti šitaip. Buvo tikras šuolis pirmyn visais atžvilgiais, visose gyvenimo srityse. Joks kitas kraštas, kiek man teko kasmet keliaujant stebėti, nedarė tokiu tempu pažangos, kaip to meto Lietuva. Konkretizuoti šį teiginį trumpais žodžiais neįmanoma. Tenka pastebėti tik du reiškinius. Vienas — tai lietuvių savijauta pačiame krašte, pranašumo savijauta, kuri erzina okupantus, verčia juos vis ir vis neigti buvusius nepriklausomybės laikų laimėjimus ir kelti be saiko savuosius. Antras reiškinys, kuris erzina mūsų jaunuosius, tai tėvų pasididžiavimas tuo, kas buvo pasiekta Lietuvoje. Pasiekieji tada rezultatai daugelyje sričių buvo sunaikinti okupantų, bet kas mums ir savame krašte esantiems lietuviams lieka vertingiausia — tai tame tarpnyje įsigytas pasitikėjimas savim, pastovus savo tautos potencialumas, išsibėgėjęs veržlumas ir kūrybiškumas. Ar ne tuo gyvas ir veiksmingas tebėra išeivijos ir tautos kamieno gyvenimas?

— Dirbate ir tebedirbate įvairiose kūrybos srityse. Kuri iš jų yra artimiausia Jūsų širdžiai ir kartu našiausia?

— Kūrybinis momentas, jeigu ji galima pavadinti įkvėpimu, entuziazmu, tikėjimu, originalumo įsikišimu, reikalingas kiekviename darbe. Kitaip darbu nepradėsi arba neturėsi jėgų jam tęsti. Artimiausia širdžiai sritis nėra tačiau raštas, nors, žiūrint kiekvieniškai, jis gal ryškiau apčiuopiamas ir gali atleidioti našiausias. Sirdį labiau pasotina pedagoginis, visuomeninis, sielovadinis darbas, kiek

ji teko ar tenka dirbti. Kiek šie darbai buvo ar yra našūs, gal sunkiausia būtų pasakyti. — Kaip vertinate lietuvių išeivijos pagrindines linkmes religinėje, tautinėje ir kultūrinėje srityje? Ar visais tais keliais einama tragiškos mirtin, ar tai mūsų tautos likiminės kovos dalis, kuri išrikiuos bendrojo Lietuvos istorijon?

— Nežinau, ką Jūs turėjote galvoj klausdamas apie „pagrindines linkmes“. Yra buvę skirtingų linkmių kiekvienoje iš minėtų sričių. Dabar linkmių briaunos atsipo. Gal ryškiausios dvi linkmės — vyresniųjų ir jaunesniųjų. Kitos dvi — tai intelektualinė akademikų ir prasišlavusių, miesčioniškai nusiteikusių profesionalų; tarp jų masė vidutinių ambicijų atstovų, veiklių tautinėje, visuomeninėje, publicistinėje srityje.

Mirties ženklų dar nematau, nors „miršta“ kažkurie laikraščiai ir tirpsta ar stingsta kažkurios organizacijos. Buvome per plačiai užsimoję, atsivežę ir naujai įkūrę įvairių veiklos kanalų. Toje superorganizacijoje pats gyvenimas daro suprastinimus ir kaip „numarina“. Likiminė je tautos kovoje, man regis, tebėra atsparūs kaip žydai. Ar tokiu būdu jauojai karta? Man regis, bent iš dalies — taip. Atskiri priešingi reiškiniai manęs neįaudina. Reikia laiko, kol jau naujas raugas nusistovės. Ši pastaroji emigracija tikrai neliks be savo pėdsakų mūsų tautos istorijoje.

— Pastaruoju metu mūsų spaudoje keliamas nepatenkinamas lietuvių religinės srities tvarkymas. Kuria linkme jis turėtų eiti?

— Ne tik spauda, bet ir kai kuriuos organizacijos gyviau susirūpinę religiniais reikalais. Atrodo, pajutome, kas būtų, jei mūsų rėmėjai išslytų teisinę mūsų parapijų padėtis, kurią lig šiol turėjome. Antra vertus, labiau pajutome ir tą tragiką, kaip po II Vatikano santarpybos galime naudotis gimtąja kalba liturgijoje ir praktiškai jos teigiamame savose parapijose tik trupinius. Kas gali abejoti, kad mums reikia ir šioje srityje koordinuojančios, planuojančios, akstinančios rankos? Bet visame laisvajame pasaulyje turime tik vieną vyksupą ir tą be ordinariu teisiu. Ar galėtų būt sudaryta, kaip Jūs, Redaktorai, siūlėte pasauliečių ir dvasiškių taryba religiniams reikalams? Visos tarybos, kokias lig šiol turėjome prie organizacijų, pasirodė neveiksmingos. Veiksmingesnės galėtų būt tarybos ar komitetai, sudaromi prie parapijų panašiu pagrindu, kaip tai padarė New Britain, Conn., ir Priskelimo parapijos Torontoje. Vertas dėmesio ir Detroito atvejis, kur lietuvių parapijerė ir diocenezė plotme savo pagedavimams bei teisėms pareikšti. Čikagos atvejis dėl ka-

pinų taip pat gali turėt nemažos reikšmės, kaip Amerikos vyksupai toliau žiūrės į tautinių mažumų reikalus. Jei ne juridiskai, tai bent morališkai mūsų religiniai reikalai pagerėtų, jei turėtume, kaip Jūs neseniai rašėte vedamajame, daugiau vyksupų.

— Ko labiausiai reikėtų religiniam ir tautiniam lietuvių išeivijos pajėgumui atgaivinti bei sutelkti?

— Išbandė masines priemones — kongresus (kultūrinius, religinius), festivalius, žygius. Bet jų veikmė, deja, nėra tiek stipri, kad ką nors atgaivintų ar sutelktų ilgesniam laikui. Neatsisakant šių priemonių, lieka dar neįsibandyta priemonė — sukviebt rinktinių žmonių nepardidelį kolektyvą — išdiskutuoti esamą išeivijos padėtį, apčiuopti pagrindinius sprendimus ir pramatyti veiklos kelius. Turime kultūros klubus atskirose kolonijose, bet neturime branduolių, kurie analizuotų kultūros apraiškas ir įkvėptų naujų idėjų. Lietuvių Fondas dalina procentus mažais trupiniais smulkiesiems reikalams, užuot investavęs juos į būtinai reikalingų dalykų parengimą. O parengti mums reikia pvz. keleto vadovėlių. Ligšioliniai istorijos vadovėliai ne išsivijai, juoba ne jos jaunimui. Mums reikia savo kultūros istorijos ir istorinių asmenybių. Pasigendama sumariškos, vaizdingos lietuvių literatūros veikalo. Turtinga ir, deja, dar neprapildyta lietuviškųjų papročių bei tradicijų medžiaga. Ka mes žinome apie lietuvių psichologiją ir jos skirtumus? Mūsų jaunimas keliauja po užsienius ir pristato lietuviams, o ne amerikiečiams ar kanadiečiams. Jie atsiduria bėdoje, kai kitataučiai egzaminuoja jų žinojimą apie savo tautos istoriją, literatūrą, papročius.

— Dalyvaujate jaunimo veikloje. Kaip vertinate dabartinę jo galvosena ir lietuviškumą? Ar pastarasis ateina su skirtingu turiniu, ar nyksta?

— Jaunimas, su kuriuo tenka susitikti ir dirbti, aišku, turi skirtingą galvosena dėl daugelio dalykų, neišskiriant ir lietuviškumo. Bet toji galvosena dar nėra galutinai susiformavusi. Ji birsta ir bres, artėdama į vyresniųjų galvosena arba tolėdama, žiūrint kiek bus gyvas sąlytis tarp vienu ir antru. Jaunimas atviras gal ne tiek tiek, kiek pašaliečiams — nori išgirsti jų motyvus ir lyginti su savaisiais. Nežūrint pačių geriausių sąlyčių ir minties apykaitos, jaunimo lietuviškumas bus kitoks. Man regis, kitoks lietuviškumas išaugo ir mūsų karaliai, lyginant su už mūsų buvusiais vyresniaisiais. Mes turėtume pripažinti daugiaformę ar įvairialapsnį patriotizmą. Žvelgiant į istoriją, randame tai patį įvairumą. Patriotai buvo net didikai, kurie nebevertėjo savo tautinės kalbos, juo labiau patrioti buvo bajorai, kurie šalia savosios vartojė ir lenkų kalbą. Jie atkakliai gynė valstybinį, tautinį Lietuvos savitumą, o Zemačiuse — ir kalbinį, socialinį bei ūkinį.

— Rašėte praeityje ir dabar neleidžiate savo plunksnai rūdyti. Ka ruošiate spaudai?

— Ruošiamais spaudai darbais paprastai nesigarsinama. Kas rašo, tas nesėdi tik prie vieno darbo. Kuris darbas anksčiau bus baigtas ar atrodys subrendęs eiti į viešumą, pats autorius kartais nežino. Kaikada leidyklos per greitai išpėša iš rankų rankraštį, o kaipada rankraštis per ilgai užsiguli pas autorius ir netenka aktualumo. Vienas darbas, prieš mano valią, buvo pagsarsintas viešumai — tai „Sila Zemačių istorijoje“. Dėl šio darbo dviem atvejais ilgokai sėdėjau Europoje, gerokai iš-

TAURAUŠ LIETUVIO NETEKUS

DR. M. ANYSAS

Š. m. balandžio 17 d. Detroito mirė vienas senesniųjų Mažosios Lietuvos sūnų — savanoris ir atsargos majoras Jonas Simkus. Palaidotas Detroito šeštadienį prieš Velykas, dalyvaujant kunigui Pauperiui iš Čikagos.

Velionis buvo gimęs 1889 m. vasario 1 d. Vydutaičių kaimo, Kulminų vlsč., Tilžės apskr. stambiu ūkininku šeimoje. Jaunystėje lankė Tilžės gimnaziją. Pasaulinio karo metu tarnavo artileristu įvairiose frontuose. Karui pasibaigus, buvo paleistas iš vokiečių armijos kaip artilerijos leitenantas.

Nors velionis augo vokiečių valdomame krašte, jis buvo tauras Mažosios Lietuvos sūnus. Ypatingai reikia įvertinti jo prisidėjimą su ginklu rankoje prie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Tam reikėjo didelio ryžto ir tautos meilės, nes kovose buvo galima netekti sveikatos ir net gyvybės. Voe paleistas atšargon, jis kartu su Tilžės apylinkės lietuvių būreliu stojo savanoriu į Zemačių pėstininkų batalijoną Taurageje. Ši vėlinė išformavus, buvo perkeltas į artileriją. Kaip baterijos vadas velionis kovojo įvairiose Lietuvos vietovėse prieš bolševikus ir lenkus. Pasauliniame kare įgyto patyrimo dėka jo vadovaujama baterija ne vieną kartą sustabdė priešų puolimus. Už pasižymėjimą kovose jis buvo apdovanotas Vycio kryžiumi ir 1922 m. paskirtas haubiciu baterijos vadu. Likimas jam ir ši karta buvo duosnus: velionis ir iš šito karo grįžo gyvas ir sveikas. 1930 m. perėjo į ginklavimo valdybą ir 1932 m. pasitraukė atšargon majoro laipsniu. Po to J. Simkus daug metų dirbo kaip Kauno miesto brandmajoras. Siose pareigose jį gerai pažino Kauno miesto gyventojai, nes daug sykių jam teko gesinti miesto gaisrus.

Okupavus Lietuvą sovietams, velionius teko ta pati likimo dalis, kaip ir daugeliui kitų lietuvių. Jis turėjo pasitraukti į vakarus, kur ilgesnį laiką gyveno Ravensburge ir reikėsi tremtinių veikloje. Daugelis Toronte gyvenančių lietuvių atsimena jo padarytas paslaugas pabėgėliams. Iš V. Vokietijos emigravo į JA Valstybes ir apsigyveno su šeima Detroito. Po daugelio metų sunkaus darbo įsigijo didoką namą, kurio pajamos jam sudarė pragyvenimo šaltinį.

Prieš trejetą metų velionius Detroito buvo suruoštas jo 75 m. amžiaus sukakties minėjimas su iškilmingomis vaisėmis, kuriose dalyvavo apie 100 žmonių, jų tarpe ir buvęs krašto apsaugos ministeris gen. J. Cernius su žmona. Buvo pasakyta daug kalbų banketo metu ir per radiją, padovanotas didelis aliejinis paveikslas, vaizduojantis lietuvių uniformoje. Tuo pačiu metu surengto lietuviškų knygų, dirbinių ir karo atsiminimų parodėlėje buvo ir solenizanto 19 ordinų ir medalių, kuriuos jis buvo gavęs karinėje ir civilinėje tarnyboje. Pats dar tebebuvo augstas ir imponantiškas, nor jau kiek pradėjęs linkti.

Dar prieš metus turėjau progos Detroito aplankyti jį ir jo šeimą. Prisiminęs Lietuvoje praleistas dienas, pakartotinią pabrėžė, kad dabartiniai žmonės per daug rūpinasi kasdieniniu gyvenimu. Jie nenori suprasti, jog žemiškiai dalykai yra nepastovūs. Žmonės galėtų daug ramiau ir be tokios didelės įtampos gyventi. Metų skaičius jau buvo prispaudęs pečius, jo augstas liemuo jau buvo sulinkęs.

Velionis paliko nuiludusią žmoną, dukteris su vyrais Rasą Berentienę, Beatricę Kairaitienę, anūkes Juditą ir Oną Liza, du sūnus Joną ir Arnoldą.

Išsėkis ramiai atvimoje šalelėje!

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ RINKIMAI

Ateitininkų Sendraugų Sąjungos centro valdyba praneša: „Remdamiesi ASS įstatų 31-mu paragrafu, skelbiame Ateitininkų Sendraugų Sąjungos centro valdybos ir kontrolės komisijos rinkimus. Šiems rinkimams praversti sudarė komisiją, kurioje įeina: Antanas Tumosa (pirms.), Antanas Balčytis ir Juozas Paškus. Komisija savo atsišaukimu pristato rinkimų procedūrą. Raginame visus Sąjungos narius ir skyrius šiam reikalui skirti ypatingą dėmesį ir įsieti kandidatų Sąjungos centro valdybai bei kontrolės komisijai.“

RINKIMŲ KOMISIJOS PRANESIMAS

1. ASS centro valdyba, remdamiesi įstatų 31 ir 37 str., skelbia Ateitininkų Sendraugų Sąjungos centro valdybos ir kontrolės komisijos rinkimus. Praversti rinkimus ASS centro valdyba sudarė rinkimų komisiją Čikagoje. Jos adresas — A. Balčytis, 6819 S. Washtenaw Ave., Chicago, Illinois 60629, USA.

2. Pagal ASS centro valdybai ir kontrolės komisijai rinkti nuostatų pirmąjį paragrafą, balsuoti turi teisę visi pilnatiesiai ASS nariai pristatytą ASS centro valdybai ne vėliau kaip š. m. gegužės mėn. 20 d.

3. Kandidatus gali siūlyti ne mažiau kaip 10 ASS narių. I centro valdybą ir kontrolės komisiją siūloma atskirti sąrašais: 7 kandidatai į centro valdybą ir 5 į kontrolės komisiją. Vienu sąrašu siūlomi visi centro valdybos arba kontrolės

komisijos kandidatai turi būti pilnatiesiai nariai iš vienos vietovės.

4. Kandidatų siūlymai turi pasiekti rinkimų komisiją iki š. m. birželio mėn. 3 d. Kandidatų siūlytojai turi nurodyti ir pridėti sekancias žinias: a. kandidato vardą, pavardę ir adresą, b. nuo kada siūlomas kandidatas yra ASS narys, c. į kurį centro organą yra siūlomas, d. siūlomo kandidato raštinis sutikimas būti kandidatui, e. siūlytojų vardus, pavardes ir adresus.

5. Balsavimo data ir taisyklės bus nurodytos balsuotojams siunčiant kandidatų sąrašus ir balsavimo vokus.

6. Rinkimų komisija prašo visus ateitininkus sendraugius rinkimais susidomėti, siūlyti kandidatus ir balsuoti.

ASS RINKIMŲ KOMISIJA

MAGNEZIJAUŠ TRĄŠOS TABAKUI

Visiems žinoma, kad tabako laukam reikia magnezijaus trąšų, bet kiek? Įdomias tuo reikalus studijos rezultatus neseniai paskelbė J. Allard, eksperimentinės tabako farms L'Assomption specialistas. Pagal jo davinį magnezijaus trąšų reikia 14.4 svarų vienam akrui lauko. Magnezijaus trąšų stoka sumažina tabako augimą, tuo tarpu kai per didelės jų kiekis labai padidina augimą, bet sumažina bendrą tabako vertę ir suvelina nuokimą.

semdamas jėgas. Tariosi atradę zemačių vietą mūsų istorijoje ir tautinėje kultūroje. Reikėtų tik žemaitiško išvermingumo — baigtą rankraštį galutinai nušifuoti.

— Esate buvę kacetę, patyrę įvairių spaudimų bei kitokių ugnies. Kaip žiūrite į kentėjimą ir aplamai kokią regite kentėjančios tautos ateitį?

— Man kacetę reikėjo, kad išmokčiau tai, ko jokiose mokyklose negalima išmokti. Be kentėjimų žmogus nepajustum tikrovės, nerastum savo vietos gyvenime, nežinotum vertybių gradacijos. Dėl kentėjančios tautos mažesniais baiminčiais; daugiau dėl laisvės esančios jos dalies, nes čia, be didesnių bandymų ir smūgių, galime greičiau susmukti. Tikiu savo tautos gajumą ir atsparumą kaip tik dėlto, kad ji buvo daug karų sunkiai ir skaudžiai bandyta. Vienas didžiausių smūgių visos mūsų istorijoje buvo 17 a. pusėje, kai Maskvos ir Švedijos karai nusiaubė visą kraštą ir su-

naikino didelę gyventojų dalį. Kiek išgyveno tauta 18 a. pradžioje išgyveno naujus karus, badą ir didįjį marą — liko tik apie pusę gyventojų. Trečias didžiausias smūgis buvo po 1863 m. sukilimo ir Muravjovo siautėjimų. Ir vis dėlto tauta atsigaavo, atkurdama net savo nepriklausomybę. Ketvirtas stalininio komunizmo ir sovietinės okupacijos bei deportacijų smūgis taip pat nepalaužė mūsų tautos. Ji herojiškai pakėlė kurtį ir nūnai, atrodo, lyg iš naujo prisikelia.

Mūsų tautos ateitis gal niekad nebus saugi. Kas kelinton karton reikės sukaupti jėgas kančiai. Vien dėlto mes netapome ne neįsilikome didžiąja jėga Europoje. Bet mes turime dvasinių vertybių daugiau už didžiulius. Mes daug ko išmokome, o svarbiausia — įsigijome tiek atsparumo, gajumo, drąsos mirti ir gyventi, save ginti ir Galijotus pabaiginti, kad niekas — tikiau šventai — nebeįstint mūsų tautos vardo iš pasaulio istorijos.

SVEIKATOS KLINIKA - Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

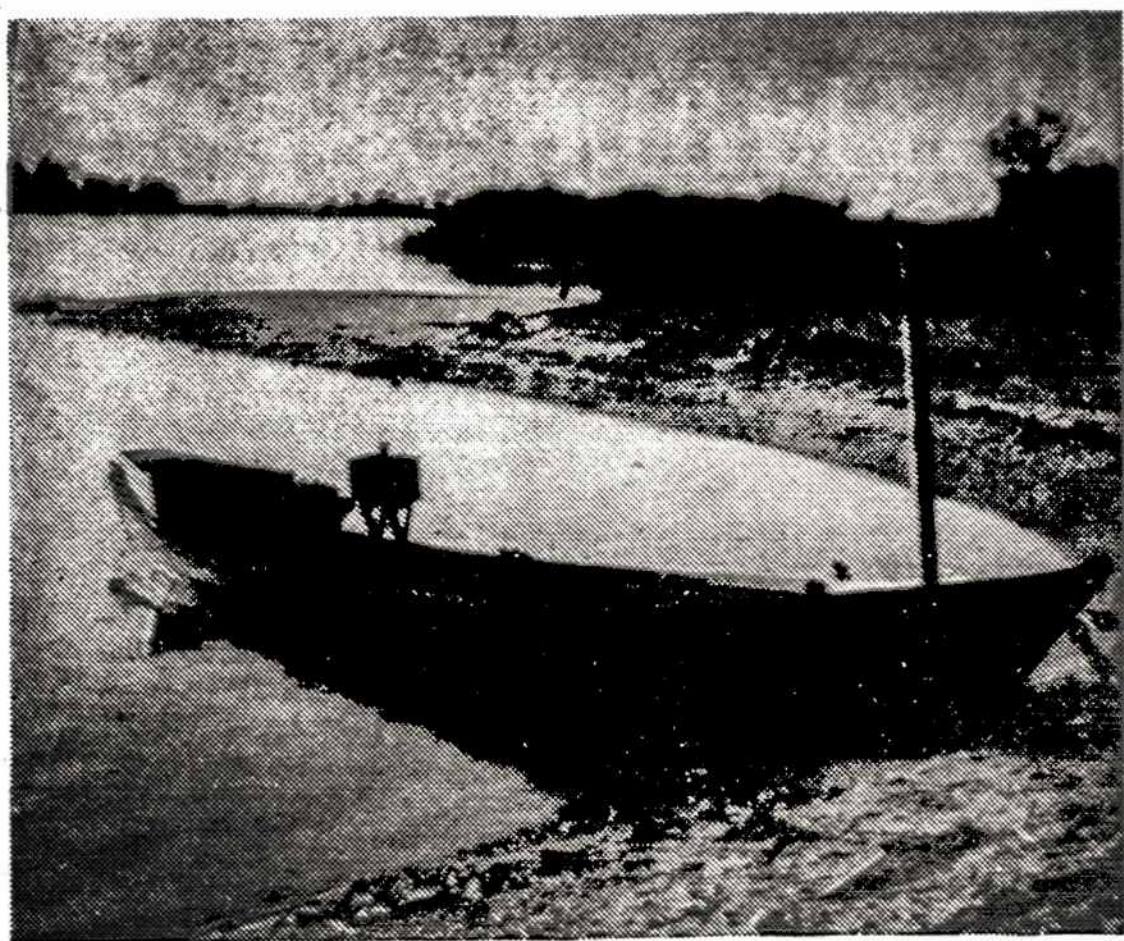
Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo "etvistiška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masazai, spindulinės ir ir garų vonios. Gydomeji judesiai ir psichologinė terapija. B. Naujalis, P.D.R.M.N.P.

460 Roncesvalles Ave., Toronto

Tel. LE 3-8008

Susitikimas Putname 1966 m. Iš kairės į dešinę: Ona Labanauskaitė, Walter J. Ciszek (Sibiro kacetų kankinys), kun. prof. St. Yla ir Ant. Saulaitis.

Nemunas pavergetoje Lietuvoje ties Rusne

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

GRIZO J. MIKUCKIS

"Literatūros ir Meno" skyrelyje "Is užsienio lietuvių kultūrinio gyvenimo" V. Kazakevičius balandžio 30 d. paskelbė: "Daugiau kaip 20 metų pragyvenęs užsienyje, pasuko į gimtąją kraštą Juozas Mikuckis. Poetas savo paskutiniame laiške iš JAV miesto Baltimorės, kur jis gyvena, rašo: "Jau artina diena, kada aš, antru kartu nusileidęs Vilniuje ir pasiekęs Tėvų žemę, ten liksiu iki savo dienų pabaigos". Rašytojas tuo laišku praneša jau pasirodęs kelionei tarybinui "Aleksandro Puškino" laivui iš Monrealio iki Leningrado, kur turi būti gegužės 12 dieną. Baigdamas laišką žodžiais "iki pasimatymo", Juozas Mikuckis rašo, jog kai grįš į tėviškę, tai "pasikliaudamas Jūsų gera valia, po sunkių išgyvenimų, nurimsiu gražioje, brangioje savo Tėvynėje". Poetui dabar yra 76-eri metai. Pirmą kartą savaitės jis viešėjo Lietuvoje. Plačiai susipažinęs su mūsų gyvenimu, jis pagreitino savo sprendimą grįžti į Tarybų Lietuvą, kurią apėjo prieš ketvirtį amžiaus."

DIREKTORIUS ISPETAS

Siame skyriuje jau buvo rašyta apie Vilniaus operos ir baleto teatro jaunam dirigentui J. Aleksai padarytą skriaudą. Teatro direktorius kompoz. V. Laurušas laiku neperdavė jam atstuoto kvietimo dalyvauti jaunųjų dirigentų konkurse Maskvoje, kur turėjo būti atrinkti kandidatai tarptautinėms dirigentų varžyboms Romoje, Italijoje. Tokį lietuvių direktoriaus elgesį "Literatūros ir Meno" puslapiuose pasmerkė meno veikėjas — J. Čiurlionytis, V. Klova, K. Kalinauskaitė, A. Livontas, V. Mažeika, A. Ruzgaitis ir A. Tauragis. Redakcija gavo ir daugiau protesto laiškus. Gincą užbaigė meno reikalų valdybos viršininko pavaduotojo V. Indrikonio pranešimas, kuriame, tarp kitko, skelbiama: "Už tai teatro direktorius V. Laurušas išpėtas. Tačiau nerasta pagrindo tvirtinti, kad iš operos teatro direktijos pusės tai būtų tendencingi ketinimai..." ("L. ir M." 13 nr.) Direktorius teisiškai "Tiesos" 81 nr. išėjo tenoras Virgilijus Noreika ir baritonas Eduardas Kaniava. Tai liudija prastai rašytą rašinį: "Tačiau pastaruoju metu vis tenka pastebėti užuominas, jog nesudaromos sąlygos augti LTSR Valstybinio akademinio operos ir baleto teatro jaunimui. Argi iš tikrųjų taip yra?" Neminėdami V. Laurušą pavardę, jie teigia, kad jaunimas turi puikias sąlygas darbiui ir gastroliams, kad Vilniaus opera yra labai augimo lygio. Rašinio autoriai, suprantama, negali skubėti, nes V. Noreika turėjo progos tobulintis Italijoje, gastroliuoti Kanadoje, o E. Kaniava patirtį gilinti Bulgarijoje. Tačiau faktai lieka faktai, kad iš visų jaunųjų dainininkų ir Vakarų meno išleisti tik du — V. Noreika ir V. Dauroras. Kiti gi tebesėdi Vilniuje ir turi tenkintis gastroliomis Sovietų Sąjungoje.

RASŲ KAPINĖMS — 200 METŲ
M. Salagiris "Komjaunimo Tiesos" 72 nr. primena skaitytąs Vilniaus Rasų kapinių atstatymą 200 metų sukaktį. Šias kapines 1769 m. įkūrė misijonieriai, bet tikroji Rasų pavidinimo kilmė nesanti žinoma. M. Salagiris teigia, vienai kalitai skelbia, kad čia dar pagonybės laikais lietuviai švėsdavę Rasos šventę, o kiti pavidinimą susieja su vieno sklypo savininko pavardę. Rasų kapų paminklus sužalojo ir kapinių tvorą sudegino pro Vilnių besitraukiantis Napoleono kariuomenė. Rasų istoriją išdėdė dailininkas Vilnietis kraštotyrininkas E. D. Danilevičius, surinkęs nemažą vertingų medžiagų, aprašęs įdomiasias ir kapinius ir suregistruojęs čia palaidotus garsiuosius žmones, kurių tarpe yra filosofas ir poetas E. Slovackis, gydytojas prof. M. Bekis, dail. Pr. Smuglevičius, T. Vrublevskis, A. Paškevičius, M. K. Čiurlionis, V. Mykolaitis-Putinas, B. Sruoga, Kipras Petrauskas ir daug kitų rašytojų, muzikų, dailininkų, filosofų, gydytojų, turėjusių didelių nuopelnų lietuvių kultūrai ir mokslui.

LANKĖSI SELEPINAS
Balandžio 22-24 d.d. Vilniuje lankėsi Maskvos atstautas kompartijos centrinio komiteto politburo narys A. Selepinas, maskvinis profsąjungų centro tarybos vyriausiasis vadovas. Vilniaus aerodrome jį sutiko

beveik visi vietinės kompartijos didžiūnai. A. Sniečkus svečią lydėjo į prietaisų gamyklą ir Vilniaus namų statybos kombinatą. Vilniaus imonėse jis susitiko su kompartijos ir profsąjungų vadovais. Buvo užsėkęs Druskininkus, Trakus ir Priekulę. Šiose kelionėse jį taip pat lydėjo kompartijos sekr. A. Sniečkus ir profsąjungų tarybos pirm. P. Dobrovolskis. Druskininkuose jam buvo parodytos gydyklos, aptarti būtiniaji vietinių gyventojų ir vasarotojų reikalai.

TURISTŲ IŠPŪDŽIAI

Pagausėjus kaikiurių lietuvių išvykoms į užsienio kraštus ir jų dažniausiai tendencingiems išpūdiams spaudoje, satyrikas G. Astrauskas "Šluotos" puslapiuose paskelbė satyrą "Kelionės išpūdiams: Berlynas — Paryžius — ar, apskritai, iš užsienio grįžus", kuri atskleidžia oficialiai nutylimus dalykus:

"... Padariau aš, žinot, mažą Užsienietiška vojažą... Ka jūs, ponie, be kaibų — Žinot, basiai nuostabu... Na, iš pat pradžių pakampėm Šita gide mūsų patampė: Tie visi muzejai, pilys, Kas iš kur kadaise kilęs... Aš net, žinot, supykau, Aš jai, žinot, ir sakau: — Mums nebūtina regėti, Kur tas Suleris ar Getė, Apsupti visokio meno, Dar prie kaizerių gyveno... Mums užteks muzėjų, burgų, Vežkit mums greičiau į turgų — Markt, bazar ar varenhauz — Kur yra kas nors pigaus... Čia jau teko man iškaliti: "Bite-ge-ben mir Biushalter!... Ne, ne vieną — zvanzig, dreisig — Kiek į portfelį pareis tik"... Zofija nupirkė prekę. Išstaigija žalia tašė — Dar visokie londonai Sefo žmonai ir Aldonai! Taip, kur buvę, kur nebuve, Mes tuojau ir parduotuve, Sueskoto, kas ką užsėkęs... Aik, vaikeli, raibsta akys! Šičia makst, šičia mini, Australietiški bikini... Išsirink kitiems ir sau — Pailsau ir sulysau... Aš dabar žinau: kelionės Ir naudingos, ir malonios. Žinote, keliaukim, ponios!"

V. Kst.

MOTINOS DIENA MIUNCHENE

K. BARONAS

Miuncheno lietuvių kolonija sudaro tik apie 200 asmenų. Tačiau įvairiomis progomis jie susirenka Rauch gatv. nr. 22 "Haus d. Begegnung" atšvęsti tautinių švenčių, pasidalinti gyvenimo vargais, paskaityti lietuviškų laikraščių (neteko matyti Kanados "T2" ir "NL") ir išsirinkti apylinkės valdybas. Gyvendamas jau trečią savaitę Miunchene, negalėjau praleisti reatos progos susitikti su to miesto lietuviams Motinos Dienos minėjime, kurį surengė Miuncheno LB apyl. valdyba gegužės mėn. 5 d.

Nuoširdžius pastangos Kiek skirtingas jis buvo nuo Kanados lietuvių rengiamų minėjimų: nebuvo scenos, truko ir stiprių meninių jėgų, bet savo lietuviška dvasia, noru nors metinėse šventėse išsijungti į bendrą lietuvišką šeimą jis buvo tikrai įtaurus, nuoširdus, nes juk pagerbė tas visas lietuves motinas, kurios sunkiose sąlygose išlaikė jaunų lietuviukų širdyse meilę Tėvynei, mūsų kalbai.

Trumpame atidarymo žodyje pirm. A. Brakauskas priminė šios šventės reikšmę, pakviestas tautinių šokių grupę, vadovaujamą A. Griniene, gėlių šokiui (nors buvo šokama Sadutė). Po to visos motinos buvo apdovanotos raudonomis rožėmis. Malonu buvo matyti šokėjų tarpe ir buv. hamiltonietę, "Gyvatarą" nare N. Stanaitytę-Otto, kuri, nežinūrint auginamų dviejų vaikų, randa laiko aktyviai išsijungti į Miuncheno lietuvišką gyvenimą, atvažiuoti į repe-

HAMILTON

HAMILTONO ATEITININKAI savo metinę šventę atšvęstė gegužės 4-5 d.d. Šeštadienį 3 v.p.p. visi iš arti ir toli rinkosi į bendrą moksleivių susirinkimą. Vakare buvo karūnų balius ir koncertas Jaunimo Centre, o parapijos salėje — šokiai jaunimui. Koncerto programą išpildė dainuotojai Zymantų šeima iš Čikagos. Padainavo lietuviškų liaudies dainų ir dainų kitomis kalbomis visi bendrai, duetas ir po vieną. Jūrute Zymantaitė pasirodė kaip pianistė. Ypač visus sužavėjo 3,5 metų mažoji Daivutė, padainavusi solo "Kas subatos vakarėlį". Visiems akompanavo kun. B. Jurksas iš Toronto. Premijas už kartūno (arba lino) suknelės laimėjo: I — M. Kleveitė, II — T. Verbiekaitė ir III — S. Martinkutė. Jaunimui taip pat buvo pasiskirstę premijos.

Sekmdienį 11 v. Mišiose ateitinių jaunimas dalyvavo organizuotai, su vėliavomis. Mišias atliko ir pamokslą pasakė Ateitinių Fed. dvasios vadas kun. prof. St. Yla. Gilių minčių pamokslą baigė apaštalo sv. Petro laiško žodžiais: "A-kai liudykit savo šokių gyvenime; elkitės dykinai, tegul kiti matų mūsų gerus darbus ir gręžiasi į Dievą, kad savo kilnūs elgesius priverstumėt nutilti blogas kalbas, kylančias iš nežinojimo. Panaudokit laisvę geram, kai kiti panaudoja blogam. Valandėlė, kai liekam vieni savo jėgoms, ir vėl valandėlė, kai Kristus ateina ir pakelia mus. Tegul nestinga drąsos eiti tuo keliu, kad viskas būtų atnaujinta Jame, per Jį ir su Juo."

Po Mišių buvo padėtas vainikas žuvusiems prie lietuviško kryžiaus, o po to — bendri pietūs Jaunimo Centre. Po pietų buvo naujų narių priesaika ir meninė dalis. Sveikinimo Lietuvos gen. kons. dr. J. Zmuidzinskas, KLB Hamiltono apyl. pirmininkas, Ročesterio ir Detroito globėjai ir MAS centro valdybos pirmininkas išsiskyrė. Federacijos vadas prof. J. Pikūnas iš Detroito savo žodyje priminė, kad tėvų dėka šis jaunimas tampa idealų siekiančiu jaunimu. Jokia kita tauta neturėjo tiek daug jaunimui pasisventusių dvasiųjų ir auklėtojų. Turpinant katalikas Amerikoje ir Kanadoje kuria tik bendrasias gyvenimo formas, bet neduoda dvasios. Reikia išlikti gyvyšios dvasios žmonėmis, pilnosios krikščionybės atstovais. Meninėje dalyje gražiai pasirodė vyr. moksleivių oktetas, smuikininkė O. Mašytė, pianinui pritarant M. Kleveitė, ir ateitinių jauniejų taut. šokių šokėjai su "Lenciūgėliu" ir komišku suktiniu. V.

Labai apgailestaujami ir kartu atsiprašome, kad du fantai — patefonas ir radijo trans. aparatas, abu \$110 vertės, nuo traukimo buvo su laikyti (bilietai tam reikalui dar nebūvo platunami). Tie fantai bus traukiami Fondo ruošiamoje gegužinėje, je š.m. liepos 7 d. Tam reikalui ruošiami bilietai ir bus platunami iš anksto. Šiems fantams pirkti aukotojai bus paskelbti vėliau. SF komitetas

GERIAUSIA TAUPYTI IR SKOLINTIS TIK HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE "TALKA"
21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.
Darbo valandos:
Pirm. 9.30—5 v.p.p.
Antr. 9.30—5 v.p.p.
Treč. 9.30—5 v.p.p.
Ketv. 9.30—5 v.p.p.
Penkt. 9.30—5 v.p.p.
Šešt. 9—1 v.p.p.
Augsti nuomociniai už indėlius Prieinamos skolinosios sąlygos Nekomamos CUNA gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas Užtikrintas indėlių saugumas Malonus lietuviškas patarnavimas
St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave, Tėvų pranciškonų parapijos salėje sekmdieniais po pamaldų.

V. GERULSKIS ROOFING
DENGIU VISOKIUS STOGUS, TAISAU RINAS IR NUTEKAMUOSIUS VAMZDŽIUS ARBA NAUJUS IDEDU.
IKAINOJIMAS NEMOKAMAS. KREIPTIS BET KURIUO LAIKU.
MI 83400 ANCASTER, ONT.

MOTINOS DIENA MIUNCHENE
K. BARONAS

SUDBURY, ONT.
PRIEŠVEDYBINĖS PAGERBTUVES A. V. Jasiūnų rezidencijoje L. Baltučio iniciatyva buvo suorganizuota Jonui Labuckui. Dalyvavo daug vyrų ir nemažai jaunimo atstovų. Po būvis praėjo labai jaukioji lietuviško nuotakio ir buvo įteikta daug vertingų dovanų.

J. I. RAČINSKŲ REZIDENCIJOJ
J. Labuckienės rūpesčiu ir iniciatyva buvo suorganizuota šaunios pagerbtuvės jos būsimajai mairčiai Kotrynai Pozdyk. Jose dalyvavo daug lietuvių ponų ir keletas ukrainiečių. Po būvis praėjo labai gražiai ir buvo įteikta daug brangių dovanų. Atskiras pagerbtuvės surošė kita ukrainiečių grupė.

PETRAS IR JANINA GURKLAIAI
pakirčiųjų savo pirmąją dukrelę Zitą-Rūtą vardais. Kūmai buvo Bronius Dūda ir Marytė Cebatorienė. Vaisės įvyko P. J. Gurklų patalpose, kur dalyvavo gausūs būrys artimesniųjų šeimos draugų. Sveikinimo žodį tarė kun. Ant. Sabas, visų giedėjo "Ilgiausių metų" ir palinkėjo susilaukti gausios lietuviškos šeimos. Sudburisškis

PADEKA
Nuoširdžiai dėkoju I. Račinskienėi už patalpas priešvedybines pagerbtuvėms, o Sudburio poniams už gerbius ir vertingas dovanas mano būsimajai mairčiai Cathy Pozdyk: A. Albrechtienė, A. Baltutienė, J. Gabrėnienė, J. Gatautienė, M. Gizičienė, V. Jasiūnienė, A. Kraujienė, M. Kriaucėnienė, L. Kuprienė, E. Laudinskienė, M. Mikšienė, S. Petrėnienė, L. Remeikienė, D. Remeikytė, S. Semėnienė, B. Stankienė, E. Staškuvienė, E. Tolvašienė, M. Valiukienė.
Jadvyta Labuckienė

RODNEY, Ont.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS ir kartu mokyklos darbo užbaigą įvyko gegužės 5 d. klubo patalpose. Minėjimą atidarė LB apyl. pirm. K. Gaputis. Jis pasidžiaugė, kad Motinos Dienos minėjimas šioje apylinkėje labai mėgiamas ir populiarus. Susirenka ne tik vietos lietuviai, bet ir gausūs svečiai iš Londono, Windsor, Mount-Brydges, Chatham, o šį kartą net ir Toledo. Motinoms pagerbti sugiedota "Marija, Marija". Ta proga D. Gaputytė prisegė po rožę trimis motinoms: M. Barščiauskienei, E. Enskaitienei ir T. Tautkevičienei. Paskaitą skaitė dr. Kuris iš Windsor. Jo pagrindinė mintis — tik šviesi ir savo dvasia nepalūžusi motina gali geriausiai pagelbėti jaunajai kartai išlikti gerai žmonėmis ir lietuviškas šeimą skubėjimo ir rūpesčių laikotarpyje.

Meninės dalies dalyvių, jaunąją kartą iš Windsor ir vietines lietuvių mokyklos, pristatė S. Paketuras. Programą pradėjo vietos jaunimas: A. Rastapkevičius skaitė savo kūrinį "Motina" ir A. Kereševičius — "Motina ir vaikas". Sekė R. Narbutaitės, P. Jociaus eilėraščiai. A. Gaidauskaitė paskambino pianinu ir G. Ignalytė paskaitė savo eilėraštį "Mamai". Mažoji Bersėnaitė, viešnia iš Mount-Brydges padeklamavo su tikrai geru įsijautimu eilėraštį "Motina". Vietinės mokyklos mergaičių grupė padainavo "Lietuva brangi". "Pas močiutę augau" ir "Mano tėvelis buvo kalvelis". Pabaigoj mok. V. Ignaitis pateikė mokyklos kelerių metų darbo apybraižą ir pristatė tris pažangiausius šių metų mokinius: Petrą Jocių, K. Kereševičių ir D. Gaidauskaitę. Šiais metais daug mokinių baigė lituanistinę mokyklą. Jų vardai D. Gaidauskaitė parašė atsisveikinimo žodį. Programos pranešėja buvo J. Rastapkevičienė.

Kita meninė dalis atliko svečiai iš Windsor, vadovaujami V. Tautkevičienės. Jau žinomas Windsor mergaičių kvartetas, kurį sudaro M. Pakauskaitė, N. Giedriūnaitė, A. Tautkevičienė ir D. Kazulytė, padainavo su pertraukomomis šešias liaudies dainas. Jos yra susidainavusios ir turi grynai savo pritaikytą šiam laikui atlikimo būdą. Dėmesio verta jų graži ir rami laikysena. Akordeonų trio — R. Čerškutė, A. Čerškutė ir E. Tautkevičius labai gyvai nuteikė publiką savo liaudies dainų pnyne. Pažymėtinas ir A. Čerškus solo akordeonu "Tyliai, tyliai Nemuniš tek". Atlikimas buvo tikrai geras ir įspūdingas. Windsor mokyklos choras atliko tris dainas kartu su deklamatorė L. Tautkevičienė. Laimutis deklamuojamas buvo aiškus ir geras. Publiką buvo maloniai nustebinta, kad mokyklos choras, nors ir negausus skaičiumi, gali taip garsiai ir gerai sudainuoti. Pabaigai bendras choras, papildytas vyresniųjų jaunimu, davė dar tris dainas, o mergaičių penketukas — A. Tautkevičienė, M. Pakauskaitė, N. Giedriūnaitė, L. Giedriūnaitė ir D. Kazulytė pašoko "Lenciūgėlį". Windsor programai gyvai ir su komentarais vadovavo Z. Mockus, jaun. Už darbą ir triušį jų vadovė V. Tautkevičienė buvo apdovanota puokšte rožių, kurias įteikė Z. Rastapkevičienė. Vietos mokyklos mok. V. Ignalitių tėvų k-to vardu už metų darbą padėkojo ir taip pat įteikė dovaną L. Mockienė. Minėjimas baigtas Tautos himnu ir bendromis vaisėmis.

LIETUVIŲ KLUBO metinis narių susirinkimas įvyko balandžio mėn. 27 d. Jį atidarė klubo pirm. J. Rastapkevičius. Pranešimus padarė klubo vicepirm. A. Kojalaitis, ižd. M. Kereševičius, revizijos aktą perskaitė J. Bersėnas. Iš pranešimų paaiškėjo gysa klubo veikla ir patalpų naudingumas lietuvių reikalams. Klubas finansinė būklė gera ir būdas sukaupiti lėšas, pardavinėjant trašas, yra pagrįstas. Nors valdybos nariams tenka pavaižinėti, bet yra tikrai naudingas. Į naują valdybą išrinkti: H. Jasinskis, J. Rastapkevičius, S. Paketuras, M. Kereševičius, P. Gaidauskas, ir revizijos komisiją — J. Bersėnas, P. Pakauskas ir V. Narbutas. Kr.

DELHI, ONT.
DELHI FUTBOLU KOMANDA Kovas vasaros sezoną pradėjo pergale prieš Tilsonburgą 4:1 ir pralaimėjimu Delhi vokiečiam 7:2. Siemet Norfolk apskrities futbolo lyga padidėjo iki 7-nių komandų. Visos rungtynės bus žaidžiamos sekmdieniais 3 val. p.p. ir trečiadieniais 7.15 v.p.p. Delhi miestely bus žaidžiama gegužės 22 ir 29 d., birželio 2, 16, 19 ir 30 d., liepos 3, 10, 17 ir 26 d. Visos kitos rungtynės bus žaidžiamos Waterforde, Brantforde, Simco, Courtlande ir Tilsonbunge. Iš viso bus sužaista 28 rungtynės. Futbolo mėgėjai kviečiami pasijūreiti bent Delhi miestely vykstančių rungtynių. S. K.

Sault St. Marie, Ont.
SVEČIAL — Kunigai Lionginas Kemešis ir Antanas Sabas buvo atvykę į visą miestą pagerbti mons. J. J. O'Leary jo aukšnio jubilėaus proga. Svečiai taipgi susitiko su nemažai vietos lietuvių.

MONS. C. G. ADAMS, šio miesto katedros klebonas, yra daug padėjęs lietuviams. Balandžio 29 d. jis iškilmingai atšvęstė 30 metų kunigystės sukaktį. Pagerbime lietuviams atstovavo Jurgis Skardis, K. L. Fondo igaliojimas šiaurės Ontario sričiai.

MŪŠŲ KAPELIONAS KUN. AUG. SABAS iki birželio vidurio atpar-

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

JULIUS J. BIELSKIS, Lietuvos gen. konsulas Los Angeles, to miesto dienraštyje "Herald Examiner", atsiliepdamas į vedamąjį "Sumerime raudonieji", tarp kita ko, parašė: "Kremlius valdovai dar galėtų išsigelbėti nuo aiškiai neišvengiamų tolesnių keblumų ir galbūt nugrimdžiam užmarštin, jei sustabdytų savo tautužiškų veiksmus nerusiškuose kraštuose". Jie turėtų jau dabar pradėti trauktis iš okupuotų Baltijos valstybių ir kitų pavergtų kraštų.

INZ. VYTAUTAS JONAS SLEUPAS, ausrininko dr. Jono Šliūpo sūnus, dirba užtvankų ir hidroelektrinių jėgainių statyboje. Prieš dešimt metų V. Šliūpas pradėjo inžinerias keliones po pasaulį, dirbdamas įvairiose Amerikos inžinerijoje bendrovėse. Liberijos valstybėje tyrinėjo elektrifikacijos galimybes, daugiau kaip dešimt metų gyveno Pakistane. Dabar jau antrus metus su šeima gyvena Tailandijoje, Bangkoko mieste ir dirba bendrovėje, kurios centras yra Bostone, Mass.

DR. ALDONA SLEUPAITĖ, prieš keletą metų iš New Yorko persikėlusi į Kaliforniją, tenai pilnai apsi-prato su gyvenimo sąlygomis, ir kiek sąlygos leidžia, lanko lietuvių parengimus, susirinkimus ar kitokias kultūrinės pramogos. Dr. A. Sleupaitė daug yra pasidaravusi Lietuvos respublikai atsisveičiant, kai ji, kaip gydytoja, iš Amerikos atvykus rūpinosi Lietuvos žmonių sveikatingumu. Ir Lietuvoje, ir Amerikoje dr. A. Sleupaitės visuomeninė veikla buvo ir yra itin plati bei reikšminga.

V. SALTIS, ilgametis Dariaus ir Girėno k-to p-kas, sulaukęs 83 m. amžiaus, mirė Čikagoje. Buvo gimes Marijampolės valsčiuje, Mulkų km. Jaunystėje atvyko į JAV ir tenai tuojau įsitaukė ir lietuvių visuomeninį gyvenimą, kuriame išbuvo veiklus iki mirties.

AMERIKON atvykęs iš pavergtos Lietuvos terminuotam laikui atostogų vienas lietuvis ("Naujienos"), tarp kita ko, šitaip reikšmingai pasisako: "Jau daugiau, negu trys mėnesiai, kai valga baltą Amerikos duona... Pažiūrėję į dielės ir gražias maisto krautaves, aš netenku žado! Stai, ką reikia laisvas kraštas ir didelė žmonių iniciatyva. Kilometriniai eilii prie jūrų krautvinių nėra. Jūs viską galite pirkti ir nešti. Paklausiau bent kelis žmones, ar tiesa, kad turite žalių daržovių išistis metus, ir ar prieinama jų kaina? Gauto atsakymo man čia rašyti nereikia... Labai atidžiai seku jūsų visą ekonominį gyvenimą, jū su uždarbiu ir pinigų perkamąją galia. Jūsų gatvės ir garažai pilni gražių ir didelių automobilių. Rusas, juos pamatęs, tikrai pasakytų: "Visie buržuai, niei rabočich". (Visi buržuai, nėra darbininkų)..."

"ATEITIS" pranešė, kad Moksleivių Ateitinių S-gos sugalvotas žygis pas Šventąjį Tėvą dėl vyškupo Amerikos lietuvių parapijos buvęs referuotas LRK Federacijos posėdiuose. Reikalo eiga žurnals vertina: "Dabar eiga, atrodo, vyksta logiškai: pirma katalikiškos orgjos susitaria, o po to — jau einama į visą lietuvišką visuomenę." Tačiau kyla klausimas, kaip efektingai ir greitai ALRK Federacija jį klausimą spres. Pastarąjį komentarą pridėjo "Darbininkas", cituodamas aną "Ateitis" pranešimą.

ANTANAS SODAITIS, "Tėvynės" redaktorius, sulaukęs 61 m. amžiaus, nuo širdies smūgio mirė Niujorke gegužės 1 d.

Argentina

ARGENTINOS TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPE vyks į Čikagą ir pirmą kartą dalyvauja JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventėje. Prasidėjęs

ST. CATHARINES, ONT.

baigoje palietė be galo svarbų ir reikšmingą vienybės reikalą, padarydamas pastabą kritikams, kurių ne-truiksta ir mūsų bendruomenėje. Baisius paskaita ponia Jurkienė pasikvėdė Bendruomenės pirmininką ir paprašė, kad perduotų jos gėlę čia esančiai seniausiai motinai. Tai buvo labai jaudinantis momentas. Ne tik moterys asarojo, bet ir ne vienas vyrui išspaudė asarą.

Po paskaitos lietuvių šeštadieninė mokykla ir skautai išpildė meninę programą. Mergaitė ir berniukai buvo apsirengę tautiniais drabužiais, kurie padarė labai gražų įspūdį. Pirmiausia buvo montažas "Poėzijos puokštė motinai", išpildytas šeštadieninės mokyklos. Mergaitės skautės pasako Kepurnę ir Kąvelį. Val-są pianinu paskambino šeštadieninės mokyklos mokinė Viltė Zubrickaitė. Programos išpildytojai susilaukė daug katčių. Programą paruošė Stasė Zubrickienė, kuri, nežinūrint savo didelės šeimos, randa laiko mokytojauti ir vadovauti tautinių šokių grupei. Čia tenka prisiminti, kad tautinių šokių grupės įsteigėjas ir globėjas yra Tėvas Barnabas Mikaluskas, mūsų klebonas. Tenka šiltai ir nuoširdžiai padėkoti valdybos vardu p. Jurkienę už gilią patriotinę kalbą ir šeštadieninės mokyklos mokytojai poniai Stasei Zubrickienei už tikrai gražią meninę programą. Minėjimas baigtas Tautos himnu. A. Šukys

po jaunimo kongreso gražus bendradarbiavimas yra tęsimas. Pietų Amerikos lietuvių jaunimo dalyva-vimas didžiųjų įvykių šventėse yra didžiai naudingas tų kraštų lietuviš-kai tautinei gyvybei stiprinti.

Britanija

STASYS KUZMINSKAS, rašydamas apie sukilėlius vergijoje, "Europos Lietuvių" pateikia šitokius du būdingus sugretinimus. Esa, Svetlana, Stalino duktė, savo knygos pabaigoje šitaip parašė: "Milijonai beprasmingų aukų, tūkstantai prieš laiką sunaikintų proto švyturių, kurių vardai nesutvirtų į dešimtis storių knygų — ar ne geriau būtų buvę, jeigu jie būtų gyvenę ir tarnavę žmonių gerovei, o ne savo mirtimi palikę skaudžias žymes žmonių širdyse... Istorija teis. Ji tarsi savo žodį, kas buvo didvyris Žmonijos Gėrio vardu, o kas tik savimeilės bei savanaudiškumo dėlei... Tegul teisia tie, kurie išaugs ir ateis vėliau; ateis jauni ir ambicingi, kuriems praeitis jau bus tolimai, bet vis dar pasibaigusiai. Jie skels šį savo krašto istorijos puslapį su skausmu bei atgaila, ir šis skausmas jausmas privers juos gyventi kitaip... Stai jie ateis ir pasakys pagaliau savo naują žodį". Maždaug prieš šimtą metų panašiai rašęs ir žymus rusų rašytojas Dostojevskis, caro išrėmtas į Sibira: "...ir štai, ateis kiti ir tarsi savo tiesa, ir atbus rusų tautos genijus..." Taigi, karčių žodžių pynė praeityje ir dabartyje.

VINCAS BALICKAS, perėmęs Lietuvos atstovo pareigas Didž. Britanijoje, DBLS metiniam suvažiavime kreipėsi į suvažiavusius su šitokia prašymu: "Man teko perimti ministerio Galučiūnaus ir atsakomybę. Aš jau gerai žinau, nes beveik 30 metų drauge su juo dirbau. Ta našta yra didelė ir sunki, ypač šiais nenormaliais laikais. Išvengti tos atsakomybės man buvo neįmanoma. Tokiojo padėty moralinė mūsų visų parama yra didelės dalykas. Jūs ją be sąlygų teikiate mano pirmtakui. Neabejoju, jūs ją teiksite ir man. To aš prašau jus."

MARINA GORODECKAITĖ savo samprotavimuose apie mūsdiško nutatimui svetur problemą "Europos Lietuvių" pabrėžia šitokias įvadinines mintis: "Kiekvienas šiek tiek pažangumu pasiekusiame ir pramonę išvysčiusiame krašte vyksta greitas vertybių, papročių ir madų keitimasis. To vyksmo eiga yra ypač pagrįstai šiais laikais. Tačiau tas vertybių, papročių ir madų keitimasis nieko bendra neturi su esminiais tautiniais bruožais. Šijonai kelti kilti aukštyn ar leistis žemyn, bet anglai ar prancūzai dėl to nesijaudina, nes jiems aišku, kad dėlto nei jų kalba, nei politinės ar kultūrinės institucijos nenukentės. Taip pat keičiasi pažūros ir menų, ir muzikų, ir apskritai, į gyvenimą, tačiau didesnės ir laisvos tautos dėl to nepasidaro panašesnės viena į kitą."

Australija

VYDŪNO gyvo nebeturime savo tarpe. Jis kalba į mus tik savo kūrybos paliktaisiais daugiau kaip 60 veikalų. Savo kūryba jis mąsto už mus, nusako, palaiko ir žadina mūsų mintis, nurodo mylėti savo tėvynę, ragina žengti vis pirmyn į gėrį, grožį, pažangą. Kovo 31 d., praėjus šimtui metų nuo jo gimimo, toli nuo gimtosios žemės, toli nuo Rambyno ir Tilzės — Melburne, Australijoje, tos kolonijos lietuviškoji visuomenė surošė turiningą Vyduono minėjimą — akademiją. Didžiausią šventės parengimo darbą atliko A. Krausas, buvęs Vyduono mokinys, jo idealų gerbėjas ir sekėjas, nes jis turėjo laimės pažinti Vyduoną savo jaunystėje ir pergyventi jo tragediją tremtyje. Paruošė Pr. Al.

Dr. H. Nagio žodis dail. R. Bukausko parodos atidaryme
Prisikėlimo didžiojoje saleje gegužės 4 d.

Dažnas gali suabejoti, ar dailės parodos reikėtų žodžiu pristatyti žiūrovams. Atidarymo šios kalbos paprastai būna tik tam tikras ceremonijas, kurio metu apsiribojama bendrybėmis, dažnai visiems gerai žinomis ir girdėtomis. Viso to norėčiau šiandien išvengti. Tie, kurie pažįsta, žino ir mėgsta dailę, gali patys, be jokio tarpininko, apžiūrėti parodą, apibūti kurį laiką spalvų ir formų pasaulį, rasti jame naujų išgyvenimų, neužtikamų kasdienybės pilkoj tēkmėj. Išgytas paveikslas nėra tik paprastas buto papuošalas, bet ir savininko buities dalis. Kad šiandien vis daugiau lietuvių susidomi savais dailininkais ir jų kūriniais, yra tikrai šviesus ir drąsinantis reiškinys. Išmokome nebeieškoti dailės kūriniuose paprastų iliustracijų bei fotografijų, sentimentalios patriotizmo ar ba pigaus graudenimo, pradėjome suprasti, kad dailėje, kaip visuose kituose žanruose, ne tematika apsprendžia vertę, bet iforminimas. Tie dailininkai, kurie turi talento ir nemeluoja, jie sau, nei žiūrovui, yra šio keisto šimtmečio atstovai ir mums kalba mus supančio pasaulio ženkais ir kalba. Jie yra didelio būrio įieškotojų viešelio bendraketė, kalbėje serimis ir broliams jų žemės ir likimo, jų svajonių ir tikėjimo, jų sielvarto ir jų džiaugsmo garais, spalvomis, formomis, judesiais.

Bukauskas dar permaži pažįstamas Toronte. Tuo tarpu Montrealyje jis, kaip sakoma, yra pasidavęs savo vardą ir yra gerai žinomas kanadiečių ir lietuvių tarpe. Jo kūrinių gali rasti kiekvienas, apsilankęs ar gyvenęs Montrealyje, ir galerijoje, ir meno centruose. Bukauskas yra tikras dailininkas. Samoningas dailininkas. Toks, kuris pažįsta ir medžiagą, ir priemones ir, svarbiausia, moka jo mis išsakyti save. Nesistengdamas nieko nekada iliustruoti arba kreiptis į žiūrovo jausmus, jis asetiškai kruopštumu ir atsakomybe kuria savo nerealistiškas kompozicijas. Šis visados išlieka absoliutus tapytojas, pirmoji eilė įiešką atsakymo ir spalvos ir formos problemas. Jis yra vienas iš tų retų šio laikmečio dailininkų, kurie tebeikovoja už šimtaprocentinę tapybą, palikdami ekstravagantiškus iš-

sišokimus bei mēgdžiojimus nesubrendusiems ir trokšiantiems komercinės garbės.

Bukausko kūriniai sąmoningai apeliuoja į žmogaus intelektualų ir estetinį skonį. Asetiškai neatlaidus nei sau, nei medžiagai, jis griežtai savitu stilium iš vertikalių ir horizontalių konstrukcinės įtampos sukuria savo fantastinius kabančius miestus, atsidindčius šviam dangaus ir vandens fone, šiaurės amžiną vienatvę, mirgančią pro medžių kamienų ritmą ir begalinį dangų, arba tiksliai savo vieno uostamiesčių ir techninio amžiaus įvaidžius, rūpestingai gyvendintus milžiniško ir švario, kaip šaltinių vanduo arba laukinio žvėries akys, erdvę. Tie, kurie atras kelią į šitos svajamiesčių ir neįvardinamus gamtovaizdžius, atras kelią ir į savo nepasakytas svajones. Ta prasme Bukausko tapyba yra be galo žmogiška ir šilta, tačiau nei naičiai fotografiska, nei komerciškai saldi. Bukauskas niekad nenori patikauti žiūrovui, nes jis lieka lygiai neatlaidus sau kaip ir žiūrovui. Tokį pasaulį ir tokį dailininką reikia ir galima priimti tikti estetiškų normų kaina ir verte. Todėl jis pagaliau yra ir lieka negailestingos formos ir spalvos mokytojas, niekad nepatenkintas savo atsiekimais. Bukauskas savo darbų nerikuoja į artimus arba neartimus, bet į tokius, kurie yra arčiau ar toliau sau pasistatytą absoliutaus išpildymo. Jis man panašus į viduramžių keliaujančius poetus, visą gyvenimą įieškojusius žodžių ir melodijos vienai vienintelei — nemirtingai dainai.

Mes visi esame tokie keisti šiaurės svajotojai. Mes visi esame Goesta Berlingai ir Tomai Nipernadzi, nes mes visi mirsime su šiaurės dangaus mėlynumu ir vaikiškai žaliu beržų mojavimu akyse. Ir mes visi esame to ilgejęsi ir užsitaravę. Kai vienas iš mūsų, kaip Bukauskas, taip atitręgtai ir su tokiu atkaklumu nori mūsų sentimentus suformuoti į stalaktitų žėrėjimą ir absoliučią formą, jis man atrodo kaip šiaurės žvejys, išmetęs tinklą į vandenį atsidindintį dangų, kur paukščiai ir žuvis, ir pats žmogus yra kaip vikingų runos ir raštai, parašyti tik tiems, kurie kalba keista to keisto krašto kalba.

ROMUALDAS BUKAUSKAS TORONTE

LAIMA SVĖGZDAITE

Keista ir įdomi buvo Romualdo Bukausko meno darbų paroda, suruošta Prisikėlimo parapijos saleje Toronte. Išstatyti kūrinių nepatyrusiai akiai buvo nesuprantami komplikuoti, apgaudinai panašūs ir klaidinčiai komerciški. Bukauskas yra dvidešimto amžiaus tapytojas, šios kartos žmogus ir dailininkas, kuris sugeba abstraktinio meno sąjūdį savotiškai reprezentuoti.

Lankytojas, nepažindamas Bukausko, iš kūrinių gali susidaryti daug įvairių vaizdų. Tapyboje matosi erdvė, aiškumas ir kietumas, kampų aštrumas ir stiprių linijų smailumas. Vietomis kompozicija turi architektūrinę struktūrą ir gal primena skulptūrinį Henry Moore formą, balanso bei kompozicijos išlaikymu. Einant nuo paveikslų prie paveikslų, jaučiamas minčių ir jos perkėlimo ant drobės tęstinumas. Spalvos paveikslė dažnai yra pereinančios, su variacija vienos spalvos, tonacijos, intensyvumo ar net atspalvio. Spalvų ciklas yra ribotas — ta pati spalva pastebima daugelyje paveikslų. Dažnas kartojimasis kelia klausimą, ar Bukauskas nėra pamėgęs kurios nors spalvos, kaip pvz. Picasso mėlynos? O gal dėl komercinių patogumų ir tikslų yra lengviau nekeisti derinių? Ribotas paveikslų skaičius neleidžia žiūrovui suformuluoti objektyvios nuomonės, neturint visų duomenų.

Bukauskas moka panaudoti ir profesinių mastų apvaldyti vertikalius ir horizontalius susikryžavimus. Jų tapybai netruksta dimensijos, judesio savokos. Su stoves prie tapybos darbų, žiūrovas pajunta judesį ne tik pačiame paveiksle, kuris turi stiprius dimensijos elementus, bet ir savo jausmuose. Išorinis paveikslas paprastai pasirodo daug gilesnis, atkreipus į jį dėmesį. Išsiūrijęs į tai, kas yra paveiksle ir kas dailininko sąmoningai praleista, stebėtojas gali atsiraukti nuo intriguojančio peizažo, grįžti atgal į save ir savo reakciją, sava emociją interpetuoti jo formų ir spalvų šėselius bei niuansus. Tada ir išryškėja Bukausko subtilūs motyvai, jo psichologinė perspektyva, suformuotas vaizdas. Jo energija ir meno stiprumas atsiranda iš pergrūstų, augtų apar-

tamentų, iš pramonės pastatų, iš komercinės įtampos ir gamtos. Kūriniai namai kyla audros sukury, kabo ore, perpildyti savais rūpesčiais ir savuoju spartumu. Visur girdimas žmogaus judesys, ar tai būtų žemės ir mineralų spalvose prie uosto, prie fabrikų ir imonių, ar vandenį išsiliejusiam miesto atspindys.

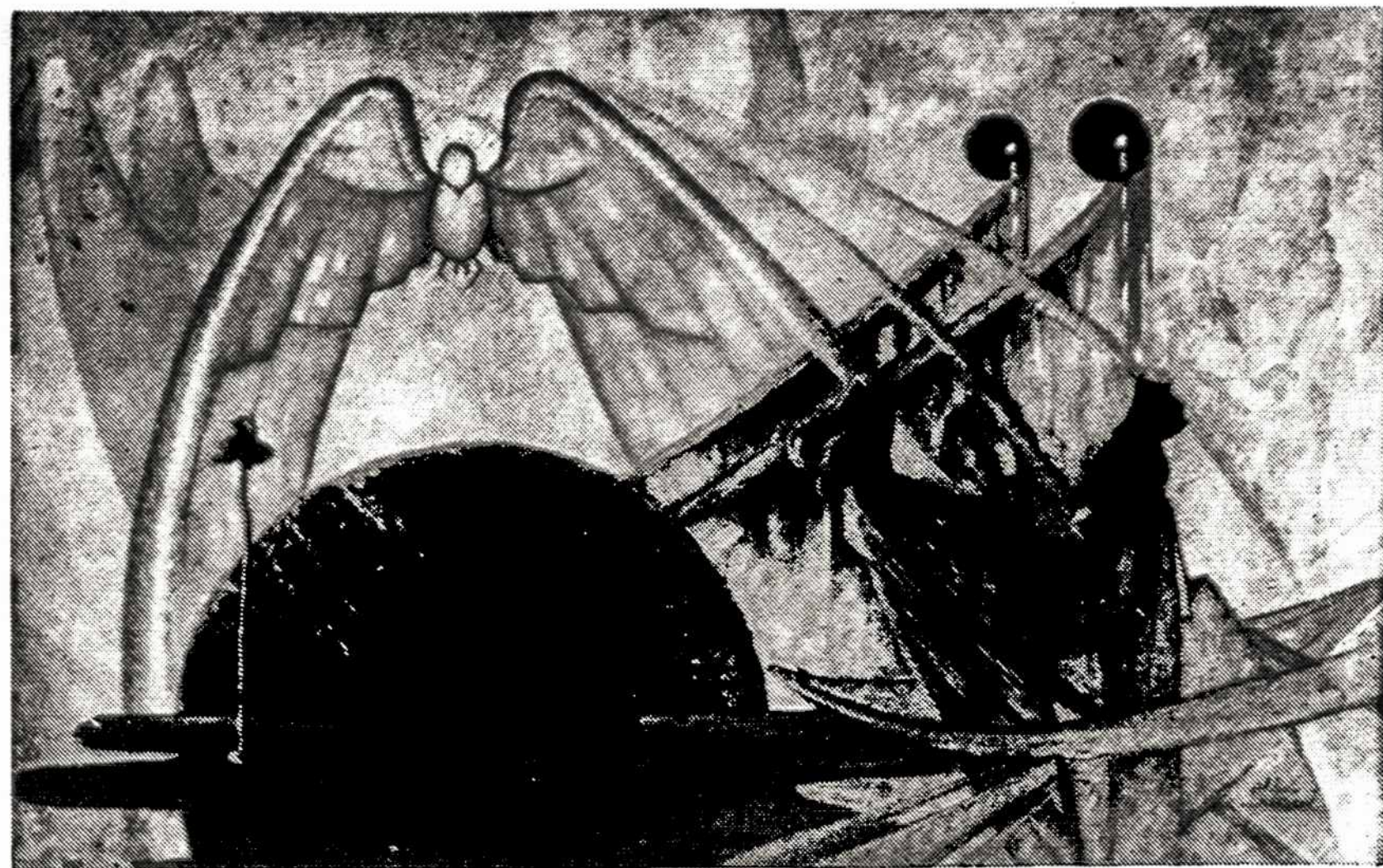
Bukauskui trūksta gyvo žmogaus. Žiūrovas čia nerast nei jo, nei portretų, bet tik rezultatus žmogaus pastangų. Kartodamas tą pačią temą, Bukauskas ją paplatina, papildo, atšviežina. Vienoj vietoj akms spalvos pabrėžia aktyvumą, kitoj glitai rausvos ir violetinės spalvos primena šiltą ir karališką gyvenimą, trečioj lengvai žalsvos spalvos, siekiančios iki baltumo, neišga žmogaus kruopštumą, ar tai būtų Cape Kennedy raketų statyme, ar Aliaskos auksakasių senamiestyje. Kaikurie paveikslai atrodo perkrauti, be erdvės, o kituose erdvė sudaro visą paveikslą idomybę.

Aplamai, Bukauskas yra menininkas, kuris turi savo techniką ir yra atradęs atitinkamus gaires. Jo paroda buvo žadinanti diskusijas, įdomi ir sėkminga.

SUGAUDĖ TORONTO "VARPAS"

Pavasarinis koncertas dėkingo klausytojo akimis

Kaip išsiskleidę pavasario žiedai budina gamtą, taip lietuvių širdį gaidina lietuviškų dainų skambesys. Gegužės 5 d. prabilo ir sugaudė Toronto "Varpas" tradicinio pavasario koncerto širdis ir praturtino klausytojų žirdą ne tik pasigėrėjimu ir prisiminimais, bet ir pagarbos jausmu tiems pasiaukojusiems dainos mylėtojams, kurių dėka "Varpas" virpina lietuvių sielos stygas. Jeigu "Varpo" dainos džiugina klausytoją, tai tesu-grįžta klausytojo išpildžiai, tartum varpo atgarsiai, patiemis varpiečiams, lyg plaukštelė atpildo už jų pastangas ir darbą. Džiugu stebėti, kad "Varpo" pionieriai savo eilėse jau turi tiek pasigėrėtinio jaunimo. Mielai klausytis taip augsto lygio pasiekusių chorą, kuriam vadovauja jauna ir vadovė Dalia Skrinškaitė. Džiugu matyti ir girdėti jauną, gabų akompaniatorių J. Goveidą varpiečių būryje. Svečias solistas J. Vaznelis

VI. Stančikaitė

Visatos dvasia

Tapyba

Lithuanians in Canada

(Tęsinys iš praeito numerio)

Darbo eiga

Gauta subsidija įpareigojo darbą atlikti. Planas jau buvo paruoštas, bet medžiagos nebuvo. Ją visą teko surinkti. Skyrių redaktoriai visais prieinamais būdais ėmė telkti medžiagą. Daugiausia pasitarnavo anketos ir laiškai, nors telkimo darbas neįo labai sklandžiai. Dailis užkalbintųjų greitai atsiliepė, bet visa eilė nekreipė dėmesio ir į anketas neatsakinėjo. Ypač nerangios buvo organizacijos, nežinūri pakartotiniū rašinių spaudoje. Visdėlto nemažas kiekis medžiagos suplaukė ir redaktorių rankas, kurios ėmėsi darbo. Vieni skyrių redaktoriai paruošė medžiagą laiku, pagal numatytą planą, kiti gerokai uždelė dėl laiko ir medžiagos stokos. Kaip sutarta, paruošti skyriai buvo perduoti dr. J. Puziniui, kuris tuo metu buvo apylaisvis, nes baigė darbą Lietuvių Enciklopedijoje ir kitos pastovios tarnybos dar neturėjo. Pradžioje darbas jam vyko sklandžiai, bet netrukus ėmė lėtėti, nes atsirado pastovi tarnyba Lietuvos Laisvės Komitete Niujorke. Sulėtėjo ir vertėjo dr. A. Budreckio darbas, nes rankraščiai neteko numatytos spartos. Kanados šimtmečio lietuvių komisijos raginamas, dr. J. Puzinis, kad ir pavėluotai, savo darbą atlikti — aptvarkė medžiagą. Mūsiškė redakcinė komisija, gavusi išverstus angliū kalbon rankraščius, kruopščiai perskaitė ir pastebėjo, kad yra daugybė spragų, kad reikia dar nemažai papildomo darbo. Teko daug ką papildyti, taisyti, keisti, tikrinti, lyginti, derinti ir net papildomos medžiagos įieškoti. Visa tai pareikalavo nemažai laiko ir pastangų. Pradžioje nepakankamai suteikta medžiaga gerokai sunkino tolimesnį darbą. Vieni skyriai buvo renkami spaustuvėje, kiti taisomi, papildomi ar net dar tik rašomi. Knygos išleidimo terminas (1967 m. rugsėjo 1 d.) artėjo, o dirbant rūsioj išlaidų. Be to, reikėjo susirasinėjimas su Kanados šimtmečio komisija, "Canada Ethnica" redakcija ir su bendradarbiais. Tu raštų susidarė nemažiau puslapių kaip pačios knygos "Lithuanians in Canada".

Nelauktos staigmenos

Dar prieš subsidijos gavimą tautinių grupių vadovai svarstė įvairius Kanados šimtmečio planus. Jų tarpe buvo planas išleisti vieną enciklopedinį veikalą apie Kanados tautines grupes. Siūlytojai tvirtino, kad šimtmečio komisija tokiam planui skirtų \$25.000. Jam prieštaravo ypač mažesnių grupių atstovai, nes žinojo, kad tokiam leidinyje joms tektų po porą puslapių, o liūto daili nusinėstų didieji, kaip paprastai būna tokioms atvejais. Daugumos pritarimą rado kitas planas, būtent, knygų

padidino šio koncerto pasisekimą, talentingai išpildydamas taip turtingą programą. Stebėtino puošnumo ir pasigėrėjimo suteikė J. Karasiejaus vadovaujama "Varpo" tautinių šokių jaunimo grupė, savuoju judrumu skaidrinusi dalyvių nuotaką. Reikia paminėti, kad taip pat neliko nepastebėtas ir gabus akordeonistas A. Paškauskas.

Visuomenės pagarba "Varpo" vadovėi ir visiems varpiečiams už atsiestus taip gražius darbo vaisius! Pagarba ir dėkingumas tebūnie jiems atlyginimo simboliu už įdėtą ilgą darbo valandą, už atsidavimą poilsį, už pasiaukojimą, skirtą tam, kad lietuviškos dainos menas gairintų lietuvių širdį. Visuomenės pagarbos jausmai apglėbia tuos "Varpo" pionierius, kurie per eilę metų išugdė šį chorą ir įtraukė į šėiųjų muzikos istoriją. Džiugu, kad tų pionierių pastangos yra sustiprintos jau-

serijos, kuri apimtų eilę Kanados tautinių grupių. Buvo žinoma, kad šimtmečio komisija skirs subsidijas bent kaikiuriom tautinėm grupėm. Beliko tik pasikyrū grupių leidinius apjungti vienoj serijoj, kuri vėliau pavadinta "Canada Ethnica". Ši planą pasiēmė vykdyti Kanados Etninės Spaudos Federacija, kurios valdyba tuomet buvo Winnipege. Deja, valdyba ilgai nejudėjo ir atrodė, kad planas nevykdomas. Kai mūsų leidinys jau buvo baigiamas rinkti "Tėviškes Ziburijū" spaustuvėje, staiga atsirado minėtos valdybos sudaryta redakcinė komisija, vadovaujama ukrainiečio prof. Rudnickio, kuri nustatė "Canada Ethnica" serijos taisykles ir pranešė, kad mūsų leidinys priimtas serijon. Žinia gerai buvo tuo, kad pažadėjo papildoma paramą knygai išleisti ir atidare kelius į krašto bibliotekas. Deja, serijos redakcinė komisija nustatė visą eilę techniško pobūdžio taisyklių ir paprasė pristatyti rankraštį. Kadangi mūsų rankraščių dauguma jau buvo surinkta spaustuvėje, teko siūsti atspausdast skilint. Mūsiškė komisija būkštavo, ar "Canada Ethnica" nepareikalauka kaip išmesti pvz. tekstų apie Vilnių ir pan. Pasirodė, kad būkštavimai buvo be pagrindo. Prof. Rudnickis visą tekstą patvirtino be jokių priedaistų, tik paprasė paryškinti įžangą apie lietuvių, jų kalbą ir pan. Savo pastaboję jis lyg ir sugestijonavo slavų-baltiečių giminingumą, ypač kalbinių atžvių, bet tą mintį teko atmesiti. Su dr. J. Puzino pagalba paviko įrodyti, kad tai tik teorija, naudojama politiniams tikslams. Didžioji klūtis atėjo iš angliū kalbos redaktorės Ruth Gordon. Ji pareikalavo geresnės angliū kalbos, nors rankraščiai buvo taisyti dviejų angliū mokytojų. Teko daug vietų perrinkti pagal jos nurodymus ir prisitaikyti prie "Canada Ethnica" reikalavimų. Tai gerokai nuvilkino darbą ir sudarė papildomų išlaidų. Be to, reikėjo kaikiurias vietas perredaguoti, keisti terminologiją ir t.t. Tai nelietė esminių dalykų, tačiau daugybė smulkmenų sudarė jau didelį darbą. Prie to prisidėjo susirasinėjimas su Kanados šimtmečio komisija, "Canada Ethnica" redakcija ir su bendradarbiais. Tu raštų susidarė nemažiau puslapių kaip pačios knygos "Lithuanians in Canada".

Visa tai mūsiškės redakcinės komisijos darbą uždelė ir nustatytū laikū knygos išėiti negalėjo. Terminas buvo nukeltas į 1967 m. gruodžio mėnesį, paskui 1968 m. vasario 15 d. Pastarasis terminas buvo išsėtetas ir Vasario 16-tajai jau buvo paruošti pirmieji egzemplioriai. Kovo mėnesį baigtas spausdinti pilnas tiražas ir pradėtas leidinio platinimas.

Kas pasiekta?

Leidinio "Lithuanians in Canada" ruošėjai planavo apimti visą Kanados lietuvių gyvenimą, jungiant jį su Lietuva. Užsimojimas, žinoma, negalėjo būti įvykdytas visu šimtu nuosimčių, nes ligi šiol niekas nebuvo sutelkęs reikalingų duomenų. Tai pirmas tokio pobūdžio darbas, kuris neturėjo ir ką atsiremti — viską reikėjo suurti ir atidare kelius į krašto bibliotekas. Deja, serijos redakcinė komisija nustatė visą eilę techniško pobūdžio taisyklių ir paprasė pristatyti rankraštį. Kadangi mūsų rankraščių dauguma jau buvo surinkta spaustuvėje, teko siūsti atspausdast skilint. Mūsiškė komisija būkštavo, ar "Canada Ethnica" nepareikalauka kaip išmesti pvz. tekstų apie Vilnių ir pan. Pasirodė, kad būkštavimai buvo be pagrindo. Prof. Rudnickis visą tekstą patvirtino be jokių priedaistų, tik paprasė paryškinti įžangą apie lietuvių, jų kalbą ir pan. Savo pastaboję jis lyg ir sugestijonavo slavų-baltiečių giminingumą, ypač kalbinių atžvių, bet tą mintį teko atmesiti. Su dr. J. Puzino pagalba paviko įrodyti, kad tai tik teorija, naudojama politiniams tikslams. Didžioji klūtis atėjo iš angliū kalbos redaktorės Ruth Gordon. Ji pareikalavo geresnės angliū kalbos, nors rankraščiai buvo taisyti dviejų angliū mokytojų. Teko daug vietų perrinkti pagal jos nurodymus ir prisitaikyti prie "Canada Ethnica" reikalavimų. Tai gerokai nuvilkino darbą ir sudarė papildomų išlaidų. Be to, reikėjo kaikiurias vietas perredaguoti, keisti terminologiją ir t.t. Tai nelietė esminių dalykų, tačiau daugybė smulkmenų sudarė jau didelį darbą. Prie to prisidėjo susirasinėjimas su Kanados šimtmečio komisija, "Canada Ethnica" redakcija ir su bendradarbiais. Tu raštų susidarė nemažiau puslapių kaip pačios knygos "Lithuanians in Canada".

TRIJŲ DAILININKŲ PARODA

Worcesterio mieste, Mass., didokio lietuvių kolonijoje baldžio mėn. paskutinėmis dienomis vyko trijų dailininkų kūrinių paroda. Joje buvo išstatyti tapytojų S. Smalinskienės, J. Pautieniaus ir skulptoriaus Dagio darbai.

Būdinga, kad iš beveik 40 kūrinių bene pusė buvo sukurta Wasagos vasarvietėje. Meno paroda praėjo su nelauktu pasisekimu, nes daugiau kaip pusė darbų nupirko meno mėgėjai. Šią meno parodą lankė ne tik lietuviai, bet ir amerikiečiai, kurie parodoje įsigijo du paveikslius.

Ypatingas dėmesys buvo suteiktas dail. S. Smalinskienės tapybai. Šios dailininkės drobėse juntamas sodrus spalvinių tonų naudojimas, ekspresija ir drąsa. Tiesa, kaikiuriuose darbuose dar galima matyti svetimos įtakos, bet gi kurio jauno tapytojo kūriniuose jos nerasi-me? Ji pamažu pranyksta, kai menininkas susiranda savąjį "as" ir ima tapyti savaranki-

nujų varpiečių įsijungimu į bendrą darbą. Kaip "Varpo" aidas plaukia ir lietuvių širdį, taip pagarba varpiečiams plaukia iš kiekvienos lietuvišką dainą mylinčios širdies.

A. Sutkaitis

kai. S. Smalinskienės natūrmortai ar peizažai yra persunkti šviesos ir šešelio santykių, jų darma bendroje kompozicijoje. Amžinių pavasarų ir gėlynų kūrėjas dail. J. Pautienius šį kartą pateikė jaunatviško po-lėkio tapybos kūrinius, skelbiančius, kad dailininkas dar tebėra kūrybingas, nes juose netrūksta originalumo, ryškių tapybinių problemų sprendimo. Iš šio dailininko darbų galėtume pasakyti, kad jis vis dar eina nuosaikams moderniojo meno keliu ir nesivaiako pačių kraštutinių.

Torontiškos skulptorius Dagys savo naujuose bronzos ar medžio darbuose sukaupė daug jėgos. Savo kūrinius verčia parašyti į žiūrovą. Juose yra įamžinta gyvenimo prasmė. Linijų konstruktyvumas ir dinamiška išraiška Dagio kūriniuose pastato jį greta jau žinomų pasaulio vardu. Išleistoje monografijoje apie Dagio kūrybą knadietis kritikas labai gerai įvertina šio mūsų menininko darbų. Daugumas Dagio kūrinių yra sukurta jo kuklioje studijoje Wasagoje.

Teko girdėti, kad šių trijų menininkų darbai bus eksponuojami dar šį rudenį Čikagoje, Balzeke lietuvių kultūros muzėjuje.

A. Zemaitis

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

ALDONOS BAUZINSKAITĖS-KAI-RIENES eilių rinkinį "Detalės" išleido "Ateities" leidykla, vadovaujama kun. V. Dabušio.

SOL. ARNOLDAS VOKETAITIS, Metropolitan operos dainininkas, birželio 16 d. dalyvaus Los Angeles, Kalifornijoje, Sv. Kazimiero parapijos rengiamoj Lietuvių Dienoj. Tai bus turbūt pirmas šio solisto pasirodymas lietuviškame koncerte.

MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖJE prof. dr. A. Klimas skaitys paskaitą temą "Lietuvių ir angliū kalbų fonologiniai skirtumai". Savaitė rengiama Dainavos stovyklavietėje rugpjūčio 18-25 d.d. Kvietiami dalyvauti visi mokytojai su šeimomis.

JAV IR KANADOS LIETUVIŲ III tautinių šokių šventės estradą Čikagos amfiteatre sutiko apipavidalinti dail. Adolfas Valeška.

ČIKAGOJE IR JOS APYLINKSE gyvenantys poetai Juzė Vaičiūnienė, Gražina Tulauskaitė, Anatolijus Kairys ir Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis daro savo kūrybos įrašus. Tikimasi, kad juos atskira plokštele išleis prekybininkas Jonas Karvelis Čikagoje.

ARNOLDAS GIEDRAITIS savo salėje Marquette Parke, Čikagoje, suorganizavo profesinį modernų teatro, kurio pirmajam premjerai buvo pasirinkti trys vienaveiksmai vaidinimai: S. Shepard "Chicago", M. Terry "Come down, Mother" ir P. Foster "Balls". Aktorių tarpe buvo ir lietuvaite Ramunė Jurkūnaitė, čikagiečiams pažįstama iš Antrojo Kaimo grupės. Kito sezono pradžioje naujojo teatro vadovas A. Giedraitis planuoja pastatyti A. Landsbergio dramą "Penki stulpai turgaus aikštėje" angliškąją versiją, kurią reikėtų sutiko kompoz. Darius Lapinskas. Pagrindą šiam teatrui sudarys jaunųjų amerikiečių kūrinių ir jaunieji aktoriai. Taigi, teatras nebus lietuviškas, bet jis nevens lietuvių dramaturgų kūrinių angliū kalba ir jame norinių dalyvauti lietuvių aktorių.

PROF. JULIUS SLAVENAS, dėstąs istoriją State University College Buffalo, Čikagos universitete ruošia disertaciją apie Klaipėdos problemą. Rinkdamas medžiagą savo darbui, lankėsi Pasaulio Lietuvių Archyve Čikagoje.

KUN. VYTAUTO BAGDONAVIČIAUS studijos "Kultūrinės gėlmės pasakose" I dalį į angliū kalbą verčia rašytojas Algirdas Landsbergis. Išleis Manyland Books leidykla šių metų pabaigoje.

JONO SVAISTO apysaką jaunimui "Sausus penketukas" ruošiasi išleisti JAV LB Kultūros Fondas. Knygą iliustravo dail. J. Daugvila.

AMERIKOS LIETUVIŲ INŽINIERIŲ ir Architektų Sąjungos IGX suvažiavimas įvyks Klevelande gegužės 30 — birželio 1 d. Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo penkiasdešimtmečio proga bus surengta lietuvių inžinierių bei architektų mokslinių laimėjimų paroda ir išklausyta eilė paskaitų, kurias skaitys prof. A. Avizienis iš Kalifornijos universiteto, Los Angeles, dr. A. Damašis ir dr. S. Juzėnas iš Detroito, dipl. inž. B. V. Galinis ir archit. K. P. Zygas iš Bostono, dr. V. Klemas iš Filadelfijos, prof. R. Vainys iš Yale universiteto, New Haven.

PRANO NARYVDO, šiemet mininio 80 m. amžiaus sukaktį, keliolikos pasakojimų knygą "Gimtinės takais" šią vasarą išleis AL Tautinės Sąjungos I skyrius Niujorke.

OKUPUOTOJŲ LIETUVOJ

VIRGILIUS NOREIKA, Vilniaus operos tenoras, Budapešte teatre dainavo Lėnskj P. Čaikovskio operoje "Eugenijus Oneginas" ir Herco G. Verdi — "Rigoletto". Abiejų spektakliuose jis susilaukė ovacijų ir turėjo kartoti gražiausias arijas. Budapešto operos teatro direktoriaus teigimu, V. Noreikos sukurta Lėnskis buvo geriausias šio teatro istorijoje.

PARYŽIJE GYVENANČIO lietuvių dailininko Vytauto Kasulio amžiaus penkiasdešimtmetį atžymėjo "Gimtinis Kraštas" baldžio 25 d. laidoje Prano Gudyno rašiniū ir visu puslapių kūrinių nuotraukų. Meno kritikas Pr. Gudynas, supažindinęs skaitytojus su V. Kasulio biografiniais duomenimis, jo kūrybai skiria šias eilutes: "Žinoma, susipažinus su jo dabartiniais kūriniiais vien iš reprodukcijų, sunku kalbėti apie jų estetines savybes, menines formas, koloritą. Tačiau ir iš jų galima susidaryti gana pilną vaizdą ne vien apie kūrėjo santykį su jį supančiu pasauliu, bet ir apie jo kūrinių ypatingas formas nuosėkliai raidą. Ypač muzikali ir skambi atrodo tiek visa kūrinio spalvinė sandara, tiek atskiros šios spalvinės sandaros frazės, jų deriniai. Kolorito skambumas, muzikalumas labai primena lietuvių liaudies audinių muzikalias kompozicijas, muzikalių jų spalvinių derinių, lyrinį charakterį. Atkreipia dėmesį tobula paveikslų kompozicija..." Po šiuo rašiniū skelbiamas V. Kasulio padėkos laiškas "Pergalės" žurnalo redakcijai už šį metų 2 nr. įdėtą jo kūrinių reprodukcijas.

FIRMAJAME DŽIAZO FESTIVALJE "Jaunystė-68" Elektrėnuose dalyvavo trys ansambliai iš Vilniaus po vieną iš Kauno, Klaipėdos ir

Elektrėnų, R. Raubiško kvartetas iš Rygos ir J. Georgijaus vadovaujamas džiaz trio iš Maskvos. Pagrindinė premija buvo paskirta vilniečio pianisto V. Ganelino vadovaujamam trio, kuriam kontrabasus groja J. Rumelaitis, mušamaisiais — V. Melnikas, pianinu — pats vadovas. Pastarasis buvo pripažintas geriausiu festivalio pianistu. Geriausių instrumentalistų gretose išsiriškiavo prizų laimėtojai: V. Melnikas (mušamieji), E. Kunickas (saksofonas), V. Zilionis (smuikas), A. Vizgirda (fleita), A. Milkevičius (kontrabasas) ir jauniausias festivalio dalyvis pianistas P. Jaraminas. Geriausio orkestro vardas suteiktas Klaipėdos statybos tresto ansamblui, vadovaujamam T. Karecko. Specialus atžymėjimo susilaukė fleitistas A. Vizgirda už geriausią kompoziciją "Viskas priklauso nuo nuotakos". Pianisto V. Ganelino ir trombonisto V. Gilmano kvartetą geriausiai atliko lietuvių liaudies dainos "Kas berniolo sumislyta" džiaziską improvizaciją.

V. BARTUSEVICIAUS VADOVAUJAMAS ANSAMBLIS "Lietuva" surengė koncertą P. Čaikovskio salėje Maskvoje. Kadangi jis yra įtrauktas į kandidatų sąrašus Sovietų Sąjungos valstybinei premijai, su jo programa "Amžių vėjas" turėjo progos susipažinti ne tik eiliniai žiūrovai, bet ir vertinimo komisijos nariai. Didžiausio pasisekimo susilaukė šio G. Gužaitės atlikta daina "Pirčiųupio motina". Kanadoje gastroliauvosi birbynininko P. Budrius — "Piemenių melodijos", šokėjų — "Pakeltkojis", "Gaidys" ir naujas lietuviškas balinis šokis "Gegu-tė".

KOMPOZ. JUOZAS GRUODIS dvidešimtyje mirties metinių proga buvo prisimintas specialiu koncertu jo vardu pavadintoje Kauno muzikos mokykloje. Dėstytoja J. Karbauskienė supažindino vakaro dalyvius su velionies mintimis apie muzikos meno reikšmę bei kompozitoriaus atsakomybę savo profesijai. J. Gruodis ir kitų kompozitorių kamerinius kūrinius atliko šios mokyklos dėstytojai. Sukakties išvakarėse J. Gruodžio kapą Petrašiuų kapinėse ap-lankė kompozitoriaus našlė St. Gruodienė, buvę jo mokiniai kompozitoriai — J. Nabažas, J. Juzeliūnas, P. Tamulionas, K. Griauzdė, muzikologai — A. Ambrazas ir O. Narbutienė.

JUBILEJINI KONCERTA dešimtmečio proga surengė S. Sondeckio vadovaujamas Vilniaus M. K. Čiurlionio vidurinės meno mokyklos mokinių orkestras, kurio vyriausi dalyviai nėra perėję 18 metų amžiaus. Per dešimtmetį moksleivių orkestras koncertavo daugiau kaip 120 kartų ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų. Ypač sėkmingi buvo koncertai 1964 m. tarptautinėje muzikos pedagogų konferencijoje Budapešte ir Vengrijoje įvykusiose gastrolėse. Daug šio orkestro buvusių dalyvių šiandien jau yra baigę konservatorijas. Dalis dirba pedagoginį darbą, o kiti groja Vilniaus filharmonijos simfoniniame ir kameriniame orkestruose.

PROF. DR. J. BRĖDIKIS, kauniečio širdies chirurgijos specialistas, lankėsi Vašingtone, Baltimorėje, Filadelfijoje, Čikagoje, Niujorke bei kituose JAV miestuose, norėdamas susipažinti su amerikiečių chirurgų darbu. Miami jis turėjo progos demonstruoti savo metodą elektrodo ir širdies raumenį įvesti. "Tiesos" puslapiuose prof. dr. J. Brėdikis pasakoja: "Didesnė dalį laiko viešnage Amerikoje kaip tik ir skyriau širdies chirurgijai. Teko matyti daugiau kaip 100 įvairių operacijų. Buvo galimybė gerai išstudijuoti jų techniką. Visa tai, be abejo, turės teigiamos įtakos mūsų chirurgų darbui Kauno klinikose. Aš esu įsitikinęs, kad mes esame pajėgūs netrukus atlikti visas tokias operacijas, kurias teko matyti. Matyt, teks pakeisti kai kurių širdies operacijų metodiką tobulėnes. Kalbant apie širdies chirurgijos lygį JAV, tenka pripažinti, kad jis pat pat neįvaidas atskiruose miestuose. Nedideliose centruose jis yra žemesnis, kaip Vilniuje ar Kaune. Tuo tarpu stambiosios klinikos Niujorke ir kitur kasdien daroma po 7-8 sudėtingas širdies operacijas, panaudojant dirbtinę kraujo apytaką. Ypač paplitusios širdies vožtuvų pakėtimio operacijos, kurias pakelia 60-ties ir daugiau metų žmonės. Tenka pastebėti, kad JAV chirurgų metodai dažnai skirtingi, nes jie netais mēgstą stebėti, bendradarbiauti vieni su kitais. Čia jau ryškus asmeninio užsiėskindimo bruožas, kurį ugdė konkurencija."

KALBININKO JONO KRUPOPO 60 metų amžiaus sukaktis atžymėta Vilniuje. Nuo 1902 m. jis vadovavo Mokslių Akademijos lietuvių kalbos ir literatūros instituto terminologijos komisijai, o nuo 1961 m. yra žodynų sektoriaus vadovas. Sukaktuvininkas 1947 m. parengė fotografinį M. Mažvydo katekizmo leidimą su komentarais. Vėliau yra pasakėjęs mokslineis darbus apie M. Mažvydo reikšmę lietuvių rakomos kalbos istorijai ir jo raštų žodines savybes. Filologijos mokslų kandidatas laipsnį J. Krupops gavo už Merkelio Petkevičiaus katekizmo (1598) leksikos studiją.

V. Kat.

MANN MARTEL REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

DUNDAS — BROCK

\$19,000 įmokėti, 6 kambarių, dviejų aukštų mūrinis namas, dvi virtuvės, atvira terasa, arti susisiekimo ir krautuvų.

QUEBEC — BLOOR

\$10,000 įmokėti, 7 kambarių, 2-ju aukštų gražus namas su garažu ir plačiu įvažiavimu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira skola balansui; visai arti Bloor ir High parko.

BLOOR — ST. CLARENS

\$2,900 įmokėti, 9 didelių kambarių mūrinis namas, vieta garažui, 2 modernios virtuvės, naujas šildymas, naujas tinkas, aluminiai 2-ri langai ir durys, savininkas išvyksta Europą, galima užimti už mėnesio ar greičiau.

JANE — ANNETTE, \$7,500 įmokėti, 8 kambariai per 2 aukštus atkiras mūrinis namas su garažu, 2 virtuvės, moderni vonia, arti krautuvų ir susisiekimo.

WINDERMERE — BLOOR

\$8,000 įmokėti, 10 kambarių atski-

ras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4 kamb. 1-me aukšte, vandens alyva šildymas, Extra kambarys rūsyje.

BLOOR — CLENDENAN

\$9,000 įmokėti, 8 metų senumo duplexas su 3-ju kambarių butu rūsyje, abu butai po 2 miegamus, platus įvažiavimas, 2 mūriniai garažai, vandens alyva šildymas, 3 modernios virtuvės ir vonios, graži aplinka.

NEW TORONTO

\$15,000 įmokėti, 6 butų apartamentinis pastatas, privatus įvažiavimas, vandens alyva šildymas, arti krautuvų ir susisiekimo, viena atvira skola balansui, \$7,500 metinių pajamų, geras išnuomavimas.

TIKRAS DUPEKŠAS, Bloor - Indian Grove, 7,000 įmokėti, atkiras, mūrinis, 10 kambarių per du aukštus duplexas, vieta — dviejų automobilių šildomas vandeniu - alyva; viena atvira skola 10 metų. Visai arti Bloor požeminio traukinio. Viršutinį butą galima tuojau užimti.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. 768-8479

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar būsto, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

1928 Weston Rd.

Tel. 249-7691

DUNDAS — JANE, \$32,700 prašoma kaina, atkiras plytų namas su garažu, 6 kambariai ir 1 rūsyje, 2 prausyklos, moderni virtuvė, visi kambariai dideli ir gražūs, namas 4 metų, pirma skola iš 7%.

MIMICO, \$19,000 įmokėti, didelis 2-ju seimų namas su garažu, didelis sklypas, 9 vaismedžių, rūsyje 2 kambariai; pirma skola \$20,000 iš 7½%; prašoma kaina \$36,000.

ISLINGTON - WESTWAY, \$32,500 prašoma kaina, gražus atkiras vieno aukšto namas su garažu, didelis sklypas, puikus rajonas, arti mokyklos, susisiekimas ir krautuvės.

ST. VAUPŠAS

Darbo tel. 249-7691

Namų tel. 244-3519

Turime taip pat daug nuosavybių parduoti.

Priimame namus pardavimui.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:

Pirm. 10-130 ir 430-7

Antr. 10-130

Treč. uždaritas

Ketv. 10-130 ir 430-7

Penkt. 10-130 ir 430-8

Šešt. 9-12

Sekm. 930-1

MOKA: už depozitus — 4¼%,

už šėrus — 5½%

IMA:

už naujas asmenines paskolas — 7½% (už senas paliekama 7%);

už naujas ir pratešiamas nekilnojamo turto paskolas — 7½% (senos paliekamos iš 6½%)

PILNA ČEKIŲ SISTEMA PADEDA NARIAMS ATLIKTI

VISAS FINANSINES OPERACIJAS PER KOOPERATYVĄ.

\$2.000 gyvybės drauda nemokamai.

PROGRESS REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286

KING TOWN — 400 HIGHWAY, apie 25 mylios nuo Toronto, 20 akrų gražios šėmės sklypas, dalis apaugus medžiais ir teka upelis. Prašo \$13,000 su mažu įmokėjimu.

RONCESVALLES AVE. — GRENADIER, 7 kamb. atkiras mūrinis, netoli krautuvų ir susisiekimo. Dvigubas garažas, geras sklypas. Įmokėti apie \$10,000.

OAKWOOD — REGAL RD., 12 didelių kambarių, gerų plytų (duplex) dvibutis. Viskas įrengta atskirai, po 3 miegamuosius, privatus įvažiavimas, dvigubas garažas. Įmokėti \$10,000.

ROYAL YORK — NORSEMAN, naujos statybos trijų miegamųjų, 6 kambarių vienaauštis (bungalow). Pilnas įrengtas rūsys, dvigubas garažas. Įmokėti apie \$10-12,000.

WEST TORONTO, 17 kambarių, naujos statybos tributis, geras nuomoti ir pačiam gyventi. Įmokėti apie \$15,000, skola iš 7%. Apžiūrėti — gal patiks!

BLOOR — INDIAN GROVE, 8 gražūs kambariai viskas įrengta naujai ir skoningai, 2 modernios virtuvės ir prausyklos. Gražus kambarys rūsyje, dvigubas garažas.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

ST. CLAIR — BATHURST, \$6,000 įmokėti, mūro, atkiras, pirmame aukšte 5 kambariai ir prausykla, antrame aukšte du kambariai, garažas, šoninis įvažiavimas, prie gero susisiekimo ir apsipirkimo; prašoma kaina \$26,000. Liks viena skola balansui.

BLOOR — DUNDAS, \$10,000 įmokėti, mūro, 10 kambarių, pirmame aukšte 4 kambariai, 4 virtuvės, 2 garažai; prašoma kaina \$30,000.

JANE — ANNETTE, \$10,000 įmokėti, mūro, atkiras, 2 aukštų, 8 kambariai (2 butų namas) 2 mod. virtuvės, 2 prausyklos (pirmame ir antrame aukšte prausyklos), garažas, šoninis įvažiavimas, prašoma kaina \$36,000, liks viena skola balansui.

ROYAL YORK — BLOOR, \$8,000 įmokėti, mūro, atkiras, 6 kambarių vienaauštis (bungalow, baigtas rūsys, garažas, privatus įvažiavimas, prašoma kaina \$29,500.

LAWRENCE — KEELE, \$20,000 įmokėti, mūro, atkiras, 10 butų apartamentas, butas turi po 2 miegamuosius; prašoma kaina \$105,000.

DUNDAS — ROYAL YORK, \$7,000 įmokėti, mūro, atkiras, 2 aukštų, 6 kambarių, moderni virtuvė, garažas, 10 pėdų šoninis įvažiavimas; prašoma kaina \$28,900.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.

LE 1-1161, namų 783-2105

TORONTO

Lietuvių skautų veikla

• Ateinanti ilgaį savaitgalį, gegužės 18-20 d.d. Romuvos komitetas organizuoja pirmą talkos išvyką į Romuvos stovyklavietę. Bus tėvų ir vadovų iš Hamiltono. Vyksiantieji prašomi skambinti A. Vasiliauskiui EL 1-5126.

• Šeštosios Romuvos stovyklos organizavimo reikalais šaukiamas bendras "Satrijos" ir "Rambyno" tuntu vadijų posėdis gegužės 23 d., 7.30 v.v., skautų būkle. Kviečiami visi tuntu vadovai-vės tame posėdyje dalyvauti.

• Rambyno tunto vadijų posėdis — ateinančią antradienį, gegužės 21 d., 7.30 v.v.

• Kanados rajono skautų dainų varžybos pratėsimos ligi gegužės 31 d. Pirmą vietą laimėjusi skautė bus premijuojama \$25; antrą — \$15. Dainų rinkiniai kartu su komisijų rekomendacijomis pristatomi vadeivėi ligi šio mėnesio pabaigos.

• Akademikų skautų sueigoje ps. J. Ceponutė kalbėjo apie lietuvių tautosaką. Buvo gyvos diskusijos.

• Rambyno tunto skautų registracija ir tautinė stovyklą vykdoma per draugininkus, sumokant \$5 registracijos mokestį už vieną skautą. Teveliai kviečiami paskubėti, nes registravimas baigiamas šio mėnesio pabaigoje.

Ateitininkų žinios

Bendras visų ateitininkų susirinkimas įvyks pirmadienį, liepos 20 d., 7 val. vak. Priskikimo parap. parodų salėje. Tai paskutinis šių mokslo metų susirinkimas. Dalyvauja jaunučiai, jaunesnieji ir vyr. moksleiviai. Kaip ir kiekvienais metais, šiame susirinkime kviečiami dalyvauti ir visi tėvai. Užtruks tik apie 1 val.

Vyr. moksleiviai kartu su hamiltoniškiais organizuoja ekskursiją autobusų į Klevelando ateitininkų šventę, kuri įvyks gegužės 25 ir 26 d. Bus išvažiuojama gegužės 25 d. šeštadienio rytą ir grįžtama Torontan vėlai sekmadienio vakare. Nakvynės bus paripintos Klevelande. Kelionė kainuos \$7-8. Norintieji važiuoti turi iki kito sekmadienio, gegužės 19, užsiregistruoti pas Eug. Girdauską arba Paulių Kolyčų iki 8 anksto suimti iki \$5.

Tėvų komitetas dėkoja visoms ponoms, kurios savo keiptais pyragais prisidėjo prie kepinių išpardavimo, ir visoms tams, kurios padėjo išpardavimo metu.

INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ RINKIMAI

Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos (PLIAS) centro valdyba š.m. kovo 2 d. pavadė Kanadoje esančiam savo įgaliotiniui inž. J. V. Danui sudaryti Kanadoje iš Otavos, Montrealio ir Toronto skyrių rinkiminę komisiją ir praversti P. L. I. A. S. centro valdybos rinkimus. Rinkiminę komisiją sudaro šie inžinieriai: pirm. J. V. Danys iš Otavos, sekr. P. Daudnis iš Otavos, balsavimo vadovas G. Mitalas iš Otavos, nariai — B. Baranauškas iš Toronto, V. Stankevičius iš Montrealio, A. Jurkus iš Otavos.

Rinkiminiai komisijai buvo pateikti du pasiūlymai:

1. Toronto skyriaus pasiūlymas — PLIAS centriniai organai (centro valdyba, revizijos komisija ir garbės teismas) būtų atstovaujami Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų — A. L. I. A. S. centrinių organų.

2. Otavos skyriaus pasiūlymas — PLIAS centriniai organai renkami (centro valdyba ir revizijos komisija) Kanadoje, sudarant kandidatų iš Otavos, Montrealio ir Toronto skyrių, garbės teismas būtų — ALIAS garbės teismas.

Tie du pasiūlymai rinkiminės komisijos priimt. Kolegoms bus išsiuntinėti balsavimo lapai, kuriuose jie galės pareikšti savo nuomonę. Kiekvienas PLIAS skyrius praveda rinkimus savo ribose. Toronto skyriaus nariai prašomi užpildyti balsavimo lapus siųsti Toronto skyriaus valdybos sekr. inž. V. Šičiūniui, 299 Pearson Ave., Toronto 3, Ont., iki š.m. gegužės 20 d.

PLIAS Toronto skyriaus valdyba

Lietuviai gražiai pasirodė Weston Home and School Association surengtame vakare, kur įvairių tautybių mokiniai turėjo atlikti savo programą. Organizacijos vicepirmininke Helen O'Reilly laisė "T. Žiburiams" rašo, kad vakaras gražiai pavyko. P. Daržinskų vaikiai atstovė Lietuvai labai gerai. Petras gražiai pakalbėjęs, o visi trys kartu padainavę. Joana tautiniuose drabužiuose atrodžiusi gražiai ir visus žavėjusi. Albertas taip pat dalyvavo grupėje. Knyga "Lithuanians in Canada" įteikta Weston Memorial mokyklai. Jos vedėjas džiaugėsi ją gavęs.

P A D E K A

Už gerą gydymą dėkoju Sv. Juozapo ligoninės dr. Metzlerui, vyr. med. seselei P. Budrienei už priežiūrą ligoninėje, taip pat visiems mane lankiusiems ligoninėje, namuose ir už dovanas.

Reiškiu padėką Tėvui Pauliui, O. F.M., kun. P. Ažubaliui, svainiui Augustinui ir sesei Vandai Bartnikaičiūms, seserėčiai Birutei, seserėčiai Antanui, p.p. V. Anyšienei, Kat. Moterų Draugijos Priskikimo parapijos skyriaus p. Didžbalienei, A. Dragašienei, M. Makarenkienei, S. Petraitienei.

Visiems nuosirdus ačiū —

Marija Zemaitienė

Paskutiniai šio sezono lenkiški filmai

"POCIANG" arba "BALTIJOS EKSPRESAS" su angliškais įrašais.

Toje pačioje programoje —

"LENKIJĄ SIANDIEN" — jaunimo festivalis Varšuvoje.

GEGUŽĖS 16 — 21

BRIGHTON KINO TEATRE

127 Roncesvalles Ave. tel. 532-2710

Gegužės 23 d. pradėdami rodyti rusiški filmai.

Kasdien nuo 7 v. v. Šešt., sekm. ir pirm. nuo 5 iki 11 v.

KLB TORONTO APYLINKĖS TARYBOS RINKIMAI

Š.m. gegužės 12 d. Toronte įvyksiuose rinkimuose kandidatai pagal balsų skaičių išrinkti sekančia tvarka:

1. Balčiūnas, Gerardas — 421
2. Aušrotas, Vytautas — 392
3. Karasiejus, Juozas — 380
4. Pacevičius, Stasys — 375
5. Vastokas, Stasys — 340
6. Lukienė-Užupienė, Aldona — 339
7. Ceponutė, Jūratė — 336
8. Gustainis, Jonas — 323
9. Ažubalis, Stasys — 317
10. Narušytė, Rita — 311
11. Svėgdaitė, Laima — 305
12. Sakalis, Rafaelis — 286
13. Bireta, Vytautas — 285
14. Kazlauskas, Sigitas — 270
11. Beresnevičius, Gintautas — 267
16. Simanavičius, Algis — 261
17. Batūra, Kazys — 260
18. Rusinas, Karolis — 255
19. Kuolienė, Aldona — 255
20. Meikeliūn, Irena — 254
21. Bumbulis, Antanas — 249
22. Jankutė, Elzė — 245
23. Jagėla, Algirdas — 238
24. Tumosa, Jonas — 235
25. Paskovičius, Vytautas — 227
26. Karka, Jonas — 208
27. Saplys, Bronius — 201
28. Nausėdas, Algis — 195
29. Šalkus, Antanas — 192
30. Zemaitienė, Irena — 189
31. Seškus, Linas — 174
32. Urbonienė, Felicija — 173
33. Barcevičienė, Genė — 172
34. Butėnas, Petras — 149
35. Zalkauskaitė, Ada — 148
36. Mockus, Feliksas — 139
37. Puvšakis, Steponas — 135
38. Sekonienė, Teklė — 135
39. Mažeika, Algimantas — 125
40. Mažeika, Jonas — 117
41. Mikšienė, Alfreda — 111
42. Urbonas, Gillaras — 75
43. Rimkevičius, Leonas — 53

Apylinkės tarybą sudaro 25 daugiausia balsų gavę nariai.

KLB TORONTO APYL. RINKIMŲ KOMISIJA

Knyga "Lithuanians in Canada" Toronte gaunama abiejų katalikų parapijų spaudos kioskuose ir "T. Žiburių" administracijoje. Kaina \$8. Kitur gyvenantieji užsakyms prašomi siųsti leidinio administracinei komisijai: Lithuanians in Canada, 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Prašoma pridėti čekį ar perlaidą \$8 vertės.

Dantų dr. V. Meiluvienė, persikėlusiai į naujai pasistatytą namą 184 Ellis Ave., Toronto 3, jos bičiuliai pirmadienio vakarą suruošė įkurtuvių šeimėnį.

Šią vasarą planuoja šeimos židinius sukurti dr. Aldona Šapokaitė, dantų gydytoja, su inž. Sipeliu iš Montrealio; žinoma visuomenės veikėja gimnazijos mokytoja Giedrė Rimkūnaitė — su menininku R. Paulioniu; muzikas pianistas L. Gurevičius — su Gurčinate iš Čikagos.

Moterų Salpos Grupė "Daina", darydama vasaros pertrauką, džiaugiasi nuveiktais darbais. Ju būvo daug ir labai sėkmingų. Sušelpę senelių ir ligonių vardu dėkojame plačiai Toronto lietuvių visuomenei už duosumą — aukas ir atsilankymą į parengimus; abiejų parapijų klebonams už leidimą naudotis patalpomis ir KLB Salpos Fondui už gausią auką; taip pat visiems prisidėjusiems ir paremsiems mūsų darbuose. Toronto Lietuvių Salpos Grupė "Daina"

Mielą dainietę MALVINĄ KASPERAVIČIENĘ ir šeimą, MAMYTEI Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučiame —

Salpos grupė "Daina"

BRONEI RASTAUSKIENEI mirus,

dukrai ČESEI ir žentui ANTANUI PAŽERO-

NAMS reiškiamė nuoširdžią užuojautą —

P. J. Skeivelai

TORONTO MIESTAS

Pranešimas šiukšlių išvežimo reikalu

Kadangi pirmadienis, GEGUŽĖS 20, YRA NEDARBO DIENA miesto tarnautojams, atmatos ir šiukšlės tą dieną nebus išvežamos.

Pirmadienio dienos išvežimas bus atliktas antradienį, o antradienio — trečiadienį.

H. F. ATYEO, P. Eng.
Gatvių priežiūros viršininkas

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

SWANSEA — BLOOR, 6 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, garažas su šoniniu įvažiavimu, apie \$10,000 įmokėti. Namas be skolų, netoli požeminio traukinio stoties.

SWANSEA — BLOOR, labai jaukus vienos šeimos 5 kambarių atskiras namas, naujas šildymas, arti Bloor, atvira skola, labai žemi mokesčiai, pigus išlaikymas; prašoma kaina tik \$24,800.

DURIE ST., modernius 7 kambarių, rupių plytų namas, užbaigtas rūsys, ultra moderni virtuvė, garažas.

HIGH PARK — RONCESVALLES, didžiulis, gražus 13 kambarių atskiras namas, užbaigtas rūsys, garažai su privačiu įvažiavimu, 3 prausyklos, puiki nuomajimui vieta.

BABY POINT, apie \$10,000 įmokėti, 8 kambarių per du aukštus atskiras namas, 2 prausyklos, viena iš jų pirmame aukšte; garažas su šoniniu įvažiavimu; viena atvira skola balansui.

HIGH PARK — BLOOR, puikus 7 kambarių atskiras namas, 2 gražios virtuvės, naujas šildymas, garažas, apie 160 pėdų sklypas, nepertoli nuo būsimos High Park požeminio traukinio stoties bei Runnymede — Bloor krautuvų.

ROYAL YORK — BLOOR, jaukus rupių plytų 6 kambarių vienaauštis, pilnai užbaigtas rūsys, garažas su privačiu įvažiavimu, labai gražus didžiulis sklypas; netikėtina lengvos išimokėjimo sąlygos.

ROYAL YORK — BLOOR — NORSEMAN, gražus 6 kambarių vienaauštis, užbaigtas rūsys, 2 prausyklos, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu. BLOOR — DUNDAS, puikus, didžiulis vos keleto metų senumo 5 butų apartamentas, 3-ju ir 2-ju miegamųjų, balkonai, garažai su privačiu įvažiavimu.

ROYAL YORK — DUNDAS, originalus 13 kambarių dvibutis, šildomas vandeniu - alyva, garažai su privačiu įvažiavimu, išnuomotas už \$510 mėn. 24 BUTŲ APARTAMENTAS, apie \$36,000 metinių pajamų, su balkonais, neausta kaina, gera investicija.

11 BUTŲ APARTAMENTAS, visi butai 2-ju miegamųjų, apie \$16,500 metinių pajamų.

2 KRAUTUVĖS IR 8 APARTAMENTAI, apie \$30,000 įmokėti, visai naujas, visas išnuomotas, virš \$19,000 metinių pajamų, puikus parkyns.

MOTELIS — 16 vienetų, apie \$20,000 įmokėti, modernus, vos keleto metų senumo, labai žema kaina dėl skubaus pardavimo, labai geras parkyns, judri vieta.

2232 BLOOR ST. W.

Tel. RO 7-5454

P. R. KERBERIS

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Darbo tel. RO 7-5454

Namų LE 5-1584

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKAME

5% už depozitus

5½% už šėrus

DUODAME

mortgicūs iš 7%

asm. paskolas iš 7%

Kapitalas virš trijų milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5,000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupy dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5,000.

Pamos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenęs Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdieną nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3

SPORTAS

1968 m. S. A. PABALTIEČIU
KREPŠINIO IR TINKLINIO
PIRMENYBES

S. Amerikos pabaltiečių krepšinio ir tinklinio pirmenybės įvyks š.m. gegužės 19, sekmadienį, Klevelande, Ohio. Varžybas vykdys S.ALFASS-gos centro valdyba, talkinančios Klevelando LSK žaidėjai per specialiai sudarytą organizacinę komitetą.

Jau paaiškėjo, kad estai šiose varžybose visai nedalyvaus dėl peržemo jų žaidėjų lygio. Latviai išsiregistravo dalyvauti vyrų krepšinyje, jaunių krepšinyje, vyrų tinklinyje ir moterų tinklinyje. Šiose šalyse varžybos ir bus vykdomos, kadangi lietuviai yra pasirodę dalyvauti visose pirmenybių numatytose šakose.

Kiekvienai tautybei atstovaus atitinkamos šakos rinktinės komandos. Lietuvių rinktinę sudarymu rūpinasi S.ALFASS-gos krepšinio bei tinklinio komitetai, pagrindiniai imdami š. m. balandžio 27-28 d. Detroito įvykusiose S. Amerikos lietuvių krepšinio ir tinklinio pirmenybėse dalyvavusius žaidėjus. Žaidėnys vyks Cathedral Latin High School salėje, 2056 East 107 St. (tarp Euclid Ave. ir Carnegie Ave.).

Žaidynių tvarkaraštis: 12 v. — moterų tinklinis 1.15 v. — vyrų tinklinis, 2.30 v. — iškilmingas aktas ir dalyvių paradas, 3 v. — jaunių krepšinis, 4.15 — vyrų krepšinis.

Sios pirmenybės vyks Baltijos val-

tybių nepriklausomybės atkūrimo penkiasdešimtmečio ženklu. Sportininkai ir lietuviai visuomenę kviečiami suteikti šioms žaidynėms atitinkamą dėmesį.

S.ALFASS-gos centro valdyba

AUSROS ŽINIOS

Lengvosios atletikos treniruotės pradedamos atnaujintą savaitę, gegužės 20 d. Treniruotės vyks Parkdale gimnazijos stadione, ten pat kur pernai (į ežero pusę nuo Queen gatvės, tarp Dunn ir Close gatvių, įėjimas iš Close gatvės). Treniruotės bus vykdomos skėčiais tvarka: pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 6 iki 8 v.v. — berniukams; antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 v. iki 8 v. — mergaitėms. Treniruos ilgametis S. Amerikos lietuvių trumpų distancijų čempionas ir prityręs treneris Algis Malinauskas, talkinamas Vokietijos stovyklų laikų žinomo lengvaatlečio Algio Zemačio ir Mil-dos Romanovaitės. Visi buvę ir nauji lengvaatlečiai bei nori pradėti treniruotis šiame gražiame vasaros sporte berniukai ir mergaitės nuo 9 metų amžiaus prašomi minėtomis dienomis atvykti į stadioną.

Sio sezono numatytos lengvosios atletikos pirmenybės: birželio 22-23 d.d. Toronto — S. Amerikos lietuvių ukrainiečių; liepos 27-28 d.d. irgi Toronto — S. Amerikos lietuvių, latvių ir estų olimpinės žaidynės; rug-sėjo 7 d. Klevelande — S. Amerikos

lietuvių, latvių ir estų prieauglio klasių varžybos.

S. Amerikos lietuvių ir baltiečių plaukimo pirmenybės bus pravestos liepos 27-28 d.d. Toronto.

LIEUVIŲ REKORDAS. "Daily Journal-Record" dienraščio pranešimu, Oakvillės Trafalgar gimnazijos lengvosios atletikos varžybose lietuvis V. J. Jūzanas pagerino jaunių grupės vienos mylios bėgimo rekordą, šį nuotolį įveikęs per 4 min. ir 38 sek. Pirmą vietą jis taipgi laimėjo ir 880 jardų bėgime. Jo laikas — 2:11.6.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tais per pirmuosius 3 mėnesius jau streikuota 1,5 mil. darbo dienų.

Bedarbių skaičius šiais metais Kanadoje yra didesnis nei praėjusiais metais tuo pačiu laiku. Net 6.4% visos darbo jėgos šiuo metu nedirba, dauguma dėlto, kad negali gauti darbo. Ypatin-gai šį vasarą bus sunki studentams, įsiekantiems darbo. Pagal dabartinį jaunių skaičių, iki 1980 m., kai daugumas jų bus baigę mokyklą, reikia parūpinti virš 3 milijonų naujų darbų. Tai didesnė problema nei JAV ar Europoje.

Atlyginimų vidurkis didėja ir net trisdešimt viename Kanados mieste jau yra prašokęs \$100 į savaitę. Pirmoje vietoje — Sarnia 1(136) kur vidut. atlyginimas yra \$136.85, toliau seka Sudbury su \$130.67, Welland — \$124.58, Sault Ste. Marie — \$120.59, Hamilton — \$113.11. Iš didžiųjų miestų pažymėtini Toronto, kur vidurkis siekia \$109.78 ir Montrealis — \$105.76.

Ivairios imonės kiekviena pa-vasarį įieško sau įvairių specialiųjų universitetuose ir ver-buvoja studijas baigiančius stu-dentus. Dauguma panašius agen-tų į Kanados universitetus at-tyksta iš JAV. Šį pavasarį Kanada pasiuntė savo atstovus net į 26 JAV universitetus, kur stadi-juoja maždaug 12.000 kanadiečių. Daugelis kanadiečių JAV uni-versitetuose buvo apklausinti asmeniška, kitiems pasiutus anketos, iš kurių net 7000 buvo užpildyta ir gražinta. Atrodo, kad daugumas kanadiečių, ne-žiūrint augstesnių atlyginimų JAV, yra pasiryžę grįžti atgal.

Susisiekimo nelaimės Kanado-je kas metai didėja ir propor-cingai gyventojų skaičiui nuo-šimtis Kanadoje yra žymiai augstesnis, negu JAV-se. 1967 m. visoje Kanadoje viešųjų ke-lių nelaimės žuvo virš 5000 kanadiečių. Artėjant vasarai, federacinė vyriausybė numato įvesti naujus įstatymus neapdai-riam ir neblaiviam vairuotojam sudrausti.

PASALIO ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-ro psl.)

gojimų pietryčių Azijoje. P. Vietname jau kovoja beveik 13.000 taidandiečių karių, o Taidan-dijos bazėse yra daugiau kaip 40.000 amerikiečių. Taigi, Tai-landija priklauso tų valstybių gretoms, kurios nuoširdžiai re-mia amerikiečių pastangas.

MOTINOS DIENA

MIUNCHENE

(Atkelta iš 4-to psl.)

vizijos programoj dvi lietuviš-kas pavardės: Gus Backus ir G. Walshus. Pirmasis yra dainininkas estradinuose pasirodymuo-s (televizijos programoj girdė-tos jo kiek "bytniškos" ir "hi-piškos" dainos didelio man išpu-džio nepadarė), o G. Walshus yra režisiorus. Tačiau vokie-čiams reikia duoti didelę kredi-tą už reklamų nebuvimą filmų rodyne ar kokio nors muziki-nė programoj. Ji eina be jokios pertraukos.

Kam reikalinga knyga?

I miestelį vėl užsuko biblio-tekininkas su savo vežiojamąja biblioteka. Tuojau pristojų prie jo jaunuolis ir pradėjo reika-lauti knygos, kurią jis prieš sa-vaite grąžino.

Bibliotekininkas patenkintas net prašyvesio.

Tai ar jau tokia gera bu-vo, kad nori antrą kartą skai-tyti?

Visai ne, — atsakė jau-nuolis. — Aš joje buvau užsi-ražęs savo naujosios merginos telefono numerį.

Iš kur aš?

Tėveli, kreipiasi berniukas į tėvą, — pasakyti iš kur aš. Mano draugas Sauliukas žino, o aš nežinau.

Na, gerai, — atsiduso tė-vas. — Jau eis beveik vyras ir turi teisę tai žinoti. Po vakarie-nės aš tau pasakysiu, kas atsi-tinka tarp peteliškių, paukš-čių ir bičių.

Man nesvarbu peteliškės ir bitės, — atkerta vaikas. — Sauliukas man sakė, kad jis yra iš Kauno. Ir aš noriu žinoti iš kur aš.

ŠYPSENOS

Tarybinė mėsinė

Kolūketė, vienintelė pirkėja tuštutėlės mėsinės pardavėjui, neturinčiam mėsos:

— Tai kur dingio tarybinė mėsa?

— Čia tik mudu esava, todėl galima atviriau pasikalbėti. Vi-si versiai ir aviniai dirba kolūkuose. Kiaulės sulindusios į partiją. Karvės ir buliai stacha-noviečiai savo pareigas atlieka tol, kol pastimpa. Paukščiai, ne-sugebantieji vykdyti partijos nu-statyto plano kasdien dėti po du kiaušinius, prievartos būdu iš-skraidinti į sibirinius rezervatus. Visi žuikiai ir triušiai, an-trą kartą rusams okupuojant Lie-tuvą, išsinešdino į vakarus...

— O gal ką nors turi po pre-kystaliu? Aš tik ką gavau siunt-tinį iš Australijos ir paties žmo-niai galiu užfundyti kapitalisti-nės gamybos skarelę.

— Jei taip, tai bus kita kal-ba. — sako pardavėjas, iš po prekystalio ištraukdamas gero-ka kiaulės puskumpį. — Šios veislės skerdieną naikinų slap-ta ir patyliukais...

F. La Rochefoucauld:

— Iškilmingos laidotuvių ap-geigos paprastai labiau patenki-

na gyvųjų tuštybę, negu jamž-i-na mirusiųjų atminimą.

Kregždės reklamoje

Viename Amerikos mieste viršum banko durų kregždė su-silipdė sau lizdą. Greta lizdo tuojau buvo įrengta šviesos rek-lama: "Net ir kregždė pasirinko mūsų banką padėti savo kiauš-i-niams."

Kalėjime

— Kiek tave nubaudė?
— 99 metais. O tave?
— 75.
— Tai gulksi į lovą prie durų. Išeisi pirmasis.

Laikamas modernėjant

Paskutiniojo Britų Enciklo-pedijos laidoj žodžiui "atomas" skirta tryliką puslapių, o žodžiui "meilė" — tikiai vienas pusla-pis. Gi 1935 m. šios enciklo-pedijos laidoj "atomui" bu-vo skirti trys puslapiai, o "mei-lei" — vienuolika...

Pastabumas

Pirmą kartą į kaimą atvykus gimnazistė, pastebėjusi, kaip melžiamos karvės, tarė tetai: — Kokia nesąmonė, sakyt, kad karvės duoda pieną. Juk žmogus pats tą pieną per prie-vertą ištraukia...

Parinko Pr. Al.

APDRAUDA

GYVYBES • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARVIEČIŲ • BALDŲ • VAGYSCIŲ • VERSLO • PIR-SONALO IR DAIKTŲ (BONDS) • NELAIMINGŲ ATSI-TIKTŲ • MOKSLAPINGŲ TAUPYMAŲ VAIKAMS • ME-NESINIS INVALIDUMO PAJAMOS IR KT.

B. ir V. MASKELIŲ AGENTŪRA

LUA NARYS (14 METŲ PATIRTIS)

Tel. 251-4864; namų tel. 277-0814

ALFA RADIO & TV

Parduodami ir taisomi televizijos ir radijo aparatai. Taisom skaitmeniniai, krosiniai, skalbiniai mašinos.

TELEFONAS LE 1-6164. • 672 LANSLOWNE AVE., TORONTO

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

- Ivairios sudėties maisto siuntiniai, su gydymu ir t. t.
- Automobilis, automobiliams moko-rai ir padangos, motociklai, dviračiai, šaldytuvai, skalbiamosios maši-nos, siuvamosios mašinos, televizijos priimtuvai, pianinai, foto aparatai, radijo priimtuvai, transistori-niai radijo aparatai, laikrodis, ki-limai, baldai, butai (apartamentai), rūp prekių specialios dolerines poilsis kurortuose, poilsis kurorte.
- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siunt-nius iki 18% svarų gryno svorio.
- Turime pardavimų įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyvenę ne Toronto, prašome savo sudarytus siuntinius bei nės-kymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sėdintiniai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausiti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodėsi patar nauji ateičiai.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

Savininkai A. ir S. KALOZA

LIETUVIAI STALIAI

maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. STRIAUPIS
Res. tel. LE 6-5363

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir Hi-Fi
STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

1736 Dundas St. W. • 532-7733 • Šev. R. Stasiulis

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. Pritęsio specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbals

NEPAMIRSKITE, prieš važiuodami į tolimesnę keliuonę, patikrinkti ir pataisyti savo automobilį! Frank Pettit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite!

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

Lietuvis LAIKRODININKAS

F. BOCHULIS

280 QUEEN ST. W. (šoninės durys), TORONTO. TEL. EM 6-6100

Taisau laikrodžius ir žiedus. Pagaudojantiems paūmų ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Parduodu su nuolaida laikrodžius.

Skambinti 9-11 v. ryto; 6-9 v. vakaro.

Vyrų ir jaunimo moderniška DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

A & B TAILORS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3 (tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)

531-1432 Sav. A. B. Beresnevičius

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE
LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechanik-kus automobilų patalimus. Pate-pimus ir alyvos keitimus.

Prieš pirkdami varotus automo-bilius atkreipkite patikrinimui: nuro-dym visus trūkumus ir duosime patarimus.

Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS,
BALDAI ir kt.

Vežamas turtas pilnai apdraustas.

Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS, valdžios pripažin-tas plomberis, atlieka įvair. plumb-ing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto
Metro. Lic. PH. 136 Tel. LE. 2-5191

Visų rūšių automobilių išorės (bo-dy) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

Dundas Auto Body
Max Kane Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas.

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 RATHURST ST.,
tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

International Driving School WALDI

Centrinė įstaiga 691 L'Amette St.,
Tel. RO 2-2100

Skyrius:
894 COLLEGE ST.
Tel. LE 2-5461

Mokome su standartine, auto-matinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

GEGUŽES MĖNESIO PRADŽIA buvo gausi meno parodomis. Gegužės mėn. 4 d. "Čiurlionio" galerijoje buvo atidaryta "Dailės" grupės pa-roda, o sekantį dieną Balzeko Lie-tuvių Kultūros muziejuje — Marijos Augst. Mokyklos mokiniių paroda. Gegužės mėn. 10 d. "69-tos gatvės" galerijoje įvyko dail. Jurgio Juožiū-is Niujorko parodos atidarymas.

"Dailės" grupės, kuri anksčiau va-dinosi jaunių dailininkų vardu, pa-rodėje dalyvavo įvairių krypčių ir nevienodo pajėgumo 12 dailininkų. Ši grupė kiekvieną pavasarį pasirodo su paroda, ir tokiu būdu lietuvių vi-suomenė turi progą susipažinti su kylančiais talentais.

Visai nepažįstami vardai buvo Ma-rijos Augst. Mokyklos mokiniių dar-bų parodoje, kurioje dalyvavo kelios dešimtys mergaičių nuo 14 iki 18 metų amžiaus. Dailis jų turi visai ne-blogų sugebėjimų. Reikia tikėtis, jas ateityje matysime mūsų vyresniųjų dailininkų parodose. Kaikurie dar-bai buvo atrinkti įvairioms bendrosios jaunųjų piešėjų parodomis net visos Amerikos mastu. Marijos mo-kykloje mergaitės mense lavina kazi-mierietės seserys — Mercedes (ji ir pati stipriai reikiškas kūryboje) ir Rosanne. Jos, ypač paskutiniolij, įveda daug širdies mergaičių auk-lėjimui meno srityje. Rezultatai gali visi pasidžiaugti.

Stai, dalis merginų, kurių pavar-dės užtikome šios parodos dalyvių sąraše: Loreta Banytė, Jūratė Eidi-kaitė, Diana Gelažytė, Žibutė Gudai-tytė, Regina Karvelaitytė, Virginija Kincinaite, Vaida Konkulevičaitė, Ri-ma Krutulytė, Irena Lapinskaitė, Ra-mona Maldenaitė, Ruth Mikalajūnaitė, Geraldina Muskus (Muskutė), Rimvyda Petrauskaitė, Aldona Prač-kailaitė, Dalia Saulytė, Marija Traš-kaitė, Arilda Vailokaitytė, Diana Žu-kauskaitė ir kt.

Kalbant apie meną, reikia pažymė-ti faktą, jog dail. Kazys Varnelis, kuris yra bažnytinio meno specia-listas, nuo šių metų pradžios des-to meno kursą Čikagos City College "Assistant Professor" titulu. Prieš kiek laiko šis dailininkas dalyvavo Čikagos Meno festivalyje, kur buvo išstas 7 kūrinių. Visai neseniai 2 jo darbai buvo atrinkti Čikagos Me-no Instituto galerijai.

PRIEŠ KIEK LAIKO "Chicago Sun-Times" dienraščio sekmadienini-s priedas "Midwest Magazine" plačiai aprašė Čikagoje transliuojamas radijo programas svetimos kalbomis. Šių programų tarpe plačiai paminė-ta Sofijos Barkus šeimos radijo pro-grama, įdedant ir jos vedėjos Aldo-nos Daukienės (Sofijos Barkus duk-teris) nuotrauką. Ši programa dabar-tiniu metu yra vienintelė kasdieninė lietuvių radijo valandėlė Čika-goje, per savaitę transliuojama net 8 valandas. Ją galima girdėti iš WOPA stoties kiekvieną rytą, o pir-madieniais ir vakare. Programa praduodama iš savos studijos Marquette parke, taigi programos vedėjas ne-reikia važiuoti į radijo stotį Aldonai Daukieniui programą praversti padeda jos vyras — Feliksas Daukus.

Idomu, kad anojė apžvalgoje visai nebuvo paminėta "Margučio" radijo programa, kuri dabartinio laiku yra kiek apkarpyta — tik 5 valandos

Vienintelė lietuviška Toronto PARKDALE B-A SERVICE CENTRE benzino stotis 1181 Queen St. W. (prie Gladstone). Tel. 535-9468

Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, bateri-jos ir t. t. Automobilų vilkimas (towing). Autoveži-mių taisymas, elektrinis (Alen Seep) patikrinimas.

Po darbo valandų skambinti tel. RO 6-8503.

Kiekvieno mėnesio pirmą savaitę (geg. 4-10) atidaryta visą parą — 24 valandas.

Naujai atidaryta lietuviška sporto reikmenų krautuvė

RONCESVALLES SPORT STORE

SAV. J. SARONAS ir J. DAMBRAUSKAS

295 RONCESVALLES AVE., TEL. 536-1373

Mažo kaibiro ir medžiokliniai šautuvai, šoviniai, žvejybiniai reikmenys, teniso raketės, įvairūs sviediniai ir kiti sporto reikmenys.

780 Queen St. W.
prie Gore Vale
Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kt. reikalus be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpija bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpija cismo priemonės ekskursijoms
- patarnauja atsilviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261; vakarais 536-4681

DRAUDIMAI

231-2661 a r b a
233-3323

P. BARAUSKO AGENTŪRA

38 CEDARCREST DRIVE, ISLINGTON, ONT.
(ROYAL YORK ir DUNDAS gatvių kampas)

DR. E. ZUBRIENE

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTE

DANTŲ GYDYTOJA

1795 BLOOR ST. W. (prie Keele)

Priėmimo valandos:
pirmadieniais ir trečiadieniais 2-9 v. v.
antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9-3.30 val. p.p.

Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENE

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE.
(prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. N. NOVOSICKIS

dantų gydytojas

794 BATHURST ST.
(kampas Bloor & Bathurst)

Tel. 534-3370

Priima pacientus iš anksto susitarus

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis cecara varymas. Sutai-san iširusius gaus ir pradedintus kilimus.

P. KARALIUNAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY, R.O.

412 Roncesvalles Ave. (prie How-ard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 vak. Šeštadi-niais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

draudimai

NAMŲ, AUTOMOBILIŲ
KOMERCINIŲ IR KITŲ

draudimo įstaiga
AL DUDA

769-4612
769-4131

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V.-ETŲ
IR URSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Praėjusį sekmadienį 19 parapijos vaikų ejo pirmosios Komunijos. Didelė padėka priklauso seslei Jonei už rūpestingą vaikų paruošimą. Iškilmių metu giedojo jaunimo choras ir šventei pritaikytą keltą giesmių sol. V. Verikaitis. Pirm. Komunijos priėmimo iškilmių nuotraukos bus gaunamos pas V. Tarvydą.

— Ši savaitgalį, ilgąjį gegužės mėn., sekmadienio pamaldos par. bažnyčioje 10 ir 11 val. Sekmadienį Springhurstan ir vasarvietės atvykusiems lietuviams pamaldos įvyks 4 v.p.p. Prašoma šeštadienį pagelbėti paruošti salę pamaldoms.

— Ilgojo savaitgalio proga ši šeštadienį kat. moterų draugijos iniciatyva rengiama vienos dienos ekskursija į Kanados sostinę Otavą. Vykstama autobusu nuo šios bažnyčios 7 val. ryto.

— Dėkojame seslei Ignei sumaniai vadovaujančiai "Moderni mergaitė" gimnazistinio amžiaus mergaičių grupei. Prašome jai Augščiausiojo palaimos vienuoliškųjų įžadų proga.

— Po pr. sekmadienio pamaldų ir repetitorijos parapijos choras Stasių progą pagerbė savo vadovą muz. S. Galvičių ir chore esančius Stasius.

— Jaunimo choristas buvo duota anketa su klausimu: ko pageidautų kiekvienas choristas, užbaigdamas šią metų sezoną? Dauguma choristų atsakė: padaryti bendrą choristų ekskursiją ir užmiestį ir gauti progos pajodinėti mažais arkliais.

— Ši šeštadienį — giedotinės pamaldos už a.a. Teklę Kudrevienę, velionės vienerių mirties metų proga. Po pamaldų Šv. Jono lietuvių kapinėse bus švenčiamas velionės atkarpis.

Šv. Jono lietuvių kapinėse naujais paminklais pamatai išlieti šioms šeimoms: Trečiokų, Danievičių, Dirvelių, Karbūnų, Graibų, Kazlauskų, Mikulėnų, Vilko ir Daugvilienės. Paminklus galima statyti kiekvieną metų. Kaip jau anksčiau spaudoje buvo paskelbta, plastikinės gėlės šią savaitę nuimamos nuo visų kapų. Tradicinė kapinių lankymo diena — gegužės 26. Bendros pamaldos kapinių aikštėje — 3 v.p.p. Kvietiname prieš minėtas iškilmes atitiškamai papuošti artimųjų ir pažįstamų kapus. Baigiamas ruošti laisvės kovų paminklo projektas. Jo nuotrauka bus skandijama "T2" nr.

MOTINOS DIENOS MINEJIMO ir Toronto Maironio šeštadienės mokyklos mokslo metų užbaigos iškilmės įvyko gegužės 12, sekmadienį, 4 val. p.p. Prisikėlimo parapijos salė. Mokyklos dešimtajį skyrių šiemet baigė 50 mokinių. Su jais scenoje atsiveikino mokyklos vadovė, juos pagerbė lietuvių visuomenės atstovai. Mokyklos mokinė R. Birgelytė skaitė trumpą paskaitą apie motinos meilę. Meninę programą, pritaikytą Motinos Dienai atliko šeštadienės mokyklos mokiniai. Vyravo tautiniai šokiai, eilėraščiai ir V. Verikaitio vadovaujamas mokyklos choras. Šeštadienį, gegužės 11, Prisikėlimo parapijos parodų salėje mokyklos tėvų komitetas mokytojas suruošė jaukų pobūvį. Sekmadienį toje pat salėje buvo su rengta mokinių dailės darbų paroda.

PASITURINTIS VYRAS, našlys, 54 m. amžiaus, gyvenantis Niagaros pusiasalyje, Kanadoje, nori susirūšinti vedybų tikslu su moterimi iki 50 metų amžiaus. Gali būti ir našlė. Rašyti "Tėviškės žiburio" administracijai ir pažymėti "Našliui".

"TĖVYŠNĖS PRISIMINIMŲ" radijo programos girdimos du kartus per savaitę — sekdadienį: 3.30 — 4.30 v.p.p. bangą 1250, stotis CHWO, Oakville, Ont., Kanada; Sekmadienį: 2 — 2.30 v.p.p. bangą 1270, stotis WHLD, Niagara Falls, N.Y., USA. Programos ved. — J. R. Simanavičius, 111 Roncevalles Ave., Toronto 3, Ont. LE 4-1274. Tos pat adresas ir "Dainos" dainų ir plokštelių krautuvas.

DOVANŲ SIUNTIMINIS i Lietuvą su užkrintu pristatymu galima siųsti per Baltic Stores Ltd. (Z. Juras) 421 Hackney Rd., London, E. 2, England, SHO 8734 (sklb.).

Fleet Electric Co. Ltd. ELEKTROS RANGOVAS Atlieku visus elektros įrengimo darbus 923-7194. Sav. A. Čeponis

City Driving School OFICIALIAI PRIPAŽINTA Ontario Safety League. Nemokami arodymai išg. namuose arba mūsų klasėje turintiems laikinai leidimus. Ir jau galima pradėti važiuoti pirmą pamoką su studentiniais ar automatinėmis mašinomis. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

Prisikėlimo par. žinios

— Šeštadieninė mokyklai baigus mokslo metus, reikiame nuosirdžiai padėką mokyklos tarybai, tėvų komitetui, auklėtojams ir tėvams už darbą ir pasižvelgti į jaunosios kartos tautinio susipratimo ugdymą. Sveikinimai ir geriausios linkėjimai mokyklos abiturientams.

— Ši šeštad. 7.30 v. laikoms Mišios už a.a. J. Tumosą, užpr. p. Tumosų; 8.30 v. a.a. V. Paulionienę, užpr. p. Kriaučiūnienės.

— Motinos Dienos novenos Mišios — kasdien 8 val.; gegužinės pamaldos — po šių Mišių, o sekmadieniais — po Sumos.

— Kt. savaitę lankomos šeimos Durie St.

— Tretininkų susirinkimas ši sekmadienį bus po 10 val. Mišių (ne po 11.15 v.).

— Kat. Moterų Dr-jos susirinkimas — ši sekmadienį po Sumos parodų salėje. Programoje p. Verikaitienės skaitys savo kūrybą.

— Kat. Vyrų Dr-jos visuotinis susirinkimas — taip pat ši sekmadienį po Sumos studentų patalpoje. Valdysbos rinkimai.

— Pensininkų laisvavakaris — ši antradienį (ne trečiad.) parodų salėje. Įdomi programa, įvairūs žaidimai. Kviečiami visi vyresnio amžiaus asmenys. Pradžią 6.30 v.v.

— Nuosirdi padėka dail. R. Butauskui iš Montrealio už gražų paveikslą parapijos patalpoms papuošti.

— Bendra suaugusių ir studentų repetitorija — ši ketvirtad., 7 v.v., auditorijoje ant scenos ir ši sekmadienį po Sumos muzikos studijoje. Vaikų choro repetitorija — ši trečiad., 6.30 v.v., auditorijoje ant scenos.

— Pirmosios Komunijos nuotraukų pavyzdžiai ši ir kt. sekmadienį 10 — 1 val. bus išstatyti kavinėje. Ten pat priimami ir užsakymai.

— Rožinio iškilmės Toronto parodos aikštėje iš spalio mėnesio atkeltos į birželio 9 d., 2 v.p.p.

— Speciali rinkliava lietuviškių koplyčiai Romoje bus daroma gegužės 26 d.

— Parapijos 15-mečio sukaktis — gegužės 26 d. Padėkos Mišios — 11.15 val., didžiulis koncertas — 6.30 v.v. Visi maloniai kviečiami. Trumposios oficialios dalyje kalbės svečiai iš Clevelando inž. P. Razgaitis. Pokoncertinei kavutei organizuojami kepiniai. Kurie gali pragarą artortą paaukoti, maloniai prašome iki šio sekmadienio paskambinti p. A. Kuolienai RO 7-051 arba par. raštine LE 3-0621. Bilietai ir koncertą gaunami par. spaudos kioske, par. raštine ir pas choristus.

— Pradėtas par. salių nuomavimas 1969-šiemis metams. Numatytus šokus, koncertus, vedybas, sukaktis ir kt. parengimus prašomi patalpomis jau dabar apsirūpinti, nes vėliau jos bus išnuomosotos svetimiesiems. Šiais metais visi šeštadieniai yra užimti; yra likę tik vienas kitas sekmadieniai.

— T. pranciškonų stovyklavietėje N. Wasagoje Aušros stovykla jaunimui 7-13 m. amžiaus vyks liepos 13 — 27 d.d., ateitininkų 9-18 m. — liepos 28 — rugpjūčio 10 d.d. Registracija jau pradėta. Blankai gaunami par. raštine. Mokestis viešnam stovyklautojui už 2 sav. — \$40, už 1 sav. — \$23; dviejų stovyklautojam už 2 sav. — \$65, už 1 sav. — \$38; trim ar daugiau iš to pačios šeimos už 2 sav. — \$80, už 1 sav. — \$45.

— Pakrikstyta Eugenijaus ir Juditos Čuplinskių dukrelė Indrė Marija. Sveikinimai!

K. L. K. Moterų Dr-jos Prisikėlimo parapijos skyriaus susirinkimas — gegužės 19 d., po Sumos, parodų salėje. Tai paskutinis šio sezono susirinkimas. Jame skaitys savo kūrybą Ramutė Verikaitienė. Bus loterija ir vaish. Nares ir viešnios kviečiamos dalyvauti. Valdysba "T2" redaktorius kun. dr. Pranas Gaida yra išvykęs į Europą ir šventąją žemę. "T2" 20, 21 ir 22 numerius redaguoja Vyt. Kastytis.

KLKK Draugijos "Žiburiai" valdyba

A + A JONAS TUMOSAS
Gegužės 18 d. suėis metai nuo mirties vyro ir tėvo Jono. Minint mirties metines, už jo sielą bus atliktos šv. Mišios gegužės 18 d., šeštadienį, 7.30 v. ryto Prisikėlimo bažnyčioje. Į pamaldas už a. a. Joną Tumosą kviečiame visus gimines ir pažįstamus — žmona Aleksandra ir dukters

BARONESSA BEAUTY SALON
2265 BLOOR ST. W. TEL. 762-4252 (kampus Bloor-Durrie gatvių). Sav. Alytė Kerberienė

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton) Tel. 487-2147, vakarais 445-8955 Meistriskas darbas, puikūs lietuviški projektai

Toronto Maironio šeštadieninės mokyklos mokiniai, šiemet baigę dešimtajį skyrių, su savo mokytojais Nuotr. S. Dabkus

Prisikėlimo auditorija — Gegužės 26, sekmadienį, 6.30 v.v.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS 15 METŲ SUKAKTIES KONCERTAS

180 DAINININKŲ

NAUJA, NEGIRDETĄ IR NEREGETĄ PROGRAMĄ ISPILDO PRISIKĖLIMO PARAPIJOS SUAUGUSIŲ, STUDENČIŲ MERGAICIŲ, STUDENTŲ MISRUS IR VAIKŲ CHORAI, SOLISTAI IR BALERINOS.

DIRIGUOJA KUN. BRONIUS JURKSAS

BILIETAI — \$2., MOKSLEIVIAMS — \$1.. PO KONCERTO — KAVUTĖ

MALONIAI KVICEIAME VISUS DALYVAUTI SIAME NEEILINIAME KONCERTE!

Sveikiname inžinierių A. VISKONTĄ, susijedavusį su panele D. SKRINSKAITE — P.L.I.A.S. Toronto skyrius

"LITHUANIANS IN CANADA" JAV lietuvių spaudoje jau pamatinas, nors ir trumpomis informacijomis. PLB pirm. J. Bačiūnas "Dirvoje" paskelbė ilgoką rašinį, kuriame kelia mintį paruošti panašų leidinį ir JAV lietuviams. "Draugas" 1968. IV. 13 laidos kultūriname priede rašo:

Leidiny, kaip iš titulinio puslapio matyti, yra penktasis serijoje, pavadinimo "Canada Ethnica". Tuo būdu serijos penktasis tomas yra skirtas Kanados lietuvių tautinei grupei apžvelgti, pavaizduoti jos istorinę raidą, jos įnašą į Kanados kultūrinį, politinį ir ekonominį gyvenimą bei lietuvių, kaip gyvosios tautinės grupės, aktyviąją veiklą dabartyje. Redakcinis leidinio kolektyvas šį uždavinį atliko gana pavyzdinai. Skaitytojas čia bus supažindintas ne vien tik su lietuvišiais Kanadoje, bet aplamai su visais lietuvių tautos praeitimi, jos nuodienine situacija ir jos kultūrinėmis bei politinėmis aspiracijomis. Leidiny gausiai iliustruotas, kietai įrastas ir daro labai malonų įspūdį. Tai bene bus vienas šios rūšies geriausių knygų, bet kada išleisčių apie lietuvių šioje Atlanto pusėje.

Redakcinis kolektyvas, atrodo, puikiai mokojo telti bendradarbius atskiroms sritims apžvelgti. Parinkti žmonės, kurie yra savo srities specialistai. Sakysim, apie lietuvių literatūrą ten rašo H. Nagys, Pr. Naujokaitis, apie meną — T. Valius, apie architektūrą dr. J. Gimbutas, dr. J. Kulpavičius ir pan. Gale knygos duodama plati bibliografija, leidiny didelio formato, 370 psl. Šiuo leidiniu knygą "Canada Ethnica" serijoje lietuvių laimėjo išskirtinę vietą. Prieš lietuvių atskiriamas knygomis buvo aptarta Kanados indėnai ir eskimai, islandiečiai, vokiečiai ir ukrainiečiai. O po sumintų penktoji knyga jau skirta lietuviams.

"Gyvataras" tik savo ilgą ir nuolatinių darbų, energiją bei ryžtų išliko į Kanados pirmąjį etninę grupių tarpą. Dabar mūsų visų pareiga yra jam padėti šį taip svarbų uždavinį įvykdyti ir po Kanados vėliau reprezentuoti mūsų tautą. Jei mes visi bendrom jėgom galime paruošti savo sportininkų ir Australiją, tą patį galime padaryti ir su "Gyvataro" grupės išvyka į Europą.

KLB Hamiltono apyl. v-ba Toronto Maironio vardo šeštadieninė mokykla šių mokslo metų užbaigai išleido rotatorium spausdintą laikraštėlį "Kibirkštis", kurį redagavo Ramona Girduškaitė, Eugenijus Girduškas, Gražina Mačionytė, Vytas Žulys, iliustravo Dalia Balsytė, Ramunė Bražukaitė, Julija Norkutė, Virginija Tumosaitė ir Aurelija Zemaitaitytė.

PARDUODAMI vasarnamiui tinkami baldai. Skambinti po 9 val. v. tel. 741-7809.

PARDUODAMAS LABAI GRAŽUS modernus dvibutis (duplex) Long Branch. Kiekvienam bute — 5 kambariai, rūsyje — 3 kambariai ir paraiška. Kaina \$45.000. Tel. 239-0492.

Nedidelis orkestras įvairiems parengimams prieinama kaina. Skambinti A. ZAREMBA Telefonas 767-7084.

PARDUODAMI SKLYPAI, paruošti gyvenamų namų (plytinių ir vadinamų brickvanier) statybai Port Severn, Ontario, 85 mylios nuo Toronto. Įvestas iš miesto vanduo. Kaina nuo \$2.000. Skambinti Rope Construction Co. Ltd. A. Ropé, Port Severn, Ont. Tel. 705-538-2201

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton) Tel. 487-2147, vakarais 445-8955 Meistriskas darbas, puikūs lietuviški projektai

MONTREAL

Šv. Kazimiero par. žinios

— Šv. Kazimiero par. mišrus choro ir instrumentų koncertas buvo labai idomus ir gana augšto lygio. Tikra naujiena buvo girdėti fleitos ir fagoto garsus. Žalsvos spalvos fone, berželiais papuoštoje scenoje išsiriavo choras. Ypač gražiai derinosi choriščių ilgos auksinės spalvos suknelės. Vien tik naujas spalvingumas teikė daug šilumos. Pirmoje dalyje skambėjo liaudies dainų melodijos, antroje — operų ištraukos. Choro sudėtis nėra labai gausi — apie 35, bet savo išpildymu jie prilygo 70 choristų. Koncerto pabaigoje klebonas kun. dr. F. Jucevičius gražiais žodžiais apibūdino lietuvių dainų melodijų reikšmę, padėjo chorvedžiui muz. A. Ambrozičiui, visiems choristams ir visiems atsilankiusiems. Taigi pristatė garbingus šio vakaro svečius — kun. J. Bobiną ir operos solistę E. Kardelienę. Nuotalka visų buvo gera. Dalyvius linksmino įvairius šokus groję italai muzikantai. Veikė loterija, kuriai dvi gražios lempas padovanojo p. Gureckas. Vakarienis nebuvo, bet jos vietoje buvo galima gauti šaltų užkandžių, kuriuos paruošė Paznokaitienė, Girduškaitė, Milienė ir Ambrosienė. Su šiuo koncertu pasibaigė pavasarinių rengimų laikotarpis.

— Gegužinė p. Vekterio vasarvietėje bus birželio 16 dieną. Kaip visada, ten bus atlaikytos Mišios.

— Abiejų parapijų ribose esančios šeštadieninės lietuvių mokyklos mokslo metų užbaigė gegužės 11 d. Jas lankė 96 mokiniai, o šeštą skyrių baigė 17. Sekančiais mokslo metais tėveliai prašomi leisti visus savo vaikučius į šias mokyklas, pradėdant nuo 5 metų amžiaus.

— Minėjimo motinoms nebuvo Šv. Kazimiero parapijoje, nes jis įvyko Aušros Vartų parapijoje. Tačiau motinų garbei, koncertui pasibaigus, buvo sugiedota "Ilgiausių metų".

— Sunkiai serga Royal Victoria ligoninėje p. Sleikienė. Notre Dame ligoninėje padaryta operacija Varasakai. Iš Montreal Cardiological Institute ligoninės greit sugrįš į namus K. Ambrosienė.

— Praėjusio sekmadienio rinkliava — \$128.42. K.J.G.

Montrealio miesto loterija, kur už \$2.00 bilietą bus galima laimėti \$100.000, buvo drąsus burmistro Drapeau žygis. Loterijos Kanadoje yra nelegalios, tačiau Drapeau loterijos bilietuose rašoma, kad tai savanoriška auka Montrealio miestui mokesčių pavidale. Kad neatrodytų panašu į loteriją, laimėjęs turės atsakyti į keltą klausimą apie Montrealį, nors atsakymai buvo paskelbti visoje spaudoje. Tie, kurie dar nori įžūrėti nelegalų žygį, bando vienkies būdais loteriją sustabdyti, kaip priešingą įstatymams. Bet reikia drąsių žmonių, kaip Montrealio burmistras, kurie bandytų tokiems pasenusiems įstatymams pasipriešinti. Loterijos bilietų neleidžiama platinti. JAV. Didėjančios opozicijos susilaukiama ir pačioje Kanadoje, tačiau Kvebeko vyriausybė šiuo klausimu nesirūpina tarti galutinio žodžio.

Jaunimo Kongresas Kanadoje. Visokie Kanados lietuvių didesni pasirodymai paprastai daromi kartu su JAV lietuviams. Juose kanadiečiai negali gausiau ir reikšmingiau pasireikšti. Šį kartą KLB švietimo komisija ruošia vien Kanados lituanistinių mokyklų mokinių kongresą su tautiniais šokiais, dainomis ir kt. Kongresas įvyks Woodbridge birželio 22 d. Jame yra pasizadėjusios ir ruošiasi dalyvauti beveik visos mokyklos — nuo tolimo Montrealio iki Windsorio. KLB švietimo komisijos sudarytas specialiai šiam kongresui ruošti komitetas, gavęs iš mokyklų jų pasirodymo programą, gegužės 9 d. posėdyje aptarė visas to kongreso smulkmenas ir sudarė galutinę programą. Patirta, kad mokinių noras susiburti ir pasirodyti yra didžiulis. Dalyvių, vien mokinių numatoma turėti apie 700, o su tėvais — gerokai virš 1000. Taigi, bus nemažas jaunosios kartos lietuviškos veiklos pasireikšimas Kanadoje. O tai sudaro rengėjams nemažą dalyvių maitinimo, apnakvimo ir finansų problemą. L. T.

TORONTO LIETUVIŲ MAIRONIO vardo šeštadieninė 10 skyrių mokykla baigė šie mokiniai: Vytautas Abromaitis, Bernardas Aušrotaitis, Dalia Balsytė, Dalia Besaparytė, Ramutė Birgelytė, Gintaras Bražys, Ramūnas Barakauskas, Vitas Balčiūnaitis, Roma Birštonaitė, Vida Bumbulytė, Danutė Danaitytė, Daiva Dailidaitė, Jūratė Ignatavičiūtė, Rūta Juzukonytė, Ilona Janelūnaitė, Eugenijus Girduškas, Rūta Kairytė, Rima Kizaitė, Petras Kudreikis, Rima Markelūnaitė, Rasa Mažeikaitė, Algimantas Nakrošius, Kristina Naruševičiūtė, Julija Norkutė, Margarita Nacevičiūtė, Brigita Paliulytė, Antanas Pacevičius, Algis Pacevičius, Stasys Petrauskas, Rimantas Rovas, Saulius Ranošis, Marius Rusinas, Rita Razgaitytė, Ramunė Sakalaitė, Gražina Sinevičiūtė, Ramunė Stočkutė, Regina Stončiūtė, Linas Saplys, Vytautas Skrebūnas, Irena Stanionytė, Edvardas Stankaitis, Birutė Stosiūnaitė, Vytautas Tamulaitis, Rūta Vaišvilaitė, Algis Vanagas, Giedrė Vasiliauskaitė, Algis Vilutis, Eleonora Zubrickaitė, Mikas Žalauškas, Aurelija Zemaitaitytė.

AV choro metinis koncertas jau yra graži tradicija, kuri verčia lietuviškas menines jėgas neužsidaryti bažnyčioje, bet plačiau atverti vartus į kultūrinę kolonijos gyvenimą. Šį kartą choras išpildė septynis dalykus, skubiai sudarytas oktetas pajavirino programą trim dalykais. Kadangi oktetas yra tik pirmas bandymas, tai jo įvertinimą reikia atidėti atečiai, kai po ilgesnio darbo labiau išryškės jų muzikinės jėgos. Tuo tarpu tenka pasveikinti tik pačią iniciatyvą. Kas kita yra su pačiu choru. Kas arčiau mato šio choro darbą, tas gali juo tik pasidžiaugti, nes pastebima ryški pažanga. Pirmą kartą matėme scenoje ir priaugusias jaunas jėgas. Tai svarbu, nes be jauno kraujo ateitis yra neįmanoma. Pačios programos išpildyme išskirtinai yra keturi dalykai: Verdi "Cigonių", V. Paulausko "Miškų gėlė", A. Aleksio "Berniukai" ir C. M. von Weber "Girių". Šių dalykų išpildyme choras parodė didelį vokalinių darnumą. Kiti dalykai buvo išpildyti silpniau. Prie šių reikia priskirti P. Tamulūno "Garsus mano Vilnui". Šis gražus dalykas buvo pernai atvežtas iš Lietuvos. Solisto partija ir choro palyda pareikalavo papildomo darbo, ko šia sudėtinga daina bus galima išbalansuoti. Su šiuo koncertu choro dirigentė p. M. Roch užbaigia savo trečią sezoną. Ji parodė, kad ne tik gali chorui vadovauti, bet ir pakelti jo muzikinį lygį, o juk svarbiausias dalykas kaip tik ir yra pažangos siekimas, noras tobulėti.

Mūsų kredito unijos nare A + A LEONUI JAUGELIUI mirus, jo žmonai JUZEI, sūniui STASIUI, dukterims ONAI ŠABLAUSKIENEI, JUZEI STRIKAITIENEI ir jų šeimoms nuosirdžiai užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" valdyba

A. NORKELIUNAS
Commissioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D
VISŲ ROSIŲ DRAUDIMAS
6695 - 35-ta Ave., Rosemount (kampus St. Zotique)
Montreal, 36 Que. Tel. Raymond 7-3120

"LITAS" MOKA
už terminuotus indėlius
1 METAI - 6 %
2 METAI - 6,5 %
3 METAI - 7 %
MAŽIAUSIAS INDELIS \$500

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 20, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ:
DEPOZITUS — 4.4%
NUMATYTA UŽ SERUS 5%
Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2.000 bendros sandarų sumos.

IMA UŽ:
NEKILN. TURTO PASKOLAS — 8%
ASMENINES PASKOLAS — 9%
Išskaitant gyvybės draudimą iki \$10.000 abiejų rūšių paskoloms.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v. Darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskyrus šeštadienius. Vakaraus — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. 3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 v. vak. — pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 v.